

EESTI NSV SISEMINISTEERIUMI TULETÕRJE VALITSUSE RIIKLIKU
TULETÕRJELISE JÄRELEVALVE OSAKONNA VÄLJAANNE

TULETÕRJE PROFÜLAKTIKA
MÄÄRUSTE JA NORMIDE

KOGUMIK

I

RK „RAKENDUSTRÜKISTE KIRJASTUS“
TALLINN, 1949

2/14647

SUNDEKSEMP
EESTI NSV SISEMINISTEERIUMI TULETÕRJE VALITSUSE RIIKLIKU
TULETÕRJELISE JÄRELEVALVE OSAKONNA VÄLJAANNE

TULETÕRJE PROFULAKTIKA

MÄÄRUSTE JA NORMIDE

KOGUMIK

I

RK „RAKENDUSTRÜKISTE KIRJASTUS“
TALLINN, 1949

14647
A-17598

SAATEKS

Tuletõrjetöölised ja insener-tehniline personaal on korduvalt pöördunud Eesti NSV Siseministeeriumi Tuletõrje Valitsuse poole soovivaldusega, et antaks välja eestikeelne tuletõrje profülaktiliste määruste ja normide kogumik, kuhu oleksid koondatud kõik peamised tuleohutusmäärused ja -seadused tähtsamais rahvamajandusharudes. Eesti NSV Siseministeeriumi Tuletõrje Valitsuse Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve Osakond otsustas välja anda käesoleva kogumiku, et mainitud lünka Eesti NSV tuletõrjealases kirjanduses täita.

Käesolev kogumik ei sisalda küll kõiki kehtivaid seadusi, tuletõrje profülaktika määrusi ja norme, kuid siia koondatud peamised tuleohutusmäärused annavad rikkalikku materjali nii tuletõrjetööliste kui ka kõigi tööstustettevõtete, organisatsioonide ja asutiste insener-tehnilisele personaalile ja kõigile Eesti NSV töötajatele, kellel seda on tarvis oma igapäevases töös silmas pidada.

Eesti NSV Siseministeeriumi Tuletõrje Valitsuse Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve Osakond palub kõiki tuletõrjetöötajaid ning kõiki käesoleva kogumiku kasutajaid saata Eesti NSV Tuletõrje Valitsusele oma arvamusi ja soove, mis võetakse arvesse tuletõrje profülaktiliste materjalide järgmise kogumiku väljaandmisel.

Van. tehn. ltn. I. Nõmm,
Eesti NSV Siseministeeriumi Tule-
tõrje Valitsuse Riikliku Tuletõrjelise
Järelevalve Osakonna ülem.

I osa

Uldmäärused

Töö- ja Kaitsenõukogu

MÄÄRUS

Eesmärgiga säilitada tuletõrjevoore ja vajadusest hoida neid võitlusvalmina, plaanikindlaks võitluseks tule vastu, Töö- ja Kaitsenõukogu määrab:

1) Keelata kohtu alla andmise ähvardusega tuletõrje hobuste, inventari ja tööliste kasutamist kõrvaliseks, tuletõrje tegevusse mittepuutuvaks tööks ilma kokkuleppeta tuletõrjekomandoga.

2) Keelata kõigile ametiisikuile tulikahju kustutamisel vahele segada tuletõrjeülemate või komandoülemate korraldustesse ja kohtades, kus puudub kutseline tuletõrje — vabatahtliku tuletõrje ülemate ja juhtide korraldustesse.

3) Kohustada tuletõrje allüksusi viivitamata teatama kõigist üleastumistest kohalikule kohtuasutisele süüdlaste kohtulikule vastutusele võtmiseks.

Töö- ja Kaitsenõukogu esimees

V. Uljanov (Lenin)

4. mail 1921. a.
Moskva, Kreml

Sekretär L. Fotijeva
Asjadevalitseja N. Gorbunov

NSV Liidu Kesktäitevkomitee ja Rahvakomissaride Nõukogu

MÄÄRUS NR. 52/654

Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve ja linnatuletõrje kohta

I. Riiklik tuletõrjeline järelevalve

1. Riiklik tuletõrjeline järelevalve teostub NSV Liidu siseasjade rahvakomissari poolt NSV Liidu SaRK-i Tuletõrje Peavalitsuse ja tema kohalike organite kaudu.

2. NSV Liidu SaRk-i Tuletõrje Peavalitsus ja tema organid teostavad tuletõrjelise järelevalve korras järgmisi funktsioone:

- a) Töötavad läbi ja annavad välja eeskirju, instruksioone ja tehnilisi norme tulekaitse alal, mis on kohustuslikud kõigile ametkondadele, asutistele, ettevõtetele, organisatsioonidele ja üksikisikuile.
- b) Teostavad süstemaatilist kontrolli kinnitatud tulekaitse-eeskirjade, juhendite ja tehniliste normide elluviimise üle, samuti kontrolli kohalike võimuorganite ja ametkondade poolt antavate tuleohutuseeskirjade üle.
- c) Kontrollivad NSV Liidu territooriumil tulekaitseabinõude tarvituselevõtmise täitmist kõigi liiduliste, vabariiklike ja kohalike asutiste, ettevõtete ja organisatsioonide, samuti üksikute kodanike poolt.
- d) Määravad NSV Liidu tuletõrjeorganisatsioonide koostöö ja nende tehnilise varustuse kasutamise korra tulikahjude ja stiihiliste õnnetuste vältimiseks ja likvideerimiseks.
- e) Revideerivad tulekaitseõuete täitmist projekteerivate organisatsioonide poolt tööstuslike ja avalike ehitiste ning asulate projekteerimisel.
- f) Avaldavad seisukohti tulekaitseeadmete projektide ja tüüpide kohta sellele rahvakomissarile, kellele allub vastav asutis, ja kontrollivad tulekaitseeadmete kvaliteeti.
- g) Teostavad tuletõrjeorganisatsioonide võitlusvõime ja tulikahju kustutamise vahendite korrasoleku kontrolli ja revideerimist kõigis NSV Liidu ametkondades, asutistes ja organisatsioonides nende organisatsioonide ja asutiste juhatajate teadmisel ja osavõtul.

M ä r k u s 1. Käesoleva paragrahvi punkti „a“ ettenähtud eeskirjad, instruksioonid ja normid ametkondade suhtes avaldatakse vastavate rahvakomissariaatide ja NSV Liidu keskasutiste käskkirjadega.

Rahvakomissari või mõne teise NSV Liidu keskasutise juhataja mittenõusoleku korral avaldada oma käskkirjaga NSV Liidu SaRk-i eeskirju või instruksioone läheb küsimus Töö- ja Kaitsenõukogu otsustamisele.

M ä r k u s 2. Kohaliku tähtsusega tuleohutusinstruksioonid, -eeskirjad ja -normid töötatakse läbi SaRk-i oblastite, kraide ja vabariiklike tuletõrjeorganite poolt NSV Liidu SaRk-i Tuletõrje Peavalitsuse direktiivide alusel, kokkuleppel asjaomaste ametkondadega, ja antakse välja kindlaksmääratud korras.

3. Riikliku tuletõrjelise järelevalve funktsioonide teostamisel on NSV Liidu Tuletõrje Peavalitsusel ja tema organitel õigus:

- a) Teostada kõigi hoonete, ehitiste, ladude ja eluruumide ülevaatus NSV Liidu SaRk-i instruksiooniga kindlaksmääratud korras ja koostada ülevaatusakte.
- b) Nõuda kõigilt ettevõtteil, asutistelt ja üksikisikuilt samaaegselt teadete esitamist vormi järgi, mis on kindlaks määratud SaRk-i poolt

kokkuleppel NSV Liidu Riikliku Plaanikomisjoni Rahvamajandusliku Keskvalitsusega, samuti nõuda materjale ja dokumente, mis on vajalikud vastava objekti tuleohutusseisukorra selgitamiseks.

c) Võtta administratiivsele või kohtulikule vastutusele isikud, kes on süüdi kohustuslike tulekaitsemääruste, -eeskirjade, -normide ja -instruktsioonide rikkumises.

4. Juhul, kui ettevõttes, asutises või organisatsioonis ilmneb tulekaitse-eeskirjade niisuguseid rikkumisi, mis loovad otsese tulikahju tekkimise võimaluse, on vabariigi, krai, oblasti tuletõrjevalitsuse (osakonna) ülemal õigus katkestada osaliselt või täielikult antud ettevõtte või ühiskondliku organisatsiooni tööd, teatades sellest viivitamata NSV Liidu SaRk-i Tuletõrje Peavalitsuse ülemale, samuti NSV Liidu, liidu- või autonoomse vabariigi rahvakomissarile või selle keskasutise ülemale, kelle süsteemis asub ettevõtte, asutis või organisatsioon. Ettevõtte või asutise edasise töötamise küsimus lahendatakse neil juhtudel selle ametkonna juhataja poolt, kelle süsteemis asub antud objekt, kokkuleppel NSV Liidu siseasjade rahvakomissariga.

5. Kõik tuletõrjeorganite ettekirjutused tulekaitseabinõude tarvituselevõtmiseks ühel või teisel objektil antakse kirjalikult.

Ettevõtete ja organisatsioonide juhatajail või üksikisikuil, kes on saanud ettekirjutuse ja ei nõustu sellega, on õigus kümne päeva jooksul kaevata selle ettekirjutuse peale kõrgemale tuletõrjeorganile.

6. Uute tuletõrjeüksuste organiseerimine ja tuletõrjedepoode ehitamine kõigi ametkondade, asutiste ja organisatsioonide poolt toimub NSV Liidu Siseasjade Rahvakomissariaadi tuletõrjeorganite teadmisel.

7. Korraldusvõtete suhtes, mis puutuvad Kaitse Rahvakomissariaadi ja Teede Rahvakomissariaadi objektide tulekaitsesse, lepatakse enne kokku nende rahvakomissariatidega.

NSV Liidu Kesktäitevkomitee esimees

M. Kalinin

NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu esimehe asetäitja

(allkiri)

NSV Liidu Kesktäitevkomitee sekretäri kt.

(allkiri)

Moskva, Kreml,
7. aprillil 1936. a.

NSV Liidu Kesktäitevkomitee ja Rahvakomissaride Nõukogu

MÄÄRUS NR. 7/934

17. maist 1934. a.

„Õiguse andmise kohta NSV Liidu SaRk-i Tuletõrje Peavalitsuse organeile tulikahjude ja tuletõrjemääruste rikkumise asjus juurdluse teostamiseks.“

NSV Liidu Kesktäitevkomitee ja Rahvakomissaride Nõukogu määravad:

1. Anda õigus NSV Liidu SaRk-i Tuletõrje Peavalitsuse organeile teostada juurdlust tulikahjude ja tuletõrjemääruste rikkumise asjus.

2. Panna ette liiduvabariikide valitsustele sisse võtta nende vabariikide kriminaalprotsessi-koodeksis ettenähtud juurdlusorganite loetellu (Vene NFSV kriminaalprotsessi-koodeksi § 97 p. 2 ning vastavasse liiduvabariikide kriminaalprotsessi-koodeksite paragrahvidesse) NSV Liidu SaRk-i Tuletõrje Peavalitsuse organid.

NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu

MÄÄRUS NR. 1364

13. augustist 1942. a.

Vastutusest tuleohutusmääruste rikkumise eest

NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Anda NSV Liidu SaRk-i Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve asutistele õigus määrata vahetult rahatrahvi isikuile, kes on süüdi kehtivate tuleohutusmääruste ja -nõuete rikkumises või täitmata jätmises, kui ka isikuile, kes on süüdi, et tulekaitseinventari ning -varustust hoitakse kaootilises seisukorras ja kasutatakse ebaõigesti.

2. Rahatrahv määratakse kehtivate tuleohutusmääruste ja -nõuete rikkumise või täitmata jätmise eest:

a) NSV Liidu SaRk-i Tuletõrje Peavalitsuse ülema ja tema asetäitjate poolt ettevõtete ja asutiste juhtidele ja töolistele, kes on otseselt vastutavad tulekaitseinventari ja -varustuse korrashoiu ning tuleohutusnõuete täitmise eest, kuni 1000 rubla;

b) liiduvabariikide tuletõrjevalitsuste (osakondade) ülemate poolt, piirkondade ja oblastite, Moskva ja Leningradi linna, SaRk-i tuletõrje valitsuse ülemate poolt punktis „a“ nimetatud isikuile kuni 500 rubla;

c) linnatuletõrjevalitsuste ülemate (linnatuletõrje komandoülemate) ja SaRk-i rajoonide tuletõrjeinspektorite poolt punktis „a“ nimetatud isikuile kuni 300 rubla ja teistele isikutele, kes rikuvad tuleohutusnõudeid tööstustes, ühiskondlikes kohtades, asutistes ja elamutes, kuni 100 rubla.

3. Rahatrahvid määratakse aktide alusel, mille koostajaiks on Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve asutiste poolt volitatud isikud.

4. Rahatrahvi määramise peale võib edasi kaevata NSV Liidu SaRk-i kõrgemaile Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve asutistele 10 päeva jooksul rahatrahvi määramise teate kättesaamisest arvates. Seejuures on NSV Liidu SaRk-i Tuletõrje Peavalitsuse ülema otsus lõplik temale alluvate tuletõrjeorganite poolt määratud rahatrahvi kohta tehtud edasikaebuste osas.

NSV Liidu SaRk-i Tuletõrje Peavalitsuse ülema poolt tehtud rahatrahvi määramise otsuste peale võib edasi kaevata NSV Liidu siseasjade rahvakomissarile.

5. NSV Liidu SaRk-i Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve asutiste poolt määratud trahvid nõutakse nende asutiste poolt sisse vastuvaidlematus korras.

Vabatahtlikust trahvimaksmisest keeldumise korral võidakse trahv sisse nõuda administratiivkorras, seda kinni pidades trahvitu teenistustasust. Sissenõutud rahatrahvid arvatakse Nõukogude riigi tuludeks.

Trahvi määramise ja sissenõudmise kord määratakse kindlaks erijuhendiga, mis on koostatud ja kinnitatud NSV Liidu Siseasjade Rahvakomissariaadi ja NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi poolt.

NSV Liidu Siseasjade Rahvakomissariaadi ja NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi

JUHEND

Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve organite poolt määratavate rahatrahvide kohta tuleohutusmääruste ja -nõuete mittemääramise korral ning nende trahvide sissenõudmise kohta

I. Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve organite õigused rahatrahvi määramisel

1. NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määrusega nr. 1364 13. augustist 1942. a. „Vastutusest tuleohutusmääruste rikkumise eest“ NSV Liidu SaRk-i Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve organid on õigustatud vahetult määrama rahatrahve isikuile, kes on süüdi kehtivate tule-

ohutusmääruste ja -nõuete rikkumises või mittetäitmisel, samuti tulekaitseinventari ja varustuse korras hoidmises ja ebaõiges kasutamises.

2. Rahalised trahvid määratakse:

- a) NSV Liidu SaRk-i Tuletõrje Peavalitsuse ülema ja tema asetäitja poolt kuni 1000 rubla suuruses asutiste ja ettevõtete juhatajale ning töötajale, kes on vahetult vastutavad tulekaitseinventari ja -varustuse korrashoiu ning tuleohutusmääruste täitmise eest;
- b) liidu- ja autonoomsete vabariikide SaRk-i tuletõrjevalitsuste (osakondade), kraide, oblastite valitsuste (inspeksioonide), samuti Moskva ja Leningradi linna tuletõrjeülemate poolt kuni 500 rublani punktis „a“ tähendatud isikuile;
- c) linnade tuletõrjevalitsuste ülemate, rajoonide valitsuste ülemate, osakondade ja Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve inspeksioonide, sõjaväelistatud ja sõjaväelistamata linnatuletõrje komandode ülemate ning SaRk-i rajoonide tuletõrjeinspektorite poolt kuni 300 rublani punktis „a“ tähendatud isikuile ja kuni 100 rublani isikuile, kes on süüdi tuleohutusmääruste rikkumises kaitstes, asutistes, elamutes ja avalikes kohtades.

3. NSV Liidu SaRk-i Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve organite poolt määratavad rahatrahvid nõutakse sisse nimetatud organite poolt vastuvaidlematus korras. Vabatahtlikust maksimisest keeldumise korral nõutakse rahatrahvi sisse administratiivkorras trahvitute palgast kinnipidamise teel. Sissenõutud rahatrahvide summad arvestatakse Liidu eelarves.

4. Rahatrahvid määratakse tuleohutusmääruste rikkumise aktide põhjal, mille on koostanud Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve poolt volitatud isikud, nimelt:

- a) NSV Liidu SaRk-i Tuletõrje Peavalitsuse osakondade, jaoskondade ülemate, nende asetäitjate ja inspektorite poolt;
- b) liidu- ja autonoomsete vabariikide SaRk-i tuletõrjevalitsuste (osakondade) ning SaRk-i kraide, oblastite valitsuste (inspeksioonide), samuti Moskva ja Leningradi linna tuletõrjeosakondade, jaoskondade ülemate, nende asetäitjate ja inspektorite poolt;
- c) SaRk-i tuletõrje rajoonivalitsuste, osakondade, jaoskondade ja inspeksioonide juhtiva ja inspekteeriva koosseisu poolt;
- d) SaRk-i sõjaväelistatud ja sõjaväelistamata linna- ja rajoonituletõrje komandode juhtiva koosseisu poolt;
- e) tööstusettevõtete, ehitiste ja objektide SaRk-i sõjaväelistatud tuletõrje komandode juhtiva ja inspekteeriva koosseisu poolt.

5. Rahatrahvi määramisel ei ole SaRk-i tuletõrjeorganite ülemad õigus-

tatud määrama kõrgemat rahatrahvi kui summa, mis on tähendatud käesoleva juhendi punktis 2.

Juhumeil, kui SaRK-i tuletõrjeorgani liem, arvestades asjaolusid, leiab vajaliku olevat määrata süüdlastele rahatrahv summas, mis ületab nendele määratud piirid, on vajalik aktid ühes teiste asja juurde kuuluvate materjalidega saata kõrgemalseisvale instantsile. Rahatrahvi määramisel tuleb arvestada üleastumise või tuleohutusmääruste ja -nõuete mittetäitmise iseloomu, trahvi alla kuuluva isiku materiaalsel seisukorda ja muid põhjusi.

6. Maakohtades, kus on välja kuulutatud sõjaseisukord, määratakse rahatrahvid NSV Liidu RKN määruses nr. 1364 — 13. augustist 1942. a. ettenähtud suuruses vahetult Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve poolt ning vormistatakse käesolevas juhendis ettenähtud korras. Rahatrahvid, mis ületavad selle määruse piirid, samuti vabaduse piiramine 6 kuuni süüdi olevate isikute suhtes, vormistatakse korras, mis on kehtestatud vastavate sundmäärustega või sõjaliste võimude korraldustega.

II. Alused rahatrahvi määramiseks

7. Rahatrahvid määratakse normide mittetäitmise ja tuleohutusmääruste ja -nõuete rikkumise eest rahvamajanduslikes objektides, avalikes kohtades, asutistes ja elumajades, mis on kehtestatud:
 - a) valitsuse ja vastavate võimuorganite määruste ja korraldustega;
 - b) juhendite, seletuste, määruste, normide ja SaRK-i Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve nõudmistega;
 - g) rahvakomissariaatide ja ametkondade määruste, juhendite ning seletustega tuletõrjeküsimuste kohta;
 - e) sõjaväevõimude käskkirjade ja korraldustega (maa-aladel, kus on välja kuulutatud sõjaseisukord);
 - d) linna, rajooni, objekti KÕ ülema käskkirjade ja korraldustega.

III. Rahatrahvi vormistamine

8. Rahatrahvi määramine vormistatakse aktiga, mis koostatakse koha peal (vorm nr. 1, vt. lisa 1), ja otsusega rahatrahvi määramise kohta (vorm nr. 2, vt. lisa 2).
9. Aktis peab olema näidatud, milles seisib tuleohutusmääruste ja -nõuete mittetäitmine, ning samuti peavad olema näidatud konkreetsed üleastumise faktid ja süüdi olevad isikud.
10. Aktid kirjutatakse alla koostaja poolt, isiku poolt, kes on süüdi tuleohutusmäärustest ja -nõuetest üleastumises, ning tunnistajate

poolt, kusjuures süüdlasele jäetakse õigus esitada asja kohta oma seletus kas aktis või eri lehel, mis lisatakse aktile. Süüdioleva isiku loobumisel aktile allakirjutamisest või seletuse andmisest asja kohta, samuti tema mittenõustumisel koostatud aktiga või tema kirjaoskamatusel on vajalik selle kohta teha aktil vastav märkus. Aktile allakirjutamisest loobumine ei mõjuta rahatrahvi määramist süüdlasele.

11. Akt esitatakse koos juurdekuuluvate materjalidega hiljemalt kolme päeva jooksul vastava SaRk-i tuletõrjeargani ülemale, kes on vahetult õigustatud määrama rahalisi trahve.
Akt esitatakse koos ettekandega, kus on näidatud, millise summaga akti koostaja leiab vajaliku olevat süüdlast karistada. Aktid ja materjalid peavad olema kontrollitud, küllaldaselt täielikud ja vormistatud vastavalt käesoleva juhendi nõuetele.
12. SaRk-i vastava tuletõrjeargani ülem, saanud akti ja muud materjalid, peab need põhjalikult läbi vaatama ning vajaduse korral kontrollima, ja alles seejärel, küllaldaselt aluste olemasolul, võib langetada otsuse süüdlasele rahatrahvi määramiseks.
Otsuses näidatakse: millal ja kelle poolt olid materjalid läbi vaadatud, milles väljendus mittetäitmine või üleastumine ja kui suures summas on süüdlasele määratud rahatrahv.
Samas otsuses tehakse üleastujale teatavaks, et ta on kohustatud hiljemalt 10 päeva jooksul pärast otsuse kättesaamist kogu trahvisumma sisse maksma Riigipanga osakonda Liidu eelarve tulude arvele ning esitama kviitungi maksmise kohta sellele SaRk-i tuletõrjearganile, kelle poolt rahatrahv määrati, ja et ettenähtud aja jooksul mittemaksmise korral nõutakse trahvi sisse administratiivkorras. Otsus koostatakse kahes eksemplaris, milledest üks antakse allkirja vastu karistatud isikule, teine jääb akti.
13. SaRk-i rajoonide tuletõrjainspektorite ja rajoonikeskuste tuletõrjekomandode ülemate poolt koostatud otsused rahatrahvi määramise kohta peavad olema kinnitatud SaRk-i rajoonijaoskondade ülemate poolt.
14. Aktid üleastumiste kohta peavad olema läbi vaadatud hiljemalt viie päeva jooksul pärast nende esitamist vastavate ülemate poolt, kes on õigustatud määrama rahatrahvi, kuid otsused trahvi määramise kohta peavad olema saadetud süüdlasele hiljemalt kahe päeva jooksul pärast akti läbivaatamist.
15. Aktid ja otsused rahatrahvi määramise kohta koostatakse iga isiku kohta eraldi, täpses kooskõlas juurdeliselatud vormidega.
16. Ebaselge ja lohakas aktide vormistamine ning otsuste koostamine ei ole lubatud.

17. Rahatrahvi sissemaksmise tähtajaks on ette nähtud 10 päeva, arva-tes karistatule otsuse kättetoimetamise päevast, kui süüdioliev isik määratud tähtajal ei ole esitanud vastulauset otsuse muutmise kohta. Rahatrahvi maksmine teostub karistatu poolt raha sissemaksmise teel lähemasse Riigipanga osakonda Liidu eelarve tulude arvele. Juhul, kui karistatu asukohas pangaasutis puudub, makstakse määratud trahv posti-rahasaadetusena lähemasse Riigipanga osakonda, kusjuures peab olema märgitud: mille eest raha makstakse, millise SaRk-i tuletõrjeorgani otsuse põhjal, ja et sissemakstav summa läheb Liidu eelarve tulude arvele.

Pank on kohustatud raha kättesaamisel saatma ära kirja kviitungist raha kättesaamise kohta SaRk-i tuletõrjeorganile, kes määras rahatrahvi, vastavaile materjalidele juurdelisamiseks.

18. SaRk-i tuletõrjeorganid mingisuguseid operatsioone sularaha vastuvõtmise näol trahvide arvel ei teosta, kuid on kohustatud jälgima, et karistatud isikud vastavalt otsustele õigeaegselt ja täielikult maksaksid summad sisse Riigipanga osakondadesse.

19. Juhul, kui määratud ajavahemikul karistatu ei ole trahvi sisse maksnud või maksimisest keeldub, nõutakse trahv NSV Liidu RKN otsuse nr. 1364 — 13. augustist 1942. a. põhjal sisse administratiivkorras karistatu töötasust kinnipidamise teel, mis teostatakse asutiste, käitiste ja teiste riiklike, kooperatiiv- ja ühiskondlike organisatsioonide arvestusosakondade kaudu SaRk-i Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve ettekirjutuse põhjal (vorm nr. 3, vt. lisa 3).

Asutised, käitised ja organisatsioonid, olles trahvi kinni pidanud, on kohustatud 3 päeva jooksul kinnipeetud summa üle kandma lähemasse Riigipanga osakonda ja teatama raha sissemaksimisest SaRk-i tuletõrjeorganile, kelle ettekirjutuse kohaselt teostati kinnipidamine.

Isikud, kes kuritahtlikult ei täida tuleohutusmäärusi ja -nõudeid ning hoiduvad trahvi maksimisest, võetakse kohtulikule vastutusele.

IV. Edasikaebuse esitamine rahatrahvi tühistamise või muutmise kohta

20. SaRk-i tuletõrjeorgani ülema otsuse peale rahatrahvi määramise kohta võib karistatu edasi kaevata. Kaebuse esitamine paneb trahvi sissenõudmise seisma.

Kaebus peab olema esitatud 10 päeva jooksul, kusjuures kaebus, mis on sisse antud hiljem, ei mõjuta rahatrahvi määramise otsuse täideviimist.

- a) kaebus esitatakse ainult selle tuletõrjeorgani kaudu, kes esitas otsuse rahatrahvi määramise kohta;
- b) kaebus rahatrahvi määramise otsuse kohta adresseeritakse järgmise kõrgema instantsi SaRk-i tuletõrjeorgani ülemale, näiteks: kaebus linna SaRk-i tuletõrjekomando ülema otsuse kohta linnades, kus on linnatuletõrje, adresseeritakse SaRk-i linnatuletõrje ülemale, kus aga SaRk-i linnatuletõrje puudub, tuletõrjevalitsuse (osakonna) ülemale jne.;
- c) edasikaebusele järgnenud otsuse peale võib omakorda, kinni pidades käesoleva artikli punktis „a“ tähendatud korrast, edasi kaevata kõrgemalseisvale SaRk-i tuletõrjeorganile, kaasa arvatud NSV Liidu SaRk-i Tuletõrje Peavalitsuse ülem.
NSV Liidu SaRk-i Tuletõrje Peavalitsuse ülema otsus oma alluvate SaRk-i tuletõrjeorganite ülemate otsuste kohta on lõplik ja ei kuulu edasikaebusele.
- d) NSV Liidu SaRk-i Tuletõrje Peavalitsuse ülema otsuse peale rahatrahvi määramise kohta võib edasi kaevata NSV Liidu siseasjade rahvakomissarile.
21. Tuletõrjeorgani ülem, saanud kaebuse tema poolt koostatud rahatrahvi määramise otsuse peale, on kohustatud selle kolme päeva jooksul edasi saatma instantsilt järgmisele kõrgemalseisvale ülemale, esitades koos kaebusega otsuse rahatrahvi määramise kohta, akti, mille alusel otsus koostati, seletuse kaebuse kohta ning teised asja juurde kuuluvad materjalid.
22. Juhul, kui kaebus on esitatud vahetult kõrgemalseisvale SaRk-i tuletõrjeorgani ülemale, kelle poolt tehti otsus trahvimise kohta, kõrgemalseisev ülem kaebust järele ei vaata, vaid saadab selle ülemale, kes trahvi määras, ettepanekuga hiljemalt 20 päeva jooksul esitada temale seletus kaebuse kohta ja välja saata materjalid, mille põhjal trahv on määratud, ning ühtlasi, kui kaebus on esitatud kaebaja poolt õigeaegselt, peab tegema korralduse rahatrahvi sissenõudmise seismapanekuks.
23. Kaebuse rahatrahvi määramise peale peab kõrgemalseisva SaRk-i tuletõrjeorgani ülem läbi vaatama hiljemalt 5 päeva jooksul, arvates selle kättesaamise päevast, ning koostama motiveeritud otsuse kinnitamise, tühistamise või määratud rahatrahvi vähendamise kohta. Rahatrahvi vähendamisel või tühistamisel on SaRk-i tuletõrjeorgani ülem kohustatud saatma otsuse ärakirja kohalikele finantsorganitele sissemakstud summade tagasimaksmiseks eelarvesummadest.
Tagasimaksmine toimub üldkehtivas korras.
24. Otsus kaebuse kohta koostatakse kolmes eksemplaris. Üks neist jääb ülema aktidesse, kes kaebuse läbi vaatas, kaks eksemplari koos

akti, otsuse ja teiste materjalidega saadetakse SaRk-i tuletõrje ülemale, kes määrab trahvi. Üks eksemplaridest lisatakse rahatrahvi määramise materjalide juurde, teine antakse kaebuse esitajale.

V. Asjaajamine

25. SaRk-i tuletõrjeorganite ülemad on kohustatud aktid ja otsused rahatrahvi määramise kohta registreerima eriraamatus ja pidama statistikat isikute kohta, kes on võetud administratiivvastutusele. Raamat peab olema nummerdatud, läbi nõõritud ja kinnitatud lakkpitsatiga.
26. Aktid, otsused kaebuse kohta, määrused ja kõik asja juurde kuuluvad materjalid tuleb hoida eriahtis, süstematiseerituina iga isiku kohta eraldi.
27. SaRk-i linnatuletõrje komandode ülemad ja neist kõrgemalseisvad peavad pidama eriraamatut kaebuste registreerimiseks alamal instantstil seisvate SaRk-i tuletõrjeorganite ülemate poolt määratud rahatrahvide määramise otsuste kohta.
28. SaRk-i tuletõrje ülemad, kellel otseselt puudub rahatrahvide määramise õigus, on kohustatud pidama raamatut aktide kohta, mis on koostatud ja edasi saadetud kõrgemale instantsile süüdlastele rahatrahvi määramiseks.

NSV Liidu siseasjade rahvakomissari asetäitja
Kruglov

NSV Liidu rahanduse rahvakomissari asetäitja
Urjupin

.....
(SaRK-i tuletõrjeorgani nimetus)

AKT NR.

Linn 19..... a. „.....“ päeval

mina
(ametikoht, organ, aukraad ja nimi)

üle vaadates
(objekti nimetus ja aadress)

avastasin
(tähendada konkreetselt, milles väljendus

.....
tuleohutusmääruste ja -nõuete rikkumine või mittetäitmine)

Ülalnimetatud tuleohutusmääruste ja -nõuete mittetäitmise eest on vastutav:

1. Perekonna-, ees- ja isanimi
2. Isikutunnistuse number, kelle poolt ja millal välja antud
3. Töökoht ja amet
4. Töötasu suurus
5. Perekonnaseis, perekonnaliikmete ja ülalpeetavate arv
6. Kas on varem karistatud administratiivkorras, millal ja mis põhjusel
7. Kohtulikud karistused

Kehtivate tuleohutusmääruste ja -nõuete mittetäitmisest vastutava isiku seletus või akti koostanud isiku märgeseletuse andmisest või

allakirjutamisest loobumise kohta

.....
.....
.....

Allkiri

Tunnistajate perekonna-, ees- ja isanimed ning aadressid:

1.
2.

Allkirjad

Akti koostanud isiku allkiri

(Saak-i tuletõrjeorgani nimetus)

OTSUS

(trahvi määramisest tuleohutusmääruste ja -nõuete mittetäitmise eest)

----- 194.... a. kuu „ “ päeval

mina
(ametikoht, organ, aukraad ja perekonnanimi)

----- vaatasin läbi akti nr. ja

materjalid kod. kohta
(perekonna-, ees- ja isanimi)

elukoht
(tähendada tänav, maja ja korteri number)

töötab
(asutise, käitise või organisatsiooni nimetus, aadress ja kellena töötab)

----- ning saab teenistustasu rubla kuus.

Materjalidest selgub, et kod.
(lühidalt üles märkida, milles väljendus

kehtivate tuleohutusmääruste ja -nõuete mittetäitmine)

Eeltähendatu alusel, NSV Liidu RKN-i määruse nr. 1364 — 13. augustist 1942. a. põhjal

otsustasin:

kod. akti nr. alusel, koos-

tatud

(tähendada akti koostanud isiku ametikoht ja nimi)

19.... a. kuus „ “ päeval

..... eest määrata rahatrahvi

..... rubla suuruses.

Kohustada kod..... tähendatud rahatrahvi hiljemalt 10 päeva jooksul pärast käesoleva otsuse kättesaamist sisse maksuma Riigipanga osakonna kaudu Liidu elarve tulude arvele ning kviitung trahvi vastuvõtmise kohta esitada minule aadressil

„.....“ 19.... a.

Teatada kod., et käesoleva otsuse kohta võib 10 päeva jooksul, arvates otsuse kättesaamisest, esitada kaebuse

ja et kaebust võib esitada kaudu. Trahvi mittemaksmise puhul määratud ajaks nõutakse trahvi sisse administratiivkorras.

Allkiri

Kinnitan

„.....“ 19.... a.

Allkiri otsuse kättesaamise kohta

Otsuse nr. „.....“ 19.... a. minule rahatrahvi määramise kohta tuleohutusmääruste ja -nõuete mittetäitmise eest olen kätte saanud.

„.....“ 19.... a.

Allkiri

.....
(käitise, asutise või organisatsiooni nimetus)

.....**raamatupidamisele**

..... otsusega

(tähendatud otsuse määranud organi nimetus)

” “ 194..... a. nr.

kodanikule
(perekonna-, ees- ja isanimi)

kes töötab
(näidata kellena ja kus töötab)

on määratud rahatrahv, tuleohutusmääruste ja -nõuete mittetäitmise eest
summas rubla,
(summa tähendada sõnades)

Kuna kod.
ei ole vabatahtlikult trahvi tasunud, panen ette NSV Liidu RKN määruse
13. augustist 1942. a. nr. 1364 „Vastutusest tuleohutusmääruste rikkumise
eest“, artikkel 5 alusel iga kuu kinni pidada kod.
..... teenistustasust rubla, kuni trahvi-
summa lõpliku tasumiseni.

Kinnipeetud summa tuleb sisse maksta
NSV Liidu eelarve tuludesse. (märkida Riigipanga osakond)

Teade summa kinnipidamisest esitage
..... aadressil

” “ 194 a.

Allkiri

JUHEND OBJEKTIDE TULEKAITSELISE ÜLEVAATUSE TEOSTAMISE KORRA KOHTA

I. Üldeeskirjad

1. Tulekaitselis-tehnilisi ülevaatusi korraldatakse õigeaegse puuduste avastamise ja kõrvaldamise eesmärgil objekti tuleohutusseisukorras ning õigeaegseks abinõude tarvituselevõtmiseks, mis takistaksid tule levimist, tagaksid inimeste evakuatsiooni ja tulikahju kiiret likvideerimist.

2. Tulekaitselis-tehnilisi ülevaatusi teostavaile isikule pannakse järgmised ülesanded:

a) igakülselt tutvuda tootmisprotsessi tehnoloogiaga, objekti ehituslike ja muude iseärasustega, avastada põhjused ja tingimused, mis loovad tulikahjude ja süttimiste tekkimise võimalusi;

b) kontrollida:

tuleohutusrežiimi objektidel, nende töökodades, eluruumes jm., avastada tuleohutuse kehtivate normide, määruste ja otsuste rikkumisi; tuleohutusmäärustest ja -normidest kinnipidamist uute ehitiste püstitamisel;

tehniliste tulekustutus- ja sideabinõude olemasolu ja korrasolekut objektidel, samuti varustamist tulekustutus-esmaabinõudega (aamid veega, ämbrid, liiv, labidad jne.);

vesivarustuse, hoonete ja ehitiste peaning vaheteede ja veevõtu-kohtadele juurdepääsuteede olemasolu;

tööde seisukorda tuldvõtvate konstruktsioonide katmisel tuldtõkestavate ainetega;

kohaliku õhukaitse (KÕ) tuletõrjeüksuste olemasolu, piisavust ja võitlusvõimet; tuleohutusnõuete täitmiseks ettenähtud summade küllaldast ja õiget ärakasutamist; liikuva ja püsiva valve organiseerimist SaRk-i sõjaväelistatud (ST) või käitise tuletõrjeüksuste poolt ning profülaktilise töö korraldamist, samuti arvestamist ja aruandlust;

massilise selgitustöö seisukorda objektil, samuti juhendite olemasolu ja nende sisuväärtust käitise töötajatele tuleohutusrežiimist kinnipidamise vaatekohast;

objekti eelmisel ülevaatusel esitatud nõuete täitmist, mittetäit-

mise puhul teha kindlaks põhjused ja süüdlased ning analüüsida süttimiste ja tulikahjude tekkimise põhjusi;

- c) välja töötada ettepanekud leitud puuduste kõrvaldamiseks, panna maksma ettenähtud otstarbekohane režiim objektil, töökodades ja teistes ruumides, välja töötada vajalikud profülaktilised korraldused, mis kõrvaldaksid tulikahjude ja süttimiste tekkimise võimalused.

3. Oma töö teostamisel on inspekteeriv isik pärast puuduste avastamist kohustatud viivitamata tarvitusele võtma abinõud nende kõrvaldamiseks, samuti praktiliselt abistama SaRk-i sõjaväelistatud ja käitise tuletõrjeüksuste ülemaid profülaktilise töö õiges korraldamises.

II. Ülevaatus teostamise kord

4. Kõik objektid tuleb üksikasjaliselt üle vaadata vähemalt üks kord poolaastas.

Peale üksikasjaliste ülevaatuste korraldatakse vajaduse korral kontroll- ja operatiivse iseloomuga ülevaatusi.

Kontroll-ülevaatus eesmärgiks on:

- a) kontrollida ettenähtud nõuete täitmist määratud tähtaegadeks;
b) tuletõrje profülaktilise töö inspekteerimine;
c) abinõude tarvituselevõtmine objekti üksikasjaliste ülevaatuste vaheaegadel tekkinud puuduste kõrvaldamiseks.

Operatiivsed ülevaatused (kontrollid) teostatakse:

- a) konjunktuursete muutuste või eriliste tingimuste puhul objektil, mis tingivad kiiret tuleohutusabinõude tarvituselevõtmist;
b) kui eesmärgiks on objekti tuletõrjelise kaitse ettevalmistamine vastavalt eriülesannetele;
c) juhul, kui on vajalik lahendada üksikuid tuleohutusküsimusi ja tuletõrje profülaktilise töö seisukorda.

5. Tulekaitselis-tehniline ülevaatus peab teostuma koos objekti juhataja poolt määratud esindajaga.

6. Objektide ülevaatus teostamisel tuleb laialdaselt kaasa tõmmata administratiiv- ja insener-tehnilist koosseisu (elektrikud, keemikud jne.) konsultatsiooniks tulekaitselise julgeoleku küsimustes antud käitise tingimustes.

Suuremate tuleohutuspuuduste ilmnemisel elektrimajanduses, muudel jõuvarustuseladel või tehnoloogilises režiimis, mis võivad esile kutsuda tulikahju või plahvatus ja nõuavad nende kõrvaldamiseks erilisi abinõusid, on Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve esindaja kohustatud organiseerima eriteadlastest autoriteetse ekspertide komisjoni ning esitama sellele vastavad ülesanded. Komisjoni akt, esitatud ettepanekute ja tähtaegadega puuduste

kõrvaldamiseks, kooskõlastatult objekti juhatajaga, kinnitatakse täitmiseks ettekirjutusega ja lisatakse viimase juurde.

7. Ettepannud tuleohutusnõuded peavad olema tehniliselt põhjendatud ning nende täitmiseks antud tähtajad reaalsed ja seoses eelseisvate tööde ulatuse ja iseärasustega.

8. Tuleohutusnõudeid, mis on seotud kapitaalsete kulutustega, tuleb esitada juhtudel, kui ilmsikstulnud puudused ja eksimused leiavad aset kehtivaist tuleohutusnormidest ja -määrustest kõrvalekaldumise tagajärjel ja kui need puudused loovad nähtava ohu tulikahjuks või takistavad tulikahju või plahvatuse kiiret likvideerimist ja kui mittekapitaalsed abinõud ei anna positiivseid tulemusi.

Kapitaalseid kulutusi nõudvate abinõude all tuleb mõista neid, mille teostamiseks rahvakomissariaatidelt või peavalitsustelt nõutakse erisummade määramist.

Tuleohutusabinõusid, mis nõuavad kapitaalseid kulutusi, samuti abinõusid KRK, SMLRK ja RTRK objektide ülevaatuse tagajärjel, ei kanta ettekirjutusse; nende kohta koostatakse põhjendatud akt, mis tuleb töö iseloomu ja tähtaegade suhtes kooskõlastamisele objekti juhatajaga ja kuulub SaRK-i Tuletõrje Valitsuse (TV) — SaRK-i Maakonna Tuletõrje Osakonna (MTO) ülema kinnitamisele. Akte kapitaalseid kulutusi nõudvate abinõude kohta võib vastaval objektil olla üksainus.

Määratud tähtajaks täitmata jäänud nõuded peab kandma järgmise akti põhjuste ja selles süüdlaste isikute äranäitamiseks. Seejuures kustutatakse vana akt, kuid täitmata jäänud nõuded kinnitatakse täitmiseks. Aktid saadetakse laiali ja hoitakse alal käesolevas juhendis Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve ettekirjutusele vastavas korras.

9. Akte kapitaalseteks kulutusteks ei koostata juhul, kui need on määratud objektide tuleohutuse kaitseks, mis asuvad võimalike õhurünnakute rajoones (tuletõrje veevõtukohtade ehitus, ajutised pumbamad, kuivtorud ja muud tuletõrje vesivarustusallikate tagavarad, juurdesõiduteed veevõtukohtadele, põlevate konstruktsioonide katmine tulekaitseliste võõpadega, segavate puuehitiste lammutamine, ruumide ja platside koristamine jne.).

Need nõuded, maksimaalselt kokkusurutud täitmistähtaegadega, tuleb paigutada Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve ettekirjutusse ning nende täitmise järele seada eriliselt hoolas kontroll.

10. Ettekirjutusi ei tule koormata objektis ilmsiks tulnud laialipillatud väikeste režiimirikkumistega (õliga läbiimbunud kaltsud, ruumide halb koristamine, inventari ebapuhtalt hoidmine jne.). Tuleohutusrežiimi väikesed rikkumised tuleb koondada ühte punkti, ära näidates töökojad (osakonnad), kus need puudused avastati. Tähendatud korrarikkumises süüdi olevaid isikuid tuleb kohapeal trahvida ja määrata karistused administratsiooni kaudu.

11. Kõiki ettekirjutuses leiduvaid nõudeid peab kontrollitama määratud tähtpäevaks. Juhul, kui inspekteerivail isikuil endil pole võimalik teostada kontrolli ettekirjutuses määratud tähtajal, organiseeritakse kontroll sõjaväelistatud, kaitise või vabatahtlike tuletõrjeüksuste ülemate poolt.

Kui avastatakse, et eelmise ülevaatuse juures ettepanud tuleohutusnõuded on täitmata, tuleb kindlaks teha põhjused ja isikud, kes on nende mittetäitmise korral vastutavad. Isikud, kes on mõjuvate põhjusteta süüdi mõndumiste mittetäitmisel, tuleb võtta vastutusele.

Märkus. Süüdlaste vastutuselevõtmise vajadus näidatakse ettekandes koos küllaldaste põhjuste esitamisega.

12. Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve esindaja peab taotlema kõigi tema poolt avastatud puuduste, mis ei nõua kõrvaldamiseks suurt kulu ega aega, kõrvaldamist objekti ülevaatuse kestel, samuti peab ta saavutama objektil niisuguse korra, mille kehtimisel need puudused ei saa uuesti tekkida.

13. Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve inspektorite koosseis peab sõjaväelistatud tuletõrje, kaitise või vabatahtlike tuletõrjeüksuste ülemate kaudu organiseerima igapäevast informatsiooni-saamist objekti tuleohutusseisukorra kohta, tuleohutusrežiimi täitmise ja tulekustutusvahendite seisukorra kohta ning võtma viivitamata tarvitusele abinõud puuduste kõrvaldamiseks.

III. Ettekirjutuse koostamise ja vormistamise kord

14. Objekti ülevaatusel ilmnenuid tuleohutusseisukorra puudused kantakse Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve ettekirjutusse (vorm on lisatud). Ettekirjutuses peavad olema selgesti ja arusaadavalt märgitud avastatud puuduste sisu, koht, kus need on avastatud, ja konkreetsed abinõud nende kõrvaldamiseks.

15. Üksikute nõuete täitjad määrab objekti juhataja oma käskkirjaga.

16. Ettepanud nõuete täitjad määratakse Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve esindaja poolt, kes teostas ülevaatusi.

17. Objekti juhatajale saadetakse Tuletõrje Valitsuse (Osakonna) (RTV, LTO, LTK, STK) poolt ettekirjutus kahe allkirjaga: ülevaatusi teostanud isiku ja vastava tuletõrjeorgani osakonna, jaoskonna või profülaktika-grupi ülema poolt.

Eriti tähtsate objektide ja sõjaväelistatud üksuste valve all olevate objektide kohta kinnitatakse ettekirjutused Tuletõrje Valitsuse (Osakonna) ülema või tema asetäitja poolt.

Märkused. 1. Rajoonide inspektorite poolt koostatud ettekirjutused tähtsamate objektide kohta kinnitatakse vastava rajooni SaRk-i jaoskonna ülema poolt.

2. Territoriaalselt Tuletõrje Valitsusest — Tuletõrje Osakonnast kaugel asetseva ülevaatusse kuuluva objekti, samuti elamisfondi- ja kommunaal-

objektide kohta lubatakse ettekirjutuse esitamine ühe ülevaastust teostanud isiku allkirjaga.

18. Ettekirjutuse ära kiri saadetakse sõjaväelistatud või kaitse tuletõrje üksuse ülemale kontrolli teostamiseks.

Rahvakomissariaatide valitsuste (inspeksioonide) tulekaitsevalvele saadetakse ettekirjutuse ära kirjad objektide eriosakondade kaudu.

19. Juhul, kui objekti juhataja ei ole ette pandud nõudmistega või nende täitmise tähtaegadega nõus, on tal õigus kümne päeva jooksul, arvates ettekirjutuse kättesaamisest, esitada kirjalik eriarvamus selle tuletõrjeorgani ülemale, kelle esindaja teostas ülevaastust.

Vastulaused peavad olema läbi vaadatud ja lõplik otsus nende kohta teatatud objekti administratsioonile mitte hiljem kui kümne päeva jooksul.

20. Uue ülevaastuse puhul ei kanta täitmata nõudeid uude ettekirjutusse. Endiste ülevaastuste ettekirjutused jäävad kehtima kuni tähendatud nõudmiste täieliku täitmiseni.

21. Küsimusi, mis puudutavad teenistuse korda ja ülesannete õiget täitmist ning mis on seotud SaRk-i sõjaväelistatud tuletõrje üksuse tööga, ei kanta ettekirjutusse, küll aga kantakse neid sisse üksuse teenistuskontrollraamatusse ja selgitatakse kirjalikus ettekandes Tuletõrje Valitsuse (TV) — Rajooni Tuletõrje Valitsuse (RTV) ülemale.

22. Ettekirjutused ja aktid tööstuslike ning teiste eriti tähtsate objektide kohta vormistatakse vastavalt salajase asjaajamise nõuetele.

NSV Liidu SaRk-i Tuletõrje Peavalitsuse
Profülaktikaosakonna ülem
Korelski,
insener-polkovnik

RIIKLIKU TULETÕRJELISE JÄRELEVALVE
ETTEKIRJUTUS

direktorile

(objekti nimetus)

ülemale

korraldatud

(kuupäev)

(objekti nimetus)

tulekaitselisel ülevaatusel, mida teostas

(ülevaatuset toimetanu amet, aukraad, ees- ja perekonnanimi)

koos Teie poolt määratud esindajatega

(direktsiooni poolt määratud

esindajate ametikoht, ees- ja perekonnanimi)

avastati tulekaitselased puudused.

Nende puuduste kõrvaldamise eesmärgil

Tuletõrje Valitsus paneb ette Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve määruses p. 3 ja 5 ettenähtud korras täita järgmised nõuded:

Jrk. nr.	Avastatud puuduste iseloomustus ja ettepanekud nende kõrvaldamiseks	Täitmise tähtpäev	Märkused
1	2	3	4

Eespool tähendatud puuduste kõrvaldamiseks on vajalik määrata vastutavad isikud Teie käskkirjaga, mille ära kirja Tuletõrje Valitsus palub välja saata

Vastavate nõuete ja tähtaegadega mitte nõustudes on Teil õigus 10-päevalise tähtaja jooksul pärast käesoleva ettekirjutuse kättesaamist teatada oma eriarvamus.

Ettekirjutuse olen kätte saanud

Allkirjad

„...“ 19... a.

NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu

MÄÄRUS NR. 1816

Maal asetsevate asustatud punktide tuletõrje ja tuleohutusabinõude tugevdamise eesmärgil NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Kinnitada NSV Liidu Põllumajanduse Rahvakomissariaadi ja NSV Liidu Siseasjade Rahvakomissariaadi poolt esitatud „Määrus maal asetsevate asustatud punktide tuletõrje kohta“.

2. Ära muuta 21. novembril 1933. a. NSV Liidu Kesktäitevkomitee juures asuva Üleliidulise Kommunaalmajanduse Komitee poolt „Normaalpõhikiri kolhooside vabatahtlikele tuletõrjesalkadele“.

NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu
aseesimees A. Võšinski

NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu
asjadevalitseja M. Hlomov

Moskva, Kreml

2. novembril 1939. a.

KINNITATUD
NSV Liidu Rahvakomissaride
Nõukogu määrusega nr. 1816
2. novembrist 1939. a.

MÄÄRUS TULETÕRJE KOHTA MAAKOHTADE ASUSTATUD PUNKTIDES

1. Ühiskondliku ja sotsialistliku omandi, kolhoosnike ja teiste kodanike varanduse kaitseks tulikahju vastu maakohtades organiseeritakse külanõukogude poolt vabatahtlikud tuletõrjeüksused.

Vabatahtlike tuletõrjeüksuste liikmeiks võivad olla kõik töövõimelised antud asustatud punkti kodanikud.

Töövõimelised kodanikud, kes ei ole vabatahtliku tuletõrje koosseisus, võtavad osa tulekaitseüritustest, nagu see on tähendatud käesolevas juhendis.

2. Erandjuhtudel külanõukogud, arvestades kolhoosnike üldkoosolekute otsuseid, võivad organiseerida ühise tuletõrje mitmele asustatud punktile, kui need asuvad ühe külanõukogu territooriumil, arvestades nendelt kulud, mis on seotud tulekaitseliste üritustega, proportsionaalselt talundite olemasolule nendes asustatud punktides.

3. Kõik 18-aastaseks saanud töövõimelised kodanikud on kohustatud aktiivselt osa võtma tulikahjude vältimise ja tulikahjude vastu võitlemise tööst külades.

Igas talundis, vastavalt külanõukogu määramisele, peab olema kindlaks määratud tulekaitsevahend alati korras.

4. Külanõukogud, sõltuvalt asustatud punkti suurusest ja kohalikest ise-

ärasustest, määravad ühiselt Riikliku Tuletõrjelise Järelevalvega asustatud punktile tuletõrjeinventari (autopriitsid, mootorpriitsid, käsipriitsid, veevaadid, redelid jne.).

Tuletõrjeinventari hoidmiseks ja säilitamiseks peavad külanõukogud, vastavalt Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve näpunäidetele, ehitama tuletõrjedepoo (kuuri).

5. Ühiskondliku tuletõrjeinventari muretsemise ja tuletõrjedepoode (kuuride) ehitamise teostavad külanõukogud enesemaksustamise arvel, Riikliku Kindlustuse 15%-liseist mahaarvutusest kohustuslikelt kindlustusmaksu määradelt ja vahenditega, mis eraldatakse kolhoosidelt kolhoosnikute üldkoosoleku otsusel.

6. Vabatahtlike tuletõrjeüksuste tuletõrjeinventariga varustamine maakondlikes asustatud punktides on pandud NSV Liidu Põllumajanduse Rahvakomissariaadi Põllumajandusvarustuse peale.

7. Vastutus tuletõrje organiseerimise, ühiskondliku tuletõrjeinventari muretsemise ja tuletõrjedepoode (kuuride) ehitamise eest maakondlikes asustatud punktides lasub külanõukogudel ja rajoonide täitevkomiteedel.

Vastutus tuletõrjeinventari eest, mis on paigutatud ühte või teise majandisse, lasub majaomanikel.

8. Iga tuletõrjedepoo (kuuri) juurde määratakse tuleohtlikul perioodil vahetustega ööpäevane valve töövõimelistest kodanikest, kes on saanud 18 aastat vanaks.

Kolhoosnikud teostavad valvet vastavalt kolhoosi juhatuse määramisele, teiste kodanike valvekorra määrab aga külanõukogu.

9. Valvesolijate ülesandesse kuulub:

- a) tuletõrjedepoo (kuuri) valvamine, inventari valvamine ja valvesolevate hobuste eest hoolitsemine;
- b) asustatud punkti järele valvamine tulikahju alguse õigeaegseks avastamiseks;
- c) tulikahju korral õigeaegne häireandmine ja õigeaegne väljasõit tulikahjukohale vajaliku inventariga.

10. Tuletõrjeinventari veoks depoost (kuurist) tulikahjukohale määratakse vastav arv valvehobuseid. Hobuste hulga ja valvekorra määrab külanõukogu ja kolhoosi juhatuse vastavalt talundite hulgale vastavas asustatud punktis. Üksiktalupidajad, kes ei oma hobuseid, tasuvad külanõukogule faktilised kulud, mis on seotud hobuste määramisega valvekorda.

11. Tulikahju tekkimisel on iga antud asustatud punktis elunev töövõimeline isik, kes on saanud 18-aastaseks, kohustatud viibimata ilmuma tulikahjukohale vastava tuletõrjeinventariga ja vabatahtliku tuletõrjeüksuse pealiku juhtimisel aktiivselt osa võtma tulikahju kustutamisest.

12. Tuletõrjeinventari kasutamine teisteks otstarveteks peale tulikahju-dele väljasõitude on kategooriliselt keelatud.

13. Vabatahtlikud tuletõrjeüksused moodustatakse külanõukogude poolt kolhoosnikuist ja teistest asustatud punkti kodanikest, kes kõige aktiivsemalt osa võtavad tulikahjude ärahoidmise ja kustutamise tööst.

14. Vabatahtlike tuletõrjeüksuste ülesandesse kuulub:

a) organiseeritud tulikahjukustutamine asustatud punktides, põldudel ja metsades;

b) abiandmine tulikahju korral naaberkülades;

c) oskus tegutseda tulikahju korral ja inventari kasutamise tundmine;

d) tuleoahu vältimine asustatud punktides, vastavalt tuletõrjejuhi juhenditele;

e) inventari eest hoolitsemine ja valve teostamine depoo (kuuri) juures (vt. punkt 8);

f) tuletõrjepropaganda levitamine kohaliku elanikkonna keskel, loengute ja vestluste pidamine jm.

Tulikahju korral peavad valvesolevad vabatahtliku tuletõrje liikmed välja sõitma tulikahjukohale tuletõrjeinventariga, teised liikmed aga peavad viivitamata tulikahjukohale ilmuma ja kustutustööst osa võtma.

15. Vabatahtliku tuletõrjeüksuse ülemaks määrab külanõukogu üksuse koosseisust kõige täiuslikumat ettevalmistust omava ja kõige aktiivsema liikme.

Märkus. Vabatahtliku tuletõrjeüksuse ülema kandidatuur kooskõlastatakse Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve organitega.

Vabatahtliku tuletõrje ülema ülesandesse kuulub:

a) üksuse tegevuse juhtimine ja kustutustöö juhtimine tulikahju korral;

b) ühiskondliku tuletõrjeinventari eest hoolitsemine ja depoo (kuuri) hooldamine;

c) hoolitsemine tuletõrjenõuete täitmise eest külades, viljapeksudel, loomalautades ja teistes kohtades;

d) õppuste läbiviimine vabatahtliku tuletõrje liikmetega inventari tundmise ja tulikahju korral tegutsemise osas.

Märkus. Vabatahtliku tuletõrje liikmete õppused toimuvad väljaspool tööaega.

16. Moodustatud vabatahtliku tuletõrjeüksuse peab külanõukogu 15 päeva jooksul registreerima kohaliku Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve juures, kusjuures peab olema ära näidatud:

a) tuletõrje arvuline koosseis,

b) üksuse pealiku perekonna-, ees- ja isanimi,

c) ühiskondliku tuletõrjeinventari ja depoo (kuuri) olemasolu.

17. Kolhoosijuhatus peab vabatahtliku tuletõrjeüksuse ülemale kindlustama tulekaitse tehnilise ettevalmistuskursuse läbiviimise, mille organiseerib Riiklik Tuletõrjeline Järelevalve.

18. Aktiivse töö eest ühiskondliku vara kaitsmisel tulikahjudel ja see-

juures ilmutatud ennastohverdavuse eest autasustatakse vabatahtliku tuletõrje liikmeid, samuti nagu kolhoosnikuid ja teisi kodanikke kolhooside juhatuste ja külanõukogude ettepanekul hinnaliste kingitustega, kiitusekirjadega ja teiste autasudega rajooni ja oblastite (kraide) täitevkomiteede poolt.

19. Vabatahtliku tuletõrje liikme surmajuhtumi korral tulikahjul, taktikalisel õppusel, minekul tulikahjule või tagasitulekul makstakse liikme perekonnale ühekordne abiraha Riikliku Kindlustuse summadest 3000 rubla ulatuses.

Invaliidsuse korral, kui see juhtub kustutustöödel, makstakse summa 500—2000 rublani, vastavalt töövõime kaotuse liigile.

Tähendatud abirahade maksmine toimub vastavalt Rahanduse Rahvakomissariaadi määrusele.

20. Kolhoosnikud ja teised kodanikud peavad rangelt täitma tulekaitse-nõudeid elumajades, majandustöödel, põllutöödel ja metsades (tulega ümberkäimine, küttekollete korrashoid jne.).

21. Tulekaitsemääruste ja -nõuete kontroll, vabatahtlike tuletõrjeüksuste inspekteerimine ja instrueerimine asustatud punktides lasub Riiklikul Tuletõrjelisel Järelevalvel.

NSV Liidu põllumajanduse rahvakomissar

J. Benediktov

NSV Liidu siseasjade rahvakomissari asetäitja

V. Tšernõšov

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu

MÄÄRUS NR. 166

vabatahtliku tuletõrje organiseerimise kohta

Eesti NSV Teataja nr. 10 — 1945.

Rahva vara ja kodanike isikliku vara tulikahjude eest kaitsmise ning tugeva võitlusvõimelise vabatahtliku tuletõrje organiseerimiseks Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Kõik töötajad ja talupojad Eesti NSV-s, kes on vanemad kui 18 aastat, on kohustatud kaitsma rahva vara tulikahjude eest ja aktiivselt osa võtma tekkinud tulikahjude kustutamisest.

2. Organiseerida Eesti NSV-s Vabariiklik Vabatahtlik Tuletõrjeühing.

3. Kohustada Vabariikliku Vabatahtliku Tuletõrjeühingu esimeest välja töötama ja esitama Eesti NSV siseasjade rahvakomissari kaudu Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule kinnitamiseks vabatahtliku tuletõrjeühingu põhikirja, mis määrab vabatahtliku tuletõrje organiseerimise alused ja korra Eesti NSV-s.

4. Kohustada Vabatahtliku Tuletõrjehingu esimeest välja töötama ja esitama Eesti NSV siseasjade rahvakomissari kaudu Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule kinnitamiseks vabatahtlikele tuletõrjujaile eri-vormirõivastuse eraldus- ja esindusmärkide kavad.

Kohustada Eesti NSV Riiklikku Plaanikomisjoni ette nägema fonde vabatahtliku tuletõrje eririietusele ja vormirõivastele Vabariikliku Vabatahtliku Tuletõrjehingu esimehe avalduste alusel.

5. Kohustada käitiste ja asutiste juhatajaid tulikahju korral laskma vabatahtlikke tuletõrjujaid tuletõrje poolt kindlaksmääratud signaalide peale töölt vabaks tuld kustutama, säilitades vabatahtlikele tuletõrjujaile keskmise töötasu tulikahjul töötatud aja eest tuletõrjehingu allüksuste pealike te-lekohaste teatiste põhjal.

6. Lubada vabatahtlikul tuletõrjel hankida tulusid: liikmemaksudest, korstnapühkimis- ja pottseparühmade organiseerimisest, näitemängude ja peoõhtute korraldamisest, vabatahtlikest annetustest ja tuletõrjebiniidid valmistavaist ettevõttest. Lubada tuletõrjehingul omada abimajapidamisi.

Kõik tuletõrjehingu sissetulekud kasutada tuletõrjehoonete ja tuletõrjeeriautode ehitamiseks, vabatahtlikele tuletõrjujaile erivormi soetamiseks ning kõige aktiivsemate ja ustavamate tuletõrjujate hüvitamiseks.

7. Võtta Vabariikliku Vabatahtliku Tuletõrjehingu autojuhtide, motoristide, tehnikatöölise ning juhtiva koosseisu ülalpidamine kohalikele elarvele, kusjuures nende töötasu makstakse kohaliku täitevkomitee poolt.

8. Kohustada Riiklikku Plaanikomisjoni Vabariikliku Vabatahtliku Tuletõrjehingu jaoks varuma autobensiini ja tuletõrjemasinat remondiks vajalikke tagavaraosi Tuletõrjehingu esimehe avalduste kohaselt. Kulud tasutakse kohalikust eelarvest.

9. Vabatahtlikele tuletõrjehingule kuuluvate tuletõrjehoonete muude asutiste valdusse võtmine või andmine, samuti tuletõrje tehnilise varustise kasutamine muuks otstarbeks on keelatud.

10. Kohustada Vabariikliku Vabatahtliku Tuletõrjehingu esimeest korraldama igal aastal tuletõrjehingute ülevaatusi ja paraade, taotledes sellega vabatahtliku tuletõrje lahingulist väljaõpet ning elanike rakendamist riigi ja kodanike isiklike varade tuleohu eest kaitsmise küsimuste lahendamisele.

11. Kohustada maakondade, linnade ja valdade täitevkomiteesid läbi arutama vabatahtliku tuletõrje arendamise ja kindlustamise küsimused ja andma alaliselt abi tuletõrje arendamiseks kohtadel.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu esimees

A. Veimer

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu asjadevalitseja

A. Borkman

Tallinn, 24. veebruaril 1945. a. Nr. 166.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu

MÄÄRUS

Eesti NSV Vabariikliku Vabatahtliku Tuletõrjeühingu varade korraldamise kohta

Eesti NSV Vabariikliku Vabatahtliku Tuletõrjeühingu varalise seisu korraldamiseks Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Tunnistada kõik varad, mis kuni 26. novembrini 1945 kuulusid endisele Eesti Vabatahtliku Tuletõrje Liidule, ülelainuks Eesti NSV Vabariiklikule Vabatahtlikule Tuletõrjeühingule.

2. Kohustada kõiki isikuid ja asutisi, kelle kätte endise Eesti Vabatahtliku Tuletõrje Liidu varad sõjaolustikus ja saksa okupatsiooni ajal sattunud, need välja andma Eesti NSV Vabariiklikule Vabatahtlikule Tuletõrjeühingule.

3. Kohustada kõiki isikuid ja asutisi andma linnade ja valdade vabatahtlikele tuletõrjeühingutele tagasi viimastele kuulunud varad.

4. Kohustada linnade, maakondade ja valdade TSN täitevkomiteesid osutama vabatahtlike tuletõrjeühingute nõukogudele ja presiidiumidele igaüksel abi tuletõrjeühingute varade, nagu tuletõrje-tehnilise varustuse, kultuuritegevuse vahendite (raamatukogud, noodikogud, muusikariistad, spordi-riistad jne.), tuletõrjehoonete jm. kättesaamisel.

5. Tuletõrjehoonete ruumid, mis on kasutatavad rahvamajade ülesanneteks, lähevad kohalike täitevkomiteede korraldusse, kes tagab nende alalise kasutamise aastalepingute alusel.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu aseesimees

H. Allik,

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu asjadevalitseja

A. Borkman.

Tallinn, 8. märtsil 1946. Nr. 165.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu

MÄÄRUS

tuletõrje veevõtukohtade kasutamiskõlblikus seisukorras hoidmise kohta talvel

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Talveperioodil tuletõrje veevõtukohtade kasutamiskõlblikus seisukorras hoidmise kontroll ja juhtimine panna linnades linna ja valdades valla töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedele.

2. Kohustada talveperioodil tuletõrje veevõtukohtade kasutamiskõlbliku seisukorra kindlustamiseks vabrikute, tööstuste, ettevõtete ja asutiste juhatajaid ning elumajade valdajaid:

- a) alaliselt hoolitsema tihedasti asustatud punktides ja tööstusobjektide piirides asuvate veevõtukohtade juurde viivate teede, läbikäikude, tänavatel asuvate tuletõrjehüdrantide, tuletõrjekraanide, veevõtukohtade, tiikide, jõgede, kanalite ja järvede eest;
- b) kaitsma tuletõrje veevõtukohtad külmumise eest käepärast olevate külmakaitse-vahenditega: saepuruga, sõnnikuga, pealmise jääkatte juurdekasvatamisega ja lumekaitse kunstlikult suurendamisega;
- c) puhastama süstemaatiliselt jääauke jääst ja lumest;
- d) veeauke varustama osuttähistega ja pealkirjadega „Tuletõrje veevõtukoht“;
- e) mitte lubama kinni katta tänavail ja õuedes asuvaid tuletõrjehüdrantide kaasi materjalidega ning prüügiga või püstitada nende ümber mingisuguseid ehitisi ja hooneid;
- f) mitte lubama tuletõrje veevõtukohti kuivendada või täis täita ilma Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve loata.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu esimees

A. Veimer.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu asjadevalitseja

A. Borkman.

Tallinn, 19. jaanuaril 1946. a. Nr. 43.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu

MÄÄRUS

metsatulikahjude vastu võitlemise kohta

Metsatulikahjude tekkimise vältimise ja nendega tõhusa võitluse organiseerimiseks ning kooskõlas NSV Liidu Ministrite Nõukogu määrusega 26. maist 1947 nr. 1687 Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

1. Panna Eesti NSV Metsamajandusministeeriumile (sm. Voolin) ja temale alluvaille metsamajandele kõigi vajalike tulekaitseabinõude rakendamine ja võitluse organiseerimine metsatulikahjude vastu Eesti NSV riigimetsades.

2. Kohustada kõiki metsavarumisorganisatsioone, sealhulgas Eesti NSV Metsatööstusministeeriumi, ENSV Siseministeeriumi ja ENSV Metsamajandusministeeriumi, kellele valduses või ajutisel kasutamisel on metsaalasid:

- a) läbi viima kuni 1. maini s. a. lõpetatud raielankide täielik puhastus kasutamiskõlbmatute raiējäätmete ärapõletamise teel ja koondama virnadesse ning riitadesse suveks metsa jäetav väljavedamata materjal

(okaspuu-tarbepuidu ärakoorimisega), kaevates nende ümber mineraalpinnaseni ulatuvad 1 meetri laiused kaitseribad;

b) raielankidel, kus raiumist teostatakse tuleohtlikul perioodil, teostama samaaegselt rajetöödega lankide puhastamist raiejäätmete hunnikutesse koondamise teel, valmistades raielankide ümber 2 meetri laiused kaitseribad, kusjuures raiejäätmed tuleb ära põletada järgneval sügisel.

3. Keelata tuleohtlikul perioodil 1. maist kuni 1. oktoobrini kõigis ENSV metsades:

a) rohu põletamine metsaaladel, metsalagendikel ja heinamaadel, mis asuvad metsamaade piires või nendega piirnevad;

b) raiejäätmete, risu ja muu põlevmaterjali põletamine metsaülestöötamise kohtadel;

c) lõkketulede tegemine metsas või metsa läheduses (mitte lähemal kui 100 meetri kaugusel metsa servast), samuti metsa-laoplatside, kuivade turbarabade ja muude kergesti süttivate materjalide läheduses;

d) suitsetamine ja tikkude süütamine metsas viibimisel kuival ajal ja eriti tuleohtlikudel maa-aladel nagu okaspuu-noorendikud, vanad põlendikud, kuivad turbarabad jne.

Kui tuleohtlikel maa-aladel teostatakse mitmesuguseid majanduslikke töid, tuleb eraldada erilised kohad toidu valmistamiseks ja suitsetamiseks, kus kõrvaldatakse kogu põlev materjal (kuni mineraalpinnaseni) ja kaevatakse maa sisse veenõu;

e) tulistamine laengutega, mille tropid on paberist, takust, vatist või muust hõõguvast materjalist;

f) kändude juurimine lõhkeainetega ilma vastava metsamajandi loata;

g) tahkeid kütteaineid tarvitavate vedurite läbisõitmine metsamaa-aladest sädemete püüdmis- ja kustutamisseadeldisteta, lahtiste tuhakastidega ja teel küttejätmete väljaheitmisega enne nende kustutamist;

h) gaasigeneraator-autode ja -traktorite küttekehade puhastamine teel sütest ja tuhast.

4. Tulikahjuohtlikul perioodil metsas söepõletamis-, tõkati- ja tõrvavalmistamis- ning muude tuld vajavate tööde teostamisel valjult kinni pidada kindlaksmääratud tuleohutus-eeskirjadest.

5. Kohustada maakondade täitevkomiteesid:

a) kehtestama üldkohustusliku otsuse metsatulikahjude vastu võitlemise korraldamise kohta, milles ette näha kõik metsatulikahjude vältimiseks tarvitusele võetavad abinõud ja metsatulikahjude kustutamise organiseerimise kord;

b) abistama metsamajandeid metsatulikahjude vastu võitlemise abinõude rakendamisel tööjõu ja transpordivahendite andmisega metsakaitse tööplani täitmiseks;

c) kinnistama metsaosad vastavatele kolhoosidele, sovhoosidele, töölis-

asulatele elanikkonna rakendamiseks metsatulikahjude kustutamistöödele, mis on tekkinud nendel metsaosadel;

- d) eraldama tuleohtlikuks perioodiks metsamajanditele ja metskondadele valvetranspordina vajalik hulk autosid ja hobuseid ühes vastava koguse küteteaine ja hobusöödaga;
- e) juhul, kui tekkinud metsatulikahju ei ole võimalik kustutada metsavalve jõududega ja vahenditega, rakendama metsatulikahjude kustutamisele kohalikku elanikkonda töökohustuse korras, oma tuletõrjeinventariga (labidad, kirved, ämbrid), samuti kolhooside, üksiktalunike, asutiste ja ettevõtete autotransporti ja hobuseid;
- f) kindlustama liiklemisvahenditega ja toiduga isikuid, kes on rakendatud metsatulikahjude kustutamistöödele;
- g) korraldama koos metsamajanditega tuleohtlikul perioodil jalgsi ja ratsa patrulleerimist turbatööstusrajoonide läheduses asuvatel metsamaaladel, rakendades selleks metsamajandeid, turbatööstusi ja teisi organisatsioone.

6. Kohustada kõiki metsavarujaid ja muid metsakasutajaid kindlaks määrama tuleohtlikuks perioodiks kindel tulikahjude vastu võitlemise režiim kõikides metsavarumise kohtades, metsa-laoplatsidel ja muudel töökohtadel metsas, varustades töökohad vajalike tulekustutamise-abinõudega (labidatega, rchadega, kirvestega, ämbritega, saagidega, veenõudega, tünnidega jne.).

7. Kohustada kõiki organisatsioone ja isikuid, kes kasutavad metsas asuvaid maid või heinamaid, rangelt kinni pidama kehtivaist tulekaitse-eeskirjadest töökohtadel ja nendega piirnevil metsaaladel.

8. Kohustada kolhooside juhatusi ja üksiktalupidajaid, kellele on üle antud maid põliseks kasutamiseks aktidega, teostama nende maade risust puhastamist ja kindlustama tuleohtlikul perioodil nende valvet tulikahjude vältimiseks.

9. Kohustada ENSV Metsamajandusministeeriumi (sm. Voolin):

- a) koostama 20. aprilliks operatiivplaan tulekaitse-abinõude rakendamiseks metsamajandis;
- b) kindlustama pidevat kontrolli metsavarujate poolt õigeaegse ja nõuetekohase raiekohtade puhastamise üle ning tulekaitse-eeskirjade täitmise üle metsas;
- c) mitte lubama tuleohtlikul perioodil metsäulestötamist ja metsakasutamist juhul, kui metsas ei täideta kehtivaid tulekaitse-eeskirju;
- d) määrama tuleohtlikuks perioodiks ööpäevase telefonivalve ministeeriumis kui ka metsamajandis.

10. Keelata tuleohtlikul perioodil riikliku metsavalve ja metsaadminist ratsiooni töötajaid, samuti metsamajandite transpordivahendeid rakendada põllumajanduslikele ja muudele töödele, mis ei ole seotud metsamajandusega.

11. Kohustada Eesti Raudtee Valitsust (sm. Roslak) ja teisi asutisi, keeltele valduses on metsi läbivaid raudteid ja juurdeveoteid:

- a) hiljemalt 1. maiks puhastama teeääred lamavaist puudest, okstest ja muust risust;
- b) varustama tahkekütteenega töötavad vedurid sädemepüüdjatega ja sädemekustutajatega;
- c) eraldama kindlaksmääratud kohad vedurite tuhakastide ja küttekollete tühendamiseks küttejäätmest, keelates selle metsaalasid läbivates kohtades;
- d) kindlustama metsaaladel asuvate kütteeneladude, sildade, platvormide ja valvekohtade varustamist vajalike tulekustutusvahenditega (tulekustutajad, pritsid, veepaagid ja -tunnid, liivakastid, labidad jne.).

12. Kohustada Eesti Raudtee Valitsust (sm. Roslak) ja teisi transpordivahendeid omavaid ministeeriume ja keskasutisi:

- a) välja andma takistusteta sõidupileteid metsavalve ja metsaadminist ratsiooni töötajatele ja töölisele sõitudeks metsatulikahjude likvideerimiseks;
- b) vastu võtma veoks väljaspool järjekorda metsatulikahjude vastu võitlemiseks vajaliku tuletõrjeinventari, kemikaale jne.

13. Kohustada ENSV Ministrite Nõukogu juures asuvat NSVL Side-ministeeriumi volinikku (sm. Rupsi) ja teisi sidevahendeid omavaid ministeeriume ja asutisi kindlustama metsavalve ja metsaadministratsiooni töötajatele, kes vastutavad metsakaitse eest, õigus väljaspool järjekorda kasutada kõiki sidevahendeid (telefon, telegraaf, raadio jne.) metsatulikahjude kustutustööde läbiviimiseks, milleks anda vastavad korraldused oma allasutistele.

14. Kohustada:

- a) Eesti Riiklikku Energia Valitsust „Eesti Energia“ hiljemalt 1. maiks teostama metsi läbivate kõrgepingeliini sihtide puhastamist igasugusest risust;
- b) ENSV Haridusministeeriumi (sm. Raud) tegema selgitustööd koolides abinõude kohta metsade kaitseks tulikahjude vastu;
- c) ENSV Tervishoiuministeeriumi (sm. Hion) kohustama maakondade tervishoiuosakondi kindlustama metsatulikahjude kustutajaid meditsiinilise teenindamisega ja arstimatega.

15. Kehtestada järgmine kord metsatulikahjude kustutamiseks ja selleks alanikkonna, transpordivahendite ja tuletõrjeinventari rakendamiseks:

- a) isikud, kes avastavad metsas kustutamata tule või alanud tulikahju, peavad viivitamata asuma selle kustutamisele; juhul, kui seda pole võimalik teostada oma jõuga, tuleb tulikahjust teatada külanõukogule, metsavalvele või lähemasse asustatud punkti;
- b) metsas metsaülestõttamisel, turbatootmisel, tõrvaajamisel jne. töötavad

- töölised on kohustatud metsavalve ametkonna nõudmisel viivitamata ilmuma metsatulikahju kustutamisele, võttes kaasa tuletõrjeinventari;
- c) valdade täitevkomiteed ja külanõukogud on kohustatud riikliku metsavalve nõudmisel rakendama metsatulikahjude kustutustöödele kohalikku elanikkonda töö- ja veokohustuse korras;
 - d) rakendamisele töö- ja veokohustuse korras kuuluvad kõik kodanikud järgmises vanuses: mehed 16—55. eluaastani, naised 18—45. a. Tõst vabastatakse invaliidid, naised, kes omavad rinnalapsi, rasedad (alates 5. raseduskuust) ja naised, kes omavad alla 8-aastasi lapsi, kui neil ei ole teisi isikuid, kes hoolitsevad laste eest;
 - e) töö- ja veokohustuse korras metsatulikahjude kustutustöödele rakendatud isikud peavad ilmuma valla täitevkomitee, külanõukogu või Siseministeeriumi organite nõudmisel nende poolt määratud kohtadesse ja tähtsadel, võttes kaasa vajalikud tulekustutusriistad ja toitu 2-ks päevaks. Metsatulikahjude kustutustöödele rakendatud isikud võivad lahkuda tulikahjukohalt ainult pärast selle likvideerimist või järgmise vahetuse saabumist (mõlemal juhul tulekustutamist juhtiva isiku loal).

16. Määrata, et täitevkomiteede, külanõukogude, kolhooside esimehed ja ettevõtete ning organisatsioonide juhid vastutavad isiklikult elanikkonna organiseerimise ja metsatulikahju-kohale õigeaegse ilmumise eest ühes tuletõrjeks vajaliku inventariga ja toidumoonaga.

17. Määrata, et tasumaksimine tulikahju kustutustöödest osavõtnuile toimub organisatsioonide poolt, kelle valdusse kuulub mets või metsaosa, millel tulekustutustöid teostati, arvestusega 8-tunnilise tööpäeva eest: inimese tööpäev 11 rubla 53 kop. ja hobutööpäev 11 rubla 53 kop. Mehhaniseeritud transpordivahendite (autode jne.) kasutamise eest makstakse tasu vastavalt kohapeal kehtivatele tariifidele. Tasumaksmist metsatulikahjude kustutustööde eest teostavad metsaorganid hiljemalt 5 päeva jooksul pärast tulikahju lõppu metsatulikahju kustutustöödest osavõtnud kodanike elukoha järgi. Riiklike, kooperatiivsete ja ühiskondlike ettevõtete ja asutiste töötajale, kes vabatahtliku tuletõrje liikmetena võtavad osa metsatulikahjude kustutamisest töö ajal, säilitatakse keskmine töötasu töökoha järgi.

18. Metsatulikahjude vastu võitlemise organiseerimise operatiivseks juhtimiseks moodustada vabariiklik kolmik koosseisus: ENSV Ministrite Nõukogu aseesimees sm. Boitsov, ENSV siseministri asetäitja sm. Kalvo ja ENSV metsamajandusminister sm. Voolin.

Panna ette maakondade täitevkomiteedele moodustada analoogilised kolmikud maakondades koosseisus: maakonna täitevkomitee esimees (kolmiku esimees), kohalik Siseministeeriumi tuletõrjeülem ja metsamajandi direktor (kolmiku liikmed).

19. Kohustada ENSV Metsamajandusministeeriumi (sm. Voolin) välja andma küllaldase tiraažiga plakateid, mis selgitavad metsakaitse viise tuli-

kahjude vastu ja nende tulikahjude kustutamise viise, ning levitama neid asustatud keskustes ja üles kleepima ristteedel, sihtidel ning eriti tuleohtlikes kohtades.

20. Määrata, et isikud, kes hoiduvad kõrvale metsatulikahjude kustutamistöödest, võetakse kriminaalvastutusele KK § 61 alusel.

21. Süüdlased käesoleva määruse rikkumises võetakse vastutusele tule-
tõrjeorganite poolt NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määruse nr. 1364 — 13. augustist 1942. a. alusel, välja arvatud juhud, mis kuuluvad jälitamisele kriminaalkorras.

22. Panna kontroll ning järelevalve tulikahjude vastu võitlemise abinõude rakendamise ja käesoleva määruse täitmise üle riikliku tuletõrje ja miilitsa organitele, metsavalve aparaadile ja täitevkomiteedele.

23. Käesoleva määruse jõustumisega kaotab kehtivuse Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus 15. juunist 1947 nr. 536 metsatulikahjude vastu võitlemise kohta (Eesti NSV Teataja 1947, 20, 185).

Eesti NSV Ministrite Nõukogu
esimees **A. Veimer.**

Eesti NSV Ministrite Nõukogu
asjadevalitseja **A. Veiderpass.**

Tallinn, 31. märtsil 1948, nr. 302.

II osa

Tuleohutusmäärused

Kooskõlastatud NSV Liidu
SaRK-1 Tuletõrje Peavalitsuses
3. märtsil 1939. a.
Nr. 1. 004. 987

Kinnitatud NSV Liidu põllumajanduse
rahvakomissari poolt
14. aprillil 1939. a.

TULEOHUTUSJUHISED PÕLLUMAJANDUS- ETTEVÕTTEIS

Käesolevad juhised on kohustuslikud täitmiseks põllumajandusliku iseloomuga ettevõtteis: sovhoosides, masina-traktorijaamades, masinate ja traktorite parandamise töökodades, aretusjaamades, põllumajanduslikes õppeasutistes, mis asuvad maal, jms. asutistes, ettevõtteis ja majandeis, mis kuuluvad NSV Liidu Põllumajanduse Rahvakomissariaadile.

I. Üldised tuleohutusjuhised

1. Ettevõtte territooriumi planeerimine toimub kooskõlas kehtivate juhendite ja normidega.

2. Kõik põllumajandusettevõtte maa-aladel olevad läbisõidukohad, teed ja sillad, mis on määratud tuletõrjekomandodele ja -üksustele, peavad olema igal aastaajal hästi läbisõidetavad ja alati heas korras.

3. Tulikahju tekkimise puhuks peab ettevõtte olema varustatud veega. Kui puuduvad looduslikud veevõtukohtad või on need kaugel või ei ole neid küllaldaselt, ehitatakse tiigid, kaevud, maapealsed ja maa-alused veevõtukohtad jne. Veevärgi ehitamise korral peab see olema kohandatud tulekustutuse otstarbele, kas veevõtuks otseselt veevärgitorustikust või selle kasutamiseks veevõtukohtade täitmiseks.

4. Veevõtukohtadele tuleb kogu aasta läbi kindlustada juurdepääs teede kaudu, veevõtukohtade lähedusse aga peavad olema ehitatud platvormid tuletõrjepritside asetamiseks.

5. Talvisel ajal raiuda jõgedele, tiikidele ja järvedele veevõtuaugud, mis tuleb pidada kasutamiseks sobivas korras ja märkida tunnustähistega (latid, viidad jms.).

6. Ettevõtte territooriumil, tarvitamiseks sobivasse kohta, tuleb ehitada tuletõrjedepoo vaatlustorniga või pritsikuur. Depoo või pritsikuuri ehitus määratakse olenevalt ettevõtte suuruselt ja väärtusest.

7. Tuletõrjedepoos peab alati olema täiesti korras ja töövalmis tuletõrjeinventar ja -varustus. Selle hulka määratakse ettevõtte suuruselt ja väärtuse järgi.

8. Ettevõttes oleva tuletõrjeinventari ja -varustuse korrasoleku eest vastutavad direktor ja vabatahtliku tuletõrje üksuse pealik või kutselise tuletõrje komando ülem.

9. Tuletõrjeinventari ja -varustuse kasutamine muuks kui tuletõrje otstarbeks on keelatud ja süüdlased võetakse kriminaalvastutusele (Töö- ja Kaitse-õukogu määrus 4. maist 1921. a.).

10. Tuletõrjeinventari ja -varustuse veoks tulikahjukohale, veeveoks vaatidega ja tarbekorral ka sidepidamiseks peab ettevõtte (kui vabatahtlikul tuletõrjel puuduvad hobused) määrama igaks tööpäevaks valvehobused, kelle arv oleneb kohalikest oludest.

Selleks otstarbeks võib määrata ka vedudest vabu veoautosid.

11. Tulikahjust teatamiseks tuleb ettevõtte territooriumile üles seada helisignaalseadised (lokulauad, raudteerööpatükid jms.). Suuremais ettevõtteis on soovitatav tuletõrje erisignalisatsioon.

12. Hädavajaliku tulckaitse teostamiseks, tuleohutuse järelevalveks, kehtivate tuleohutusjuhiste täitmise jälgimiseks ja tekkivate tulikahjude vastu võitlemiseks tuleb ettevõtte juurde organiseerida vabatahtlik tuletõrjeüksus või kutselise tuletõrje komando, kes tegutseb kooskõlas ametiasutiste kohta kehtivate direktiividega.

13. Vabatahtliku tuletõrje pealikul (kutselise tuletõrje ülemaal) peab olema välja töötatud ettevõtte tuleohutusrežiimi juhend. Juhendi kinnitab ettevõtte direktor, juhendi sisuga peaksid olema tuttavad kõik töölised, teenistujad ja nende perekonnaliikmed, kes elavad ettevõtte majades. Pealeselle koostab vabatahtliku tuletõrje pealik operatiivse kustutusplaani ettevõttes ja selle üksikuis osakondades. Operatiivse plaaniga peavad olema hästi tuttavad kõik, kes võtavad osa tulekustutusest. Selle plaani kinnitab samuti direktor.

14. Ettevõtte tuleohutusseisundi, õigeaegse hädavajalike tulekaitseabinõude tarvituselevõtmise kui ka vabatahtliku tuletõrjeüksuse (kutselise tuletõrje komando) asutamise ja jõudlusvõime eest on vastutav direktor (juhataja, ülem, valitseja) kooskõlas kehtivate seadustega.

15. Ettevõtte tootmis- ja laoruumidesse ning väljapoole neid peab üles seadma keemilisi käsikustutajaid. Käsikustutajaid arvestatakse ruumide pindala iga 200 m² kohta üks, mitte aga vähem kui üks iga eraldi ruumi kohta. Käsikustutajad paigutatakse ettevõtte tulekaitsejuhi poolt määratud kohtadesse.

Märkus. Käsikustutajate puudumisel asendatakse need veega täidetud ämbrite, hüdropultide, liivaga täidetud ämbrite või kastidega kui ka vilditükkidega (vilditahvlitega), kus veega kustutada ei või.

16. Iga ettevõtte tootmishoone juurde tuleb suvisel ajal asetada aamid veega, mahutavusega 250—300 liitrit, iga veeaami juures peab olema 1 ämber.

17. Kõigis ruumides, kus kasutatakse puhastuslappe ja -narmaid, peab nende paigutamiseks leiduma metallist või puust, seest metalliga vooderdatud kaste, mis on varustatud tihedasti suletava kaanega.

18. Kastid tuleb iga päev pärast töö lõppu tühjendada ning puhastuslapid ja -narmad tingimata ära põletada.

19. Elektrifitseeritud ettevõtteis peavad kogu elektrijuhtmestik ja kõik elektriseadmed olema üles seatud täiesti vastavalt kehtivaile elektrotehnilistele normidele ja juhistele.

Erilist tähelepanu tuleb pöörata juhtmete isolatsiooni korrasolekule ja detailidele, mida läbib vool. Kõik sulavkaitsmed peavad vastama arvestatud voolutugevusele. Normaalseid sulavkaitsmete asendamine traadiga, plekitükiga, naeltega vms. on keelatud. Igasugune ajutiste ühenduste tegemine ja juhtmete külm jootmine on reeglilikohaselt keelatud.

20. Kõik tootmisruumid ja ettevõtte laod peavad olema puhtad igasugusest vanakraamist, prahist ja tootmisjäätmetest, mittevajalikust tühjast taarast jms. Prah ja jäätmete mahutamiseks ning tühja taara hoidmiseks peavad olema tulikahju suhtes hädaohutud eriruumid.

21. Suitsetamine ja lahtise tule tarvitamine keelatakse: kergestisüttivate vedelike ja hõlpsasti põlevate materjalide tarvitamise ja hoidmise kohtades, põllumajanduslike saaduste ümbertöötamise kohtades (rehed, heinaküünid, viljaaidad, loomatoidu- ja õlgedelaod jne.), looma- ja linnupidamisruumides, auto- ja traktorikuurides (garaažides), rehepeksuplatsidel, viljarõukude, põhukuhjade, heina- ja õlekoormate juures, elu- ja tootmishoonete põõninguil, rahvakogunemiskohtades ja ruumides, kus korraldatakse etendusi, kui ka kõigis muudes kohtades ettevõtte territooriumil ja ruumides, kus see on sisekorra järgi keelatud.

22. Kõigis kohtades, kus on keelatud suitsetamine ja lahtise tule tarvitamine, peavad olema üles pandud selgestiloetavad sildid: „Suitsetamine keelatud“ — „Lahtise tule tarvitamine keelatud“.

23. Suitsetamiseks tuleb eraldada eriruumid, kus leiduvad veega täidetud nõud ja pingid. Suitsetamiskohad tuleb märkida sildiga: „Suitsetamisruum“.

24. Sildid suitsetamise ja lahtise tule tarvitamise keeluga ja suitsetamisruumi silt peavad olema kohalikus keeles.

25. Töölised, teenistujad ja nende perekonnaliikmed, kes elavad ettevõtte territooriumil asetsvais elamuis, on kohustatud tarvitusele võtma

kõik neist olenevad abinõud tulikahjude vältimiseks ja kinni pidama keh-
testatud tuleohutusjuhistest.

26. Selle eesmärgiga on keelatud kõigis ülalnimetatud elamuis, kõrval-
ja õuepealseis hooneis:

- a) hoida pööninguil põlevaineid, mööblit, koli jms.;
- b) kasutada pööninguid elamiseks, samuti teostada pööningul mingeid töid;
- c) katta pööningupõrandaid põlevate materjalidega (turbamuld, saepuru, linaluud, puulehed, okkad jm.) ilma põrandat saviga määrimata ja neid materjale üle valamata lubja- või savileotisega, või katmata neid vähemalt 5-cm paksuse mittepõleva aine (liiv, räbu jne.) korraga;
- d) kuhjata läbisõiduteedele, läbikäikudele ja hoonete-vahelistele kujadele kogukaid materjale (puitu, küttepuid, õlgi, heinu jne.);
- e) jätta sooja aja tulekul maha võtmata seinte soojapidavat kihti (õlgi, hagu, linaluid jne.);
- f) tarvitada ahju läitmiseks kergestisüttivaid vedelikke (petrooleumi, bensiini jms.);
- g) visata kuuma tuhka ja hõõguvaid süsi puitehitiste ja aiatarade lähedusse.

Hõõguvad sõed ja kuum tuhk, mis ahjust võetakse, tuleb koguda tihe-
dastisuletavasse kustutajaisse, mis on valmistatud mittepõlevast mater-
jalist.

27. Kütteperioodi algul ja lõpul tuleb ahjud ja suitsutorud hoolega üle
vaadata ja kõik puudused viivitamata kõrvaldada.

Korstnate puhastamine tahmast peab toimuma reeglipäraselt mitte har-
vemini kui üks kord kahe kuu jooksul, nende ahjude korstnatel aga, kus
kütmine on pikaajaline (sööklad, köögid, saunad jne.), mitte harvemini
kui üks kord kuus.

28. Elektervalgustuse puhul on keelatud:

- a) kinnitada elektrijuhtmeid naelte, konksude või muude metallesemete külge, viia juhet läbi uksepoolte, riputada midagi juhtmetele ja lüliti-
tele, jätta juhtmete otsi ja ühenduskohti ilma isolatsioonita;
- b) elektrilampide ümber mässida paberit või riidet;
- c) asendada sulavkaitsmeid omatehtud traatkaitsmetega;
- d) kasutada ilma administratsiooni teadmata elekter-soojendusaparaate;
- e) administratsiooni teadmata ümber teha elektriseadmeid ja -juhtmes-
tikku.

29. Tarvitades petrooleumilampe ja küünlaid peab kinni pidama järgmistest
juhistest:

- a) mitte kasutada klaasideta ja halvasti kinnitatud põletitega lampe;
- b) mitte valada petrooleumi põlevasse lampi;
- c) korrastada lampe päevavalgusel;

d) pööninguil, küünides, aitades jne. kasutada (kui valgustamine on häda- vajalik) küünlaid ainult kinnistes laternates;

e) mitte asetada läidetud lampe ega küünlaid kergestisüttivate esemete lähedusse.

30. Läita linaid, prahti, kulu, kuiva rohtu jne. on lubatud ainult vaikselt ilmaga ja mitte lähemal kui 100 m igasugustest ettevõtte hoonetest. Pärast tuletegemist tuleb järelejäänud tuhk ja söed veega üle valada või mullaga katta.

31. Suveajal soovitatakse hoida iga elamu juures veega täidetud toober ja selle juures kustutusluud või ämber.

II. Tuleohutusjuhised rehtedes, kuivatistes, rehealustes ja viljaaitades

32. Ahjud, mis on püstitatud rehehoonetesse ja kuivatistesse, peavad olema sellise konstruktsiooniga, mis ei anna sädemete väljalendamise võimalusi siseruumidesse. Ahjude suitsutorud peavad olema valgeks lubjatud. Korsten peab katuse puitosadest (sarikad, talad jne.) olema vähemalt 10 cm eemal.

33. Kuivatise katus tuleb ehitada mittepõlevast materjalist (tellised, eterniit, saviõlg jms.).

34. Kuivatise ahju kütmise juures peab vahetpidamata olema ahjukütja.

35. Enne kütmise algust on tarvis kuivatise ahi hoolega üle vaadata. Ahjupealne ja truubid puhastada prahist, jäätmeist, tolmust jms. Kõik avastatud puudused tuleb enne kütmise algust kõrvaldada. Ahju kasutamise perioodil tuleb korstnaid ja truupe tahmast puhastada mitte harvemini kui kaks korda kuus.

36. Tööde vaheaegadel on rehehoonetes, rehtedes ja kuivatistes tarvis hoolikalt kontrollida, remontida ja tahmast puhastada ahjusid, truupe ja korstnaid.

37. Kuivatiseruumi tuleb paigutada aam veega. Aami juures peab olema ämber. Ka väljapoole kuivatist asetatakse 2—4 aami veega (olenedes kuivatise suuruselt).

38. Kuivatise juurde kogunenud põhu peab õigeaegselt eemaldama.

39. Eriti teravilja jaoks kohandatud aida- ja ruumidel peab olema mittepõlevast materjalist katus (tellistest, eterniidist, saviõlest).

Märkus: Põlevast materjalist katuste ehitamist lubatakse neile ruumidele ainult ajutiseks.

40. Tuleohtlike materjalide hoidmine koos teraviljaga on keelatud.

41. Eluruumide ehitamine viljaaitadesse on keelatud.

42. Viljaaitadevahelised kujud tuleb hoida puhtad; neid ei tohi millegagi ummistada.

43. Viljaaitades ja kuivatistes on suitsetamine ja lahtise tule kasutamine keelatud.

44. Ahiküttesüsteemi ehitamine viljaaitadesse on keelatud. Ahjude ehitamine on lubatud eriaitadesse, mis on määratud soojendamist vajavate erikultuuride hoidmiseks (mais peades, sorgo* vihkudes jt.)

45. Kui on tarvidus viljaaita sisse seada alalist valgustust, siis võib see olla ainult elektervalgustus, mis on ehitatud vastavalt välisjuhtmestiku ja armatuuride kohta kehtivaile juhistele. Eriti aga

- a) tuleb juhtmed asetada eraldatult konksudele, mis on varustatud iso-laatoritega;
- b) lampidel peavad olema poolhermeetilised pesad ja lülitid;
- c) lülitid ja sulavkaitsmed peavad olema paigutatud väljapoole aida ruumi.

46. Neis kohtades, kus ei ole elektervalgustust, lubatakse viljaaida valgustamiseks erandina tarvitada tormilaternaid. Petrooleumilampide ja küünlade kasutamine viljaaitades alaliseks valgustamiseks on keelatud.

47. Viljaaida ukсед peavad avanema väljapoole; neid ei tohi millegagi tõkestada.

48. Soojal ajal tuleb viljaaida juurde paigutada aamid ja toobrid veega, iga aida kohta neli nõu. Iga nõu juures peab olema üks ämber.

49. Kõik viljaaida ruumid tuleb aeg-ajalt (perioodiliselt) puhastada tolmust.

50. Viljaaida juures peavad olema tuletõrje helisignaaliabinõud (loklauad, rõõpatükid jms.).

III. Tuleohutusjuhised loomapidamisruumides

51. Iga üksiku loomapidamisruumi kohta tuleb koostada instruksioon seda ruumi teenindavale personaalile tulikahju korraks. Pealeselle peavad valvepersonaali vahel olema täpselt jaotatud kohustused loomade väljaviimisel tallidest.

Juhised loomade väljaviimiseks ja ülesannete jaotus teenistujatele peavad olema pandud igasse loomalauta või talliruumi nähtavale kohale ja kõik loomatalitajad-teenistujad peavad neid hästi tundma.

52. Kõik laoruumide ukсед ja väravad peavad avanema väljapoole; neid ei tohi tõkestada ükskõik milliste esemetega. Väravate ja uste juurde lävede, astmete ja väravaaluste laudade ehitamine, samuti automaatsed sulgemisseadised, lukud, krambid, vedrud ja plokid on keelatud. Sulud, mida kasutatakse loomade hoidmiseks päeval, lubatakse sulgeda kergesti-avatavate linkidega ja riividega. Rippuvate tabalukkude kasutamine väravate ja uste sulgemiseks on keelatud.

* Sorgo ehk durra — vili, mille vartes leidub suhkrurikast mahla.

53. Loomaruumidesse ja läbikäikudesse on keelatud paigutada seesuguseid esemeid, materjale ja loomatoitu, mis võivad takistada loomade liikumist nende väljaviimisel tallist (laudast).

54. Statsionaarsete ahjude ehitamine loomapidamisruumidesse ja nende toiduvalmistamis-osakondadesse on korraldatud eraldi selleks antud juhiste-ga.

55. Ajutiste ahjude ülesseadmine loomapidamisruumidesse on keelatud.

56. Loomatoidu hoidmine loomaderuumides on lubatud ainult koguses, mis ei ületa ühepäevast toidunormi. Toit hoitakse eriruumides. Loomatoidu hoidmine pööninguil on keelatud.

Märkus. Juhul, kui majanduslikel ja talituslikel kaalutlustel on vajalik loomaruumi pööningut kohandada loomatoidu hoidmiseks, võib seda lubada ainult järgmiste tingimuste täitmisel:

- a) tulekindla või pooltulekindla katuse ehitamine;
- b) suitsutorude, korstnate ja elektrijuhtmestiku puudumine pööningul;
- c) kui lagi on ehitatud tervetest laudadest, ilma pragudeta ja aukudeta ja on pealt kaetud mitte õhema kui 25 mm paksuse savikrohvi või samaväärselise tuldtakistava kattega;
- d) kui toidu allalaskmiseks määratud luukidele ja avaustele on ehitatud kindlad katted.

57. Loomapidamisruumis, kus puudub elektervalgustus, on lubatud kasutada tormilaternaid. Laternad tuleb paigutada kindlate postide või seina külge loomadele kättesaamatusse kõrgusse.

Postid ja seinad peavad olema kuumenemise eest kaitstud metallkilpidega. Laternaid on keelatud asetada loomade sõimedele, sõimede vaheseintele, põrandale jne., kus neid kergesti võidakse ümber lükata.

58. Ruumid, mis on määratud loomade paigutamiseks, samuti nende ruumide esised, tuleb korrapäraselt puhastada sõnnikust, õlgedest, prahist ja hoida alati puhtad.

Talvel tuleb loomalauda väravate ja uste esised puhastada lumest, et oleks kindlustatud nende takistamatu avanemine.

59. Looma- ja loomatoiduruumides on keelatud suitsetamine, lahtise tule kasutamine, laternate täitmine ja kergestisüttivate vedelikkude hoidmine.

60. Tulikahju puhuks peavad kõik loomaruumid olema varustatud 250—300-liitrilise mahutavusega veeamidega, mis on üksteisest asetatud mitte kaugemale kui 25—30 m.

Iga veeामी juures peab olema üks ämber. Talvisel ajal tuleb veeamid asetada ruumide sisemusse. Vee tarvitamine neist aamidest ja nende juures olevate ämbrite kasutamine loomade jootmiseks või muuks majanduslikuks otstarbeks on keelatud.

61. Igasuguste töökodade ehitamine loomaruumidesse on keelatud.

IV. Tuleohutusjuhised kergestisüttivate ja põlevate vedelikkude hoidmisel, jaotamisel ja veol (petrooleum, ligroiin, bensiin ja õlid)

62. Kergestisüttivate vedelikkude ja õililadude ehitamine, mahutavusega kuni 10 tonni, lubatakse mitte lähemale kui 50 m tööstus- ja laohoonetest ja elamutest. Suuremate ladude ehitamisel tuleb kinni pidada erijuhistest.

63. Iga seesugune ladu peab olema piiratud aiaga ja kogu see territoorium peab olema puhastatud kuivanud rohust, pöösastest, prahist jms.

64. Autode ja traktorite varustamine põletusainega on lubatud mitte lähemal kui 10 m laost.

Jaotamisel või täitmisel kogemata mahavalatud põletusaine tuleb hoolega katta liiva või mullaga.

65. Tühjad põletusaine vaadid tuleb tihedasti sulgeda ja hunnikusse laduda, laost vähemalt 20 m kaugusel.

66. Suitsetamine ja lahtise tule kasutamine põletusainete läheduses on rangelt keelatud. Lubatud on ainult elektrivalgustus. Kui see puudub, on põletusaine väljaandmine öösel keelatud.

67. Kinnistes, põletusaine hoidmiseks määratud ruumides on tormilaterate kasutamine keelatud. Vabas õhus on täiesti lubamatu nende laternate kasutamine tsisternide ja paakide sisemuse valgustamiseks, lähendada neid bensiinipaakide avaustele, ämbritele ja nõudele, millega kantakse põletusainet jne., samuti viia neid igasugustele põletusaine-hoiuruumidele lähemale kui 10 m.

68. Kahelt realt ülestikku laduda lubatakse ainult õli- ja petrooleumi-vaate. Bensiini- ja ligroiinivaatide kahelt realt ülesladumine on keelatud. Kõik vaadid tuleb asetada korgiga ülespoole.

69. Vaatide avamine peab toimuma erivõtmega. Peitlite, haamrite ja teiste seesuguste riistade tarvitamine vaatide avamisel on keelatud.

70. Põletusaine vedamise korral autodega on soovitatav seda teostada autotsisternides, eri-järelevankrites või eriti selleks ehitatud autodes.

Põletusaine veoks määratud autodel peab autojuhi kabiini tagumine sein olema üle löödud raudplekiga. Summutaja peab suubuma ettepoole radiaatori alla. Seejuures tuleb arvestada järgmist: põlenud gaaside väljavisketoru peab olema seatud nii, et tema ja mootori toitetorustiku vahele jääks küllaldane vahemaa ventilaatorist tuleva õhu vabaks läbipääsuks.

Summutaja peab olema asetatud lonžeroonide vahele radiaatori alla toru niisuguse kõverusega, et summutajast väljuvad gaasid suunduksid maapinnale 45° nurga all.

Vedada lubatakse ainult mittelekkivaid vaate, kusjuures nad peavad asetsema korkidega ülespoole.

Vaatidele tuleb panna alused ning vaadid peavad olema autole kindlalt paigutatud.

Põllutööde juurde veetavad vaadid peavad olema põletusainega täidetud mitte rohkem kui 95% nende mahust.

Suvisel ajal peab vaadid katma presendiga, kottide või roguskiga, kusjuures tuleb hoolega valvata, et nad ei lekiks.

71. Põletusaineladod peavad tulikahju puhuks olema varustatud paksuvahuliste kustutajate, labidate, kühvlite ja kuiva liiva tagavaradega.

72. Põletusaineladude alaliseks järelevalveks tuleb sisse seada valvekord. Valveurite putkad tuleb ehitada lao värvate juurde, mitte lähemale kui 20 m laohoonetest või lahtiselt asetatud tsisternidest või vaadidest.

73. Iga põletusaineladu peab olema varustatud signaalseadiseiga tule-õrjeabi väljakutumiseks (lokulauad, rööpatükid vms.).

74. Põllutöö olukorras tuleb põletusaine asetada kuivast rohust, põõsastest, prahist jne. puhastatud platsile, vähemalt 100 m kaugusele rehepeksukohast, viljaaunadest, põhukuhjadest ja vähemalt 50 m kaugusele mitte-tulekindlatest hoonetest ja ehitustest.

Platsidel peab olema põletusaine süttimise puhuks liivatagavara, raudlabidaid, kühvleid ja käsikustutajaid.

75. Põletusainega põllul asetsevad vaadid peavad olema täidetud mitte rohkem kui 95% nende mahust; vaadid tuleb asetada korkidega ülespoole. Et vaadid päikese käes ei kuumeneks, on vaja need asetada presendist või punutud mattidest püstitatud ajutiste kergete varjualuste alla. Tühjad vaadid tuleb eemaldada põletusaine hoiukohast vähemalt 20 m kaugusele. Nii täidetud kui ka tühjad vaadid peavad alati olema kinni korgitud. Raudvaate on keelatud korkida puukorkide ja kaltsudega; nende sulgemiseks peavad olema vindiga metallkorgid.

76. On keelatud suitsetamine ja lahtise tule kasutamine põllul põletusaine hoiukoha läheduses (samuti selle vedamisel hobu- või mehaanilisel jõul).

77. Põllul hoitav põletusaine peab alati olema selleks määratud isiku valve all.

V. Tuleohutusjuhised põllumajanduslike välistööde puhul

78. Viljakoristamise ajal on keelatud tuletõrjumine, kuiva rohu ja jäätmete põletamine viljapõllule lähemal kui 200 m.

79. Kui on hädavajalik põletada kõrspõldu (abinõu kahjurite ja umbrohu vastu võitlemisel), siis tehakse seda vaikse ilmaga küllaldase hulga inimeste ja kustutusabinõude juuresolekul.

80. Traktoreid, kombaine ja autosid võib lasta viljakoristamistöõdele ainult pärast süüteseadmete ja karburaatorite hoolsat reguleerimist nõnda, et summutajas ei oleks paukumisi ega väljuks sealt paksu suitsu ja sädemeid. Viljakoristamistöõdele ei lasta veomasinaid, mille paagid on korrast ära või mille torustikust tilgub põletusainet ja õli.

Magneeto alla paigutatud kombainimootori karburaatorid peavad olema kaitstud nõnda, et nendele ei satuks põletusainet.

81. Autode, traktorite ja kombainide kõik elektrijuhtmed peavad olema isoleeritud ja tugevasti kinnitatud. Mootorid tuleb hoida puhtad ja töö ajal kaetult.

82. Gaaside väljavisketorud peavad autodel, traktoritel ja kombainidel olema varustatud sädemepüüdjatega.

83. Et tuliseks läinud väljavisketorud ei süütaks kõrt ja vilja, tuleb need torud ja summutajad katta plekiga, mis on vooderdatud asbestlehega ja tugevasti traadiga kinnitatud.

84. Et vältida põleva tahma väljaviskumist, peab traktorite, autode ja kombainide summutajaid, gaaside väljavisketorusid ja sädemepüüdjaid hooliga tahmast puhastama.

Märkus: Igal töötaval kombainil peab olema üks käsikustutaja ja peale selle raudlabidas.

85. Ettevõtte tuletõrje (või vabatahtliku tuletõrjeüksuse) ülem peab traktori-, auto- ja kombainijuhte enne tööleasumist tutvustama neisse puutuvate tuleohutusjuhistega.

86. Ettevõttele kuuluvate viljade kaitsevalvesse määratakse valvepiilurid, kellele tehakse kohustuseks süstemaatiliselt läbi sõita (läbi käia) viljaväljad, kui aga on olemas vaatetornid, siis valvata nendest. Valvepiilureiks tuleb määrata peamiselt vabatahtliku tuletõrje liikmeid.

87. Tulikahjust teatamiseks peavad valvetornid olema varustatud signaalabinõudega (lokulauad, hälituspasunad, viled jne.).

88. Rehepeksuplats peab asuma igasugustest ehitistest, hoiuruumidest, aitadest (ladudest, okaspuumetsadest jne.) vähemalt 150 m kaugusel, soovitatav, et oleks lähedal veevõtkuhoht. Läbisõiduteedest peab rehepeksuplats olema vähemalt 20 m eemal.

89. Platsi ümber tuleb üleskündmise teel moodustada vähemalt 3 m laiune kaitseriba. Rehepeksuplats peab olema puhastatud taimestikust ja heinast.

90. On keelatud järelevalveta jätta ühtki platsil töötavat masinat (lokomobiil, traktor, auto jne.). Töövaheajal peab platsile jätma valvurid.

91. Autode ja traktorite varustamine põletusainega (kui traktor pole rakendatud tööle statsionaarselt) on rehepeksuplatsil keelatud.

92. Tööde maa-alale ei ole lubatud lasta järelevalveta väikesi lapsi.

93. Kohtades, kus toimuvad tööd, on kategooriliselt keelatud: suitsetamine, tuletõrje, tuletikkude läitmine, veomasinate ja mehhanismide parandamine lahtise tule tarvitamisel. Suitsetamine on keelatud ka masinistiputkades. Suitsetamiseks peab eraldama rehepeksuplatsi küntud kaitseribast vähemalt 30 m eemal erilised kohad, mis on puhastatud pealmisest pinnasekihist (peab olema eemaldatud kogu taimestik ja rohi). Suitsetamis-

koht peab olema varustatud veenõuga suitsuotste äraviskamiseks ja sildiga: „Suitsutamiskoht“.

94. Kui rehepeksuplatsil kasutatakse mitmesuguseid statsionaarseid jõumasinaid, mis käivitavad rehepeksu- ja muid masinaid, tuleb täita järgmisi juhiseid:

- a) Koht, kus lokomobiil üles seatakse, peab olema puhastatud kõrrest, kuivanud rohust, umbrohest jne. Tuulepoolsest küljest peab lokomobiili küttekolle olema kaitstud kilpidega.
- b) Lokomobiili korsten peab olema varustatud sädemevõrguga, mille silmad ei ole suuremad kui 5 mm.
- c) Ölgi ja turvast (lokomobiili kütmiseks) tuleb juurde kanda tarviduse järgi. Öle- ja turbatagavara ülesladumine lokomobiili juurde kütmise ajaks on keelatud. Katlale vee andmiseks määratud veevaatide juures peavad olema ämber ja kustutusluud küttekoldest väljakukkuvate sädemete ja tuha kustutamiseks.
- d) Traktorite väljavisketorud peavad olema viljaaunadest ja põhukuhjadest ära pööratud. Nende torude otsa tuleb asetada täiendavalt erilised kõverdatud raudtorud, mis on otsapidi juhitud veevaati. Gaaside väljapääsuks varustatakse veevaat raudtoruga, mis on suurema läbimõõduga kui traktori väljavisketoru. Mõlemad torud isoleeritakse vaadist mittepõleva materjaliga.
- e) Statsionaarsete traktorite varustamine põletusainega peab toimuma pärast mootori seiskamist, kinnise kattega kannust valades. Põletusainet traktori juurde tuua on lubatud ainult kinnistes metallnõudes. Öösel ei ole põletusainega varustamine lubatud. Erijuhtudel võib see toimuda teise traktori laternate või elektrilampide valgusel.

95. Iga traktorijõul töötav rehepeksumasin peab olema traktoriga ühendatud keti või trossi abil, et viia masin õlgede süttimise puhul ohutusse kohta. Lokomobiili-jõul töötavad rehepeksumasinad peavad omama kette või trosse samaks otstarbeks.

96. Rehepeksuagregaatide pöörlevate osade määrimine peab toimuma regulaarselt, vastavalt kehtivaile tehnilisele eksploateerimise juhistele.

97. Kui rehepeks toimub elektrijõul, peab kinni pidama kehtivaist juhistest elektriga töötavate agregaatide kohta, eriti aga

- a) peab olema kindlustatud kõikide konduktoriosade ja juhtmestiku hoolikas isolatsioon.
- b) kõik elektriseadmete osad, mis võivad tekitada sädemeid, peavad olema vastavalt kaitstud, et neisse ei satuks tolmu, õlgi ega muud;
- c) kogu elektriseadistik peab olema varustatud normaalse lülititega.

98. Rehepeksu-varjualuse katus peab olema valmistatud mittepõlevast materjalist (katusetellised, eterniit, saviõlg vms.).

99. Kui katusealusele rehepõrandale üles seatakse traktorid, tuleb need

eraldada mittepõlevast materjalist ehitatud vaheseinaga (tellistest, kivist, saviõlest, krohvitud puidust vms.).

100. Katusealustel rehepeksuplatsidel ei tohi peksmata vilja olla tagavaraks rohkem kui ühe päeva jagu.

101. Peksmata vilja kuhilad peavad olema paigutatud kõigist hoonetest vähemalt 200 m eemale. Viljakuhilate suurus ei tohi ületada pikkuselt 15 kuni 20 m, laiuselt 5 m, kõrguselt 4 m. Kuhilad tuleb paigutada rühmiti 2 kuhilat, üksikute rühmade vahe ei tohi olla vähem kui 100 m ja üksikute kuhilate vahe mitte vähem kui 20 m.

102. Peksmisel järelejäänud õlepõhk tuleb koguda hunnikusse rehepeksuplatsist vähemalt 100 m ja peksmata vilja kuhilaist vähemalt 200 m kaugusele.

103. Kui rehepeksumasin veetakse otse viljakuhilate juurde, peab kuhilate vahe olema vähemalt 8 m ja kuhilagruppide vahe vähemalt 100 m.

104. Rehepeksuplatsi juurde tuleb paigutada kustutusabinõusid (tuletõrjeprits, aam veega, käsikustutajaid jne.) koguses, nagu seda määrab ettevõtte administratsioon, samuti peavad seal olema signalisatsioonabinõud tuletõrjebi väljakutsumiseks (lokulauad, rööpatükid jne.).

105. Rehepeksuplatsi valgustamiseks on lubatud tormilaternad, mis on kinnitatud postide külge mitte madalamale kui 2 m ja töödeldavaist kergesti põlevaist materjalidest vähemalt 5 m eemale.

106. Köökide, keevaveekatelde ülespanemiseks, tuleasemete tegemiseks, toidukeetmiseks, samuti ajutiste välisepikodade sisseseadmiseks peab valima koha, mis on rehepeksuplatsist vähemalt 100 m, viljakuhilaist ja põhukuhjadest vähemalt 200 m eemal. Köögid, keevaveekatlad ja tuleasemed tuleb piirata ülesküntud maaribaga.

Märkus: Välisepikoja ehitamine turbamaale on keelatud.

107. Ajutised seisukohad traktorikolonnidele peavad asetsema kõrrest ja kulumist puhastatud pinnal ning kohtades, mis on igasugustest hoonetest, rehepeksuplatsidest, viljakuhilatest ja põhukuhjadest vähemalt 100 m eemal.

108. Ajutistel seisakutel on keelatud mootori töötamise ajal traktori varustamine põletusainega, suitsetamine ja lahtise tule tarvitamine põletusainega varustamise juures.

TULEOHUTUSE TÕÜPUHENDID ALG- JA KESK- KOOLIDES, LASTEAEDADES, LASTEKODUDES JA TEISTES LASTEASUTISTES

I. Üldjuhised

1. Vastutus tulekaitselise seisukorra eest koolides, eelkooliealiste laste asutistes ja lastekodudes pannakse nende asutiste direktoreile (juhatajaile).

2. Kooli või eelkooliealiste laste asutise direktor (juhataja) on kohustatud:

- 1) täpselt täitma tuletõrje-eeskirju, mis on antud käesolevais juhendeis, ja kohalike nõukogude poolt antavais üldkohustuslikes määrustes;
- 2) jälgima, et kõik Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve eeskirjad oleksid täidetud täpselt antud tähtaegadeks;
- 3) jälgima, et alati peetaks käesolevais juhendeis ja Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve organite eeskirjades nõutavat tulekaitselist režiimi;
- 4) valvama, et tulega ümberkäimisel täidetakse vajalikke ettevaatusnõudeid, et ahjude ja suitsulõõride remont oleks teostatud ja korstnad tahmast puhastatud õigeaegselt;
- 5) hoidma korras tuletõrjeinventari (tuletõrjekraanid, voolikud, käsi-kustutajad jms.).

3. Iga kooli, eelkooliealiste laste asutise ja lastekodu jaoks peab olema tulikahju juhaks välja töötatud laste evakueerimise plaan, milles on täpselt jaotatud kogu personaali ja 8., 9. ning 10. klassi õpilaste ülesanded evakuatsiooni korral.

Evakuatsiooniplaan peab olema kooskõlastatud kohaliku Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve organiga.

4. Eesmärgiga juurutada õpilastes (lastes) vilumust kiireks orienteerumiseks vajaliku evakuatsiooni puhul, tuleb õpilasi (lapsi) tavalisel ajal sisse ja välja lasta kõigi olemasolevate sisse- ja väljapääsude kaudu.

5. Mitmekorruselistes koolimajades, eelkooliealiste laste asutistes ja lastekodudes tuleb vanemad lapsed paigutada ülemistele korrustele.

6. Juhul, kui koolimajas on elukortereid, tuleb neis ruumides osutada erilist tähelepanu tulekaitseliste nõuete täitmisele, mis väldiks tulikahju tekkimise võimalused.

7. Igasuguste, eriti aga põlevate materjalide ladumine koolimaja seinteäärde ja majade-vaheliste kujade täiskuhjamine on keelatud.

8. Keskkütte-, veevärgi- ja kanalisatsioonitorude lahtisulatamine jootmis-lambiga on keelatud; vajaduse korral tuleb seda teha tulise veega.

9. Koolidel, eelkoolialiste laste asutistel ja lastekodudel peavad olema tuletõrje kontrollraamatud, kuhu kantakse sisse:

- 1) tulekaitseliste ülevaastuste kuupäevad ja kelle poolt teostati ülevaatus;
- 2) ahjude ülevaastuse ja remontimise kuupäevad;
- 3) korstnapühkimise kuupäevad;
- 4) tuletõrjeinventari ülevaastuse ja remondi, käsikustutajate laadimise ja ümberlaadimise kuupäevad.

Märkus. Raamat peab olema alati asutises ja tuleb esitada Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve esindajale või koole, eelkoolialiste laste asutisi ja lastekodusid inspekteerivaile isikuile nende nõudmisel.

10. Ahjude ehitamisel ja remontimisel tuleb täita tuleohutusnõudeid, mis on toodud GOST 2127-43 „Ahiküte. Suure ja keskmise soojusmahutavusega ahjud. Projekteerimise normid“.

II. Kütmine

11. Alalised tellistest ahjud ja korstnad, sealhulgas ka pööningul olevad korstnad (korstnajakad), peavad olema alati korras ning valgeks lubjatud.

12. On keelatud ajutiste kantavate raud- (malm-) ahjude kasutamine küttekehadena.

13. Ahjude kütteavade ette puidust (tuldvõtvale) põrandale peab olema löödud raudplekk mitte vähemate mõõdetega kui 50×50 cm.

14. On keelatud ahjude juures hoida kergestisüttivaid aineid, riputada ahjule pesu, riideid ja muid kergestisüttivaid materjale, kuivatada ahjus või küdeva ahju juures küttepuid.

15. Ahjusid peavad kütma ainult selleks määratud isikud (kütjad, valvurid, koristajad). Küdevat ahju ei tohi mingil juhul jätta järelevalveta.

16. Ahjude kütmine peab olema lõpetatud hiljemalt üks tund enne õppetöö algust.

17. On keelatud tule süütamine ahjus petrooleumiga, bensiiniga ja teiste kergestisüttivate vedelikega.

18. Korstnate tahmast puhastamine peab toimuma kogu küttehooaja kestl vastavalt kohalike nõukogude poolt antud määrustele, kuid mitte harve-mini kui:

- 1) üks kord kuus — köögi, pliitide ja keedukatelde korstnatel;

- 2) üks kord kahe kuu kohta toa- (klassi-) ahjude korstnatel; ja tingimata küttehooaja alguse eel;
- 3) kaks korda kuus — eriahjude (leiva-, küpsetus-, kuivatis-, sauna-, pesakoja-, söögimaja- jne. ahjude) korstnatel.

Märkus. Ahjude, suitsulõõride ja korstnate tahmast puhastamist ja nende remontimist peavad teostama kohalike nõukogude korstnapühkijate-pottseppade rühmad. Kui ei ole korstnapühkijate-pottseppade rühmi (maal), võivad korstnapühkimist ja ahjude remonti teostada vilunud pottsepad, kes omavad vastavat tõendit kohalike nõukogudelt, et neile on lubatud neid töid teostada.

19. Mittekorras olevate ahjude kütmine tuleb otsekohe lõpetada kuni nende parandamiseni.

20. Ei lubata puistata tulist tuhka, šlakki ja süsi ükskõik missuguste hoonete lähedusse. Süte kasutamise vajaduse korral tuleb need kustutada metallanumas, mis on asetatud tulekindlale alusele (näit. tellistest) ja varustatud tihedalt sulguva kaanega.

21. Keelatakse ventilatsioonilõõride kasutamine suitsulõõridena ja suitsu ärajuhtimiseks gaasiahjudest, keedukateldest, teemasinaist ja muudest soojendusseadmeist.

22. Kütuseid (süsi, puid) tuleb hoida selleks eriti kohandatud ruumides.

Koolimajade ja lasteasutiste keldrites, kui neil on puidust laed, keldrite peal ja treppide all, mis ühendavad trepikodasid ja väljapääsusi, on puude ja süte hoidmine keelatud.

23. Katlamaja (aur- ja vesikütte) ruumides on keelatud:

- 1) hoida katlaruumis (tahkeid või vedel-) kütteaineid rohkem kui ühe ööpäeva tarviduse piirides;
- 2) usaldada katelde hooldamine ja järelevalve isikuile, kes ei oma vastavat kvalifikatsiooni, samuti jätta katlaruum kütmise ajal järelevalveta;
- 3) lubada teeniva personali ja teiste isikute elamist katlaruumis;
- 4) kuivatada ja hoida asju ning materjali katlaruumis, millel pole midagi ühist töödega katlamajas.

24. Katelde kütmisel masuudiga tuleb põletusaine torustikust läbitõkumise vältimiseks kütteava ette põrandale asetada metallpann liivaga. Põletusainega läbiimbunud liiv tuleb vahetada uue liivaga. Juhul, kui masuuti valgub põrandale, tuleb see kohe kõrvaldada liiva abil, asendades masuudiga läbiimbunud liiv uuega. Mustunud liiv, kaltsud ja puhastamisvill koguda kindla kaanega varustatud raudkasti ning viia iga päev katlaruumist välja. Katlamaja tuleb hoida täielikus puhtuses.

III. Pööningud ja trepikojad

25. Pööninguruumid tuleb hoida puhtad ja lukustatud, võtmed peavad olema selleks määratud isiku käes, kes on vastutav puhtuse ja korra eest pööningul.

Öösel peavad pööninguvõtmed olema kasti (kapikeses) kindlaksmääratud kohas öövahi (uksehoidja) või mõne teise isiku valve all, kes kogu aja viibib kooli- (eelkooliealiste laste asutise, lastekodu) ruumides.

Pööninguaknad peavad olema klaasitud ja talvel suletud.

26. Keelatud on:

- 1) kohandada pööninguruume elu-, lao-, lasketiiru, arhiivi-, tüvila- jms. ruumideks;
- 2) hoida pööningul põletusaineid ja muud materjali;
- 3) kinnitada korstna külge pesunööre, radio-antenne;
- 4) katta pööningu põrandat soojastamiseks turbamullaga, õlgedega, saepuruga ja muude põlevate ainetega.

Märkus: Pööningul on lubatud suvel hoida talveakende raame, kuid need tuleb paigutada kindlaksmääratud kohta ega tohi nendega sulgeda läbikäike.

27. Trepikojad peavad olema küllaldaselt valgustatud.

28. On keelatud ehitada trepikodadesse ja nende alla vaheseinu, pani-paiku, kioskeid ja töökodasid, samuti ummistada trepikodasid ja läbikäike mingisuguste esemetega, seadmetega jms.

IV. Valgustus- ja elukondlikud soojenduseseadmed

29. Elektervalgustuse puhul on keelatud:

- 1) kinnitada elektrijuhtmeid naelte otsa, ilma rullikute ja isolaatoriteta;
- 2) teostada juhtmete ühendamist ilma jootmiseta ja isolatsioonist paljastatud kohtade isoleerimata;
- 3) kinni kleepida juhtmeid tapetiga;
- 4) asendada läbipõlenud kaitsekorke omatehtud korkidega;
- 5) katta elektrilampe ilma traatvõrguta paberist või riidest lambivarjuga;
- 6) tarvitada valgustusvoolu juhtmeiks telefoni või elektrikella juhtmeid;
- 7) kasutada katkisi lüliljaid, ühendusharke, lambipesi jms.; mittekorras armatuur tuleb viivitamata asendada korrasolevaga;
- 8) riputada riideid ja teisi esemeid lüliljaille, katkestajaille, rullikuile, lambipesadele jne;

9) lülitada valgustusvõrku elektriga töötavaid tarberiistu ilma vahekaitsesega varustatud tõpsel-kontaktideta ja lülitada suure võimsusega lampe ilma eelneva juhtmete tugevuse kontrollimiseta;

10) soojendada triikraudu ja teisi elektersoojendusaparaate ilma tulekindla aluseta ja jätta need pärast tarvitamist välja lülitamata.

30. Priimuste, petrooleumkeetjate ja petrooleumvalgustuse kasutamisel tuleb täita järgmisi eeskirju:

1) mitte kasutada priimuseid ja petrooleumkeetjaid ega kuumutada triikraudu, teemasinaid jms. koridorides ja üldkasutatavais käikudes;

2) mitte täita põlevaid lampe ja petrooleumkeetjaid ning jahutamata priimuseid;

3) mitte kasutada lampe ilma kindla aluseta, asetada neid laua äärelle ja seesugustesse kohtadesse, kust neid võidakse maha tõugata;

4) mitte asetada lampe, petrooleumkeetjaid, priimuseid süttimise vastu kaitsmata puidust vaheseinte, materjalide ja esemete lähedusse (aknakardinad, ukseesriided, drapeeringud);

5) lampide, petrooleumkeetjate ja priimuste täitmiseks tuleb kasutada ainult petrooleumi, mingil juhul aga mitte bensiini ega ligroini;

6) petrooleumilampe võib üles riputada ainult kohtadesse, kus neid ei saa riivata mingisuguste esemetega; lambiklaasi ülemise otsa ja lae vahekaugus ei tohi olla vähem kui 70 cm;

7) puidust, süttimise vastu kaitsmata laest 25 cm kaugusel tuleb lambiklaasi kohale riputada metallist kaitse-kuplike;

8) vahekaugus lambi ja puidust seina vahel peab olema vähemalt 15 cm;

9) põlema süüdatud petrooleumkeetjaid, priimuseid, petrooleumilampe ja küünlaid ei tohi jätta ilma järelevalveta ega usaldada järelevalvet laste hooleks.

31. Lampide täitmine, süütamine ja kustutamine tuleb panna kindlaks-määratud isikule (koristajale, valvurile).

Lampide täitmine peab toimuma ainult päevavalgusel.

32. Petrooleumitagavarade hoidmiseks peab olema eriruum väljaspool kooli-, lasteaija- ja lastekodu hoonet.

Igapäevaseks tarviduseks vajalik hulk petrooleumi koolides, lasteaeades ja lastekodudes tuleb hoida korralikes nõudes ja lukustatud ruumides, mis on selleks otstarbeks vastavad.

V. Klassid, laboratooriumid, kabinetid, ühistoad, magamistoad

Erilist tähelepanu tulekaitseabinõude täitmisele tuleb osutada keemia-laboratooriumides, füüsikakabinettides ja kooliraamatukogudes.

33. Keemialaboratooriumides ja kabinettides peavad tulesüttimise puhuks valmis olema järgmised kustutusvahendid: paksuvahuline käsikustutaja, kast liivaga, tükk vilti või jäme villane (kalevist) tekk mõõdetega umbes $1,5 \times 1,5$ m.

34. Klassitahvlid, koolipingid, lauad, toolid, kapid ja voodid magamistoas peavad olema asetatud nii, et need ei takistaks vaba väljapääsu klassitubadest, kabinettidest, loengusaalidest, ühistubadest ja magamistubadest.

35. Kergestisüttivate ainete ja vedelike hoidmine töökodades, laboratooriumides jne. peab toimuma eemal teistest põlevatest materjalidest ja koguses, mis on vajalik ainult jooksvaks tööks.

36. Saepuru, laastud, vatt, puhastuskaltsud ja muud jäätmed töökodadest, laboratooriumidest, kabinettidest jne. tuleb nende kogumisel eemaldada tuleohutusse kohta mitte harvemini kui üks kord päevas.

37. Õppeabinõudeks vajalikud tselluloidist kinofilmid ja teised suuremad tselluloidist esemed tuleb kohustuslikult hoida tihedasti suletavais metallkarpides ja lukustatud kappides. Selliste kinofilmide ja esemete kasutamine on õpilastele keelatud ilma kasvataja või õppejuhi juuresolekuta.

38. Füüsika- ja keemialaboratooriumides ja -kabinettides on keelatud:

1) õpilastel (lastel) töötada reaktiividega, elektri- ja muude soojendusaparatuuridega õpetaja või õppejuhi järelevalveta ja juhtimiseta;

2) lubada õpilastel kasutada iseseisvaiks katseteks piiramatul hulgal Berthollet' soola ja teisi plahvatavaid aineid, kergestisüttivaid vedelikke, lämmastik- ja väävelhapet, fosforit ja leelismetalle;

3) valada kanalisatsioonitorustikku kergestisüttivaid vedelikke, neutraliseerimata happeid ja sööbeleelist;

4) lubada lastel sisse lülitada ventilatsiooniseadmeid, elektersoojendus- ja teisi elektriaparate.

39. Lastele (õpilastele) ei tule lubada kaasas kanda tuletikke, korpüstoli kõrke ja nendega mängida kooli- ja lasteasutise ruumides ja territooriumidel.

40. Suitsetamine on keelatud klassiruumides, koridorides (laboratooriumides, õppekabinettides).

VI. Tuleohutusabinõud näärikuuse korraldamisel

A. Üldnõuded

41. Näärikuuse korraldamisel koolides, eelkoolialiste laste asutistes ja lastekodudes on tuleohutuse eest vastutavaiks isikuteks nende asutiste juhatajad (juhataja, direktor).

42. Isik, kes on näärikuuse korraldamisel tuleohutuse eest vastutav, peab kohalikule tuletõrjekomandole või vabatahtlikule tuletõrjele teatama järgmised andmed:

- 1) koht (aadress), kus korraldatakse näärikuusk;
- 2) näärikuuse korraldamise kuupäev ja avamise kellaaeg;
- 3) peo korraldamise eest vastutava isiku nimi.

43. Näärikuuse korraldamine ruumis, mis pole enne Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve esindaja poolt üle vaadatud, ja pidustuse avamine ilma elektri-järelevalve kirjaliku loata (kui kuusk valgustatakse elektriga) on keelatud.

B. Näärikuuse korraldamine

44. Tavaliselt võidakse näärikuuske korraldada ainult ruumides, mis ei asetse kõrgemal teisest korrusest.

Kolmanda ja neljanda korruse ruumides on kuuse korraldamine lubatud ainult erandjuhtumeil, kui kinni peetakse järgmistest nõuetest:

- 1) hoone on tulekindel;
- 2) ruumil on vähemalt kaks väljapääsu eraldi trepikodadesse;
- 3) kohal on küllaldasel hulgal tulekustutusvahendeid.

45. Ruumi mõõteid, kus korraldatakse näärikuusk, arvestatakse vastavalt oodatavale pidustusel osavõtjate arvule selle arvestusega, et põrandapinna iga 10 m² kohta ei tuleks rohkem kui 15—16 inimest.

46. Ruumil, kus korraldatakse näärikuusk, peab olema vähemalt kaks iseseisvat väljapääsu.

47. Näärikuuske ei tohi asetada läbikäikudesse ja väljapääsude lähedusse.

48. Näärikuuse mõõted peavad olema sellised, et oksad ei puudutaks ruumi seinu ja lage ning oleksid nendest vähemalt 1 m eemal.

49. Saali sissekäigu juures, kus korraldatakse näärikuusk, samuti kui saalis peab olema 2—3 töökorras käsikustutajat ja villane tekk.

Märkus. Kui ei ole käsikustutajaid, peab kõrvalruumis leiduma veetagavara (5—10 ämbrit) ja otse näärikuuse juures. 2—3 ämbrit veega.

50. Kui koolides, eelkooliealiste laste asutistes ja lastekodudes puudub elektervalgustus, võidakse näärikuuske korraldada ainult päeval. Kuuse valgustamine küünaldega on kategooriliselt keelatud.

C. Näärikuuse kujundamine

51. Näärikuusk tuleb asetada saali keskele kindlale ristitaolisele alusele või mullaga täidetud tunni.

52. Näärikuuse kaunistamisel on keelatud:

1) riputada kuusele tselluloidist mänguasju ja teisi kergestisüttivaid ilustusi;

2) katta näärikuuse alust ja oksa leegikaitsevahenditega immutamata vatiga ja riputada kuuse külge sellisest vatist valmistatud ilusesemid;

3) riputada näärikuuse okstele Berthollet' soola.

53. Näärikuusk peab olema ümbritsetud kindla barjääriga.

54. Kuuse illumineerimist peab toimetama ainult kogenud elektrimontöör.

55. Näärikuuse illumineerimine peab toimuma läbi nõrgendava transformatori 12-voldiliste lampidega.

56. Illumineerimiseseade peab olema kindlalt monteeritud, silmas pidades kõiki elektrotehnilisi nõudeid ja norme.

Kui kasutatakse valgustusvõrgu voolu 110—120 voldiga (ilma nõrgendava transformaatorita) tuleb tarvitada girlandlampe järjestikuse sisselülitamisega 12-voldiliste lampidega, kusjuures näärikuuse valgustust toitvad elektrijuhtmed peavad omama isolatsiooni, mis ei ole halvem juhtme mark „ПП-220“ isolatsioonist.

57. Juhtmed põimikus (girlandis) tuleb kinnitada lambipesadesse „Mignon“ või kuumalt joota lambisoklile ning paljandatud kohad tingimata katta isolatsiooniga.

58. Näärikuuse valgustamisel on keelatud elektrikella- ja raadiojuhtmete kasutamine.

59. Elektripõimikute (girlandide) valmistamisest kodusel teel tuleb hoiduda, üngiva vajaduse korral anda nende valmistamine kvalifitseeritud elektrimontöörile. Elektripõimikute valmistamisel lubatakse kasutada mitte halvemat juhet, kui mark „ПП-220“ või juhet, mida tavaliselt kasutatakse 220-voldiliste elektriseadmete juures.

60. Põimiku ülesriputamisel ei tohi lubada juhtmete sõlme keerdumist ja isolatsiooni rikkumist. Enne näärikuusele riputamist tuleb iga põimik tingimata läbi proovida elektrivõrku lülitamise teel.

61. Katkestajate ja lülitite ülesseadmine näärikuuse valgustuse sisselülitamiseks ja 24 voldist kõrgema pingega lampide kasutamine on keelatud. Näärikuuse valgustuse sisselülitamine peab toimuma kaitsmega varustatud harukahvli kaudu.

62. Näärikuuse sisse- ja väljalülitamine peab olema monteeritud eraldi, olenemata üldise valgustuse sisselülitamisest ja ruumi valgustuse väljalülitamisest.

63. Elektrivoolu juhtimine näärikuusele peab toimuma korrasolevate, hästi isoleeritud juhtmetega ja ülalt. Kui juhtmed tõmmatakse alt, tuleb juhtmeid kaitsta mehaaniliste vigastuste eest.

64. Näärikuuse valgustuse toitmiseks kasutatav juhtmestik peab olema:

- 1) täielikult isoleeritud ja korras;
- 2) omama kaitseseadist, mis vastab elektrivõrgu lubatud koormatusele (pingele);
- 3) vastama nõutud koormatusele;
- 4) omama korras töpsleid.

65. Vähemagi korratustunnuse (juhtmete kuumenemise, lampide vilkumise,

sädemete tekkimise jms.) puhul tuleb näärikuuse valgustus kohe välja lülitada; sisse lülitada võib seda uuesti alles pärast puuduste avastamist ja kõrvaldamist.

66. Näärikuuse valgustust ei tohi sisse lülitada enne nääripeo algust ja see kustutatakse kohe peo lõppemisel.

67. Enne peo algust tuleb kontrollida näärikuuse valgustuse korrasolekut, tulekustutusvahendite ja muude abinõude olemasolu, mis garanteerivad „näärikuusel“ olijate julgeolekut.

68. Näärikuuse korraldamisel tuleohutuse eest vastutav isik peab välja töötama plaani ja korra peost osavõtjate organiseeritud väljumiseks tulikahju korral.

Evakuatsiooniplaan peab olema kooskõlastatud kohaliku tuletõrjega ja teatavaks tehtud kooli (lasteasutise) kogu administratiivsele ja teenivale personaalile.

69. Nääripeo ajal peavad kõik väljapääsud avatud olema ja iga ukse juures peab alaliselt seisma korrapidaja kooli või lasteasutise personaali hulgast.

70. Ruumid, kus asub telefon, peavad olema avatud. Telefoniaparaadi juures peab olema sildike lähima tuletõrjekemando väljakutse numbriga.

71. Nääripeol on keelatud:

- 1) süüdata ruumis igasugust õlutulestikku, bengaalituld, magneesiumi, tarvitada paukpadruneid;
- 2) lubada osa võtta lastel üle kindlaksmääratud hulga;
- 3) kustutada täielikult valgustus ruumis, kus korraldatakse näärikuusk.

72. On keelatud näärikuusest osavõtt lastel ja täiskasvanuil, kes on õrivatestatud vatist, paberist ja muudest sellistest kergestisüttivatest materjalidest valmistatud kostüümidesse.

VII. Kinoseansid, koosolekud

73. Filmide demonstreerimisel, näidendite ettekandmisel, koosolekute ja pidude korraldamisel koolis (lasteasutises) on tuleohutuse eest vastutavaks isikuks kooli (lasteasutise) direktor (juhataja).

74. Laste kinoseansse, näitemänge ja piduõhtuid koolides (lasteasutistes) võidakse korraldada ainult kooskõlastatult kohaliku Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve organiga või vabatahtliku tuletõrje ülemaga.

75. Kinoseansse, näitemänge ja piduõhtuid tuleb korraldada ainult hoone alumise korruse ruumides. Teise korruse ruumide kasutamist selleks otstarbeks võidakse lubada ainult siis, kui on olemas küllaldasel hulgal väl-

japääse ja kui on kohal küllaldasel määral tulekustutusvahendeid ja tingimata kooskõlastatult kohaliku Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve organiga.

Kui ruum ei rahulda tuletõrjenõudeid, on kinoseansi, näitemängu ja peo korraldamine selles keelatud.

76. Kinoseansside, näidendite ettekandmise ja piduõhtute ajal on keelatud:

- 1) seista saali vahekäikudes ja asetada sinna toole;
- 2) lukustada väljapääse ja tagavarauksi ning ummistada läbipääse nende juurde;
- 3) suitsetada saalis.

77. Näidendite ja kinoseansside ajal tuleb siseruumides väljapääsude kohale üles panna laternad pealkirjaga „Väljapääs“, mis on valgustatud küünalde või õlilampidega.

78. Ruumi akendel ei tohi olla võresid ega tohi neid etenduse ajal sulgeda luukidega.

79. Ruumi, kus korraldatakse näidendeid, kinoseansse või piduõhtuid, on lubatud valgustada petrooleumvalgustusega, kui seejuures rangekt täidetakse kõiki tulekaitseks vajalikke ettevaatusabinõusid.

80. Ahjude kütmine selles ruumis peab lõppema kaks tundi enne etenduste algust. Ajutiste ahjude ülesseadmine on keelatud.

81. Filme võivad demonstreerida ainult isikud, kellel on kinomehaaniku kutsetunnistus; pealtvaatajaid, eriti lapsi, ei tohi lubada kinoaparaatide juurde.

82. Rändkino-filmide näitamisel kooli (lasteasutise) ruumis tuleb täita järgmisi eeskirju:

- 1) kinoaparaat tuleb üles seada võimalikult akende lähedale nii, et ruumi väljapääsud jääksid vastaspoolele.

Ruumi akende all ei tohi olla mingisuguseid põlevaineid (õlgi, laaste, küttepuid jms.);

- 2) aparaat peab olema tarastatud kaitsepuudega (barjääriga), või pinkidega 2 m ulatuses;
- 3) aparaat peab olema varustatud „Malé“ karpidega. Valgustusallikaks võivad olla ainult kaarlambid. Kinolindid, mis tulevad demonstreerimisele, ja need, mis on juba näidatud, peab hoitama suletud metallkarpides ja need omakorda olema asetatud metallkasti;
- 4) kinolintide ümberrullimine vaatajate juuresolekul on keelatud;
- 5) kinoaparaadi kõrvale tuleb asetada sellise suurusega paak veega, et süttimise juhul filmirull mahub sellesse täielikult;
- 6) kinomehaanik peab omama taskulampi, et oleks võimalik valgustada, juhul kui katkeb elektrivool;
- 7) juhtmed, mis toovad voolu kinoaparaadi juurde, peavad olema korras ja üles pandud nii, et vaatajad ei ulatu neid puudutama.

83. Näidendite, kinoseansside ja koosolekute ajal on kooli (lasteasutise) direktori (juhataja) või tema asetäitja kohalolemine kohustuslik.

84. Tulikahju tekkimise juhuks peab olema välja töötatud pealtvaatajate evakueerimise plaan, mis on kooskõlastatud kohaliku tuletõrje organiga ja teatavaks tehtud kogu teenivale ja administratiivsele personalile.

VIII. Tuletõrje inventar, seadmed ja vesivarustus

85. Kõik koolide, lasteaedade ja lastekodude hooned peavad olema varustatud vajalike kustutusvahenditega tulikahju puhuks. Sellisteks vahenditeks on toobrid ja ämbrid veega, liivakastid kühvlite ja labidatega kergestisüttivate vedelike kustutamiseks, hüdropuldid, keemilised käsikustutajad ja tuletõrjekraanid voolikutega ruumides, mis on varustatud sisemise veevärgiga.

Tuletõrje inventari, seadmete ja veega varustamise abinõude hulk määratakse kindlaks koos kohaliku tuletõrje esindajaga.

86. Kustutusvahendid tuleb hoida alati korras ja töövalmis. Nad peavad olema paigutatud nähtavasse ja kergesti kättesaadavasse kohtadesse. On keelatud ummistada juurdepääse tulekustutusabinõudele ja kasutada neid muuks otstarbeks.

IX. Tegutsemine tulikahju korral.

87. Kooli (lasteasutise) administratsioon ja teeniv personal peavad tundma kooli ja lasteasutise tuleohutusabinõusid, samuti täpselt teadma oma kohustusi tulikahju korral, mis on ette nähtud evakueerimisplaanis ja käesolevais juhendeis.

88. Õpilasi (lapsi) peab tutvustama evakuatsioonikorraga ja käesolevate juhendite põhinõuetega.

Asutise juhataja, õppepersonal ja kooliorganisatsioonid peavad tegema kooliõpilaste hulgas propagandat tulikahjude vastu võitlemise ja tulikahjude vältimise abinõude kohta, korraldades vestlusi, loenguid ja ekskursioone kohalike tuletõrjeorganisatsioonide juurde, kasutades selleks otstarbeks käesolevaid juhendeid kui ka kohaliku tuletõrje abi.

89. Vanemate klasside õpilased, õpetajad ja teeniv personal peavad hästi tundma käsikustutajate, hüdropultide ja teiste abinõude käsitsemist ning omama vilumust nende kasutamisel.

90. Asutise juhataja, õpetajad ja teeniv personal peavad olema tuttavad kooli, eelkooliealiste laste asutise, lastekodu hoonete ja ruumide plaaniga, eriti aga väljapääsude, koridoride, trepikodade ja välisredelite asukohaga.

91. Tulikahju tekkimise korral asutise juhataja, õpetajad, teeniv personal ja õpilased on kohustatud:

- 1) viivitamata teatama tulikahjust kohalikuks tuletõrjekomandole (vabatahtliku tuletõrje üksusele) ja samal ajal asuma tuld kustutama oma jõudude ja vahenditega.
- 2) kui tuli ohustab õpilasi (lapsi), tuleb viivitamatult asuda nende organiseeritud evakueerimisele, vastavalt evakueerimisplaanile, võttes tarvituks kõik abinõud paanika vältimiseks. Esmajärjekorras tuleb evakueerida nooremad lapsed, nende järel vanemad lapsed; asutise juhataja, õpetajad ja teeniv personal lahkuvad ruumidest viimastena;
- 3) kui olemasolevate vahenditega ei lähe korda takistada tule levikut, tuleb pärast õpilaste (laste) evakueerimist asuda väärtuslikuma varanduse ja tuleohtlike ainete (kergestisüttivad vedelikud laboratooriumides jne.) evakueerimisele;
- 4) kohaliku tuletõrjekomando või vabatahtliku tuletõrje üksuse vastuvõtmiseks tuleb administratsiooni hulgast määrata isik, kes saabuva tuleõrjekomando ülemat informeerib:
 - a) kas kõik õpilased (lapsed) on ruumidest evakueeritud;
 - b) millised ruumid on tules ja kuhu püüab tuli levida;
 - c) kergestisüttivate ainete hoiukohtadest tulikahju otseses läheduses;
 - d) missugune väärtuslikum vara ja sisustus oleks vaja evakueerida esmajärjekorras.

92. Asutise juhataja peab organiseerima õpilaste (laste) koju saatmist ja evakueeritud varade ja sisustuse kaitset.

KINNITAN:

N. Savtšenko

NSV Liidu Rahvakomissaride
Nõukogu juures asuva Kine-
matograafiaakomitee esimehe
asetäitja

Kooskõlastatud
NSV Liidu SaRK-i Tuletõrje
Peavalitsusega

MÄÄRUSED OHUTUSTEHNIKA, TULEKAITSE JA TÖÖ- TERVISHOIU NÕUETE KOHTA RÄNDKINODES TÖÖTAMISEL

I. Üldosa

1. Käesolevad määrused kehtivad kõigi heli- ja tummrändkinoseadmete kohta, olenemata nende kuuluvusest ja otstarbest.

2. Määrused näevad ette ohutustingimuste tagamist igasuguste filmide demonstreerimisel rändkinodes.

3. Käesolevate määruste täitmise eest on vahetult vastutavad rändkino mehaanikud.

4. Käesolevate määruste täitmist kontrollivad kinofikatsiooniorganite tehniline inspektsioon, aga ka töökaitseorganid kohapeal ja isikud, kes on antud ruumi eest vastutavad ja kellele on käesolevad määrused teatavaks tehtud.

5. Rändkinodes võivad töötada isikud, kes omavad kinomehaaniku erialast kvalifikatsiooni.

6. Rändkinos töötaval isikul peab kaasas olema kutsetunnistus. Viimase puudumisel ei või lasta teda filmide demonstreerimisele.

7. Isikud, kes töötavad rändkinos, peavad hästi tundma käesolevaid määrusi ja esmaabi andmise korda põletushaavade ja elektrilöögi puhul.

II. Tulekaitsenõuded ruumide kohta, mis on määratud töötamiseks rändkinodele

8. Rändkinoaparaadiga filmi demonstreerimiseks peab ruumi valik toimuma arvestades tulekaitsenõudeid. Esmajärjekorras kuuluvad nende hulka alljärgnevad:

- a) ruum ei tohi olla tuleohtlike kaitiste ja ladude läheduses;
- b) ruum peab olema võimalikult tulekindel ja isoleeritud muudest ruumidest;
- c) kinofilmide demonstreerimiseks kasutataval ruumil peab olema iga 75 külastaja kohta vähemalt üks väljapääs. Kui ruumil on olemas ainult üks väljapääs, siis ei tohi ruumi rohkem lasta kui 75 külastajat. Väljapääsud vaatesaalist peavad olema vähemalt 1,2 m laiused.

9. Filmide demonstreerimisel tuleb kohtade arv määrata sellise arvestusega, et vaatesaali põrandapinna igale 6 m^2 mahuks mitte rohkem kui 8 inimest. Toolid vaatesaalis peavad olema omavahel ühendatud ja kinnitatud kindlalt põranda külge.

10. Kinofilmide demonstreerimine keldrites on keelatud.

11. Filmide demonstreerimist, kui aparaat on asetatud vaatesaali, lubatakse ainult hoone esimesel korrusel. Sel juhul peab saalil olema vähemalt kaks väljapääsu (sõltumatult kohtade arvust), kusjuures projektor peab olema asetatud väljapääsuteedest ja küllastajate evakueerimiskohtadest võimalikult kaugemale. Filmihoiukarbid peavad olema seansi ajal tihedalt suletud ja asetsema metallist kastis või filmistaadis mitte lähemal kui 1 m aparaadist.

Projektor peab olema rahvast eraldatud 1,5 kuni 2 m kauguse kindla tõkkega. Kõrvaliste isikute laskmine selle tõkke taha on keelatud.

12. Filmi ümberkerimine vaatesaalis küllastajate juuresolekul on keelatud.

Erandi moodustavad filmid kitsal atsetaatsel lindil, milliseid võib ümber kerida ka küllastajate juuresolekul.

13. Kui vaatesaal asetseb hoone teisel korrusel, peab rändkinoaparaat olema paigutatud eri ruumi. Sel juhul peab vaatesaalil olema sõltumatu mahutavusest vähemalt kaks väljapääsu.

14. Vaatesaali kõik ukсед ja aknad peavad puuhoones avanema väljapoole. Neid on keelatud seansside ajal lukus pidada.

15. Saalis peab olema reeglikohaselt ainult elektervalgustus, kuid erandjuhtudel (tuletõrjevalve loal) võimaldatakse ka teissuguseid valgustusviise. Hädavalgustusena on lubatud kasutada käsielektrilampe, laternaid „Nahkhiir“ ja klaasitud laternaid küünaldega, asetatult väljapääsude kohale nii, et küllastajate poolt ei ole karta nende mahalükkamist.

16. Suitsetamine ja tikkude läitmine vaatesaalis on keelatud, samuti iga-suguse lahtise tule kasutamine. Selle kohta peavad olema nähtavasse koh-tadesse üles pandud selgestiloetavad sildid.

17. Ahikütte puhul tuleb ahjude kütmine vaatesaalis lõpetada hiljemalt 2 tundi enne seansside algust. Ajutiste ahjude ülesseadmine on keelatud.

18. Uste ja aknaavadega vaatesaalisente ja küllastajate istekohtade vahele peavad olema jäetud piki seinu kulgevad käigud. Kohtade arv mõle-malt poolt käikudega piiratud katkestamatus reas ei või ületada 14. Käi-kude laius ei tohi olla kitsam kui 1 m.

19. Vaibad ja põrandariided küllastajaile määratud käikudes peavad olema kindlalt põranda külge kinnitatud.

20. On keelatud millegagi tõkestada ukse, aknaid, koridore, väljapääse, vaatesaali käike ja väljaspool hoonet asuvaid juurdepääse vaatesaali-le.

21. Rändkinoaparaadiga demonstreerimisel peab olema kohal: 1 villane vaip, kuiva sõelutud liiva sisaldav kast mahuga 0,3 m³ ja kühvel, 1 tiheda-vahuline ja 1 kuivtulekustutaja ja veega täidetud metallnõu (paak) kindlalt suletava kaanega, suuruselt küllaldane, et temasse asetada filmirull ühes filmiga.

22. Kohalike Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve organite poolt antud juhendi-te kohaselt peab vaatesaal olema varustatud tarvilikus koguses ja koos-seisus tulekustutusabinõudega (tuletõrjekraanid, vesi aamides, ämbrites, tule-kustutajad jne.) ja tuletõrjeinventariga (lammutamisabinõud, gaasitorbikud, elektrilaternad jne.). Tuletõrjevarustuse asetamine toimub kohalike Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve organite juhendite järgi arvestusega, et seda oleks kerge kasutada ja et selle panipaik ei osutuks rändkinoaparaadi põlema-mineku puhul äralõigatuks.

23. Seansside ajaks tuleb ruumidesse, kus asub rändkinoaparaat, paigu-tada tuletõrje valvepostid Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve organite poolt määratud arvul.

24. Juhtida rändkinoaparaati võib lubada ainult isikuil, kes on kvalifi-

katsioonikomisjonist, mille koosseisu kuulusid Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve esindajad, läbi käinud ja omavad sellekohast tunnistust. Isikuil, kes selliseid tunnistusi esitanud ei ole, ei lubata demonstreerida filme.

25. Vastutust tuleohutusnõuete tagamise ja nendest kinnipidamise eest kinofilmide demonstreerimisel kannab rändkino mehaanik, kuna vastutust tulekaitseabinõude tarvituselevõtmise eest ruumis eneses, kus kinofilmi demonstreeritakse, kannab antud ruumi eest vastutav isik.

26. Rändkinoaparaadid peavad olema varustatud tulekaitsekarpidega, metallist katetega reostaatidel ja raudkastidega — ümmargustesse metallkarpidesse suletud filmide hoidmiseks.

27. Demonstreerimise ajal võivad rändkinoaparaadi juures olla ainult need filmid, mis on määratud demonstreerimiseks antud seansil, ja mitte üle ühe eeskava.

28. Demonstreerimise ajal hoitagu kõik filmirullid, väljaarvatud projektoris asuv, raudkastis või filmistaadis.

III. Ohutusnõuded rändkinoaparaadiga töötamisel

29. Filmide ümberkerimine vaatesaalis küllastajate juuresolekul on keelatud.

Märkus: Erandi moodustavad kitsad atsetaatsed filmid, mille ümberkerimine on lubatud saalis ka küllastajate juuresolekul.

30. Projektori automaattulekatja mehhanismi rikkisolekul keelatakse kinofilmi demonstreerimine.

31. Kui ollakse sunnitud projektor seiskama, tuleb projektsioonilamp viivitamata välja lülitada.

32. Filmi asetamist kinoprojektorisse ajal, kui projektsioonilamp on sisse lülitatud, keelatakse kategooriliselt. Filmi kohaleasetamise protsessi valgustamiseks tuleb kasutada ainult valgustuslampi.

33. Seansi vältel on keelatud teostada projektori remonti või reguleerimist, välja arvatud fookusesse seadmine, filmipildivälja raami asetamine ja heli reguleerimine.

34. On lubamatu filmi asetamine elektriseadme või elektriarmatuuri lähedusse, mis võivad põhjustada sädeme tekkimist või tunduvat kuumenemist.

35. Ei tule lubada kulumise või vigastuse tagajärjel mahakukkunud filmitükikeste jätmist raami või teistesse aparaadi kuumenevatesse kohtadesse. Kinofilmi katked ja lõiked tuleb paigutada erilisse tihedalt suletava kaanega metallkasti.

36. Enne kinoseanssi tuleb film hoolikalt kontrollida ja parandada.

37. Filmi süttimisel raamis tuleb viivitamatult mõlema kasseti ülemine ja alumine lehv katki rebida ja projektor seistada, kusjuures ei tohi mingil juhul avada filmikanali ust.

Raamis süttinud kinofilm tuleb kustutada süttimise esimesel hetkel lihtsaimate abinõudega, kaltsudega või lihtsalt puhumisega.

38. Leegi tungimisel tulekaitsekassettidesse ei tohi mingil juhul avada kassetikaasi. Säärastel juhtudel tuleb kassett või filmirull põleva filmiga kiiresti raske riidega katta ja aparaadi küljest võimalikult ära võtta ning välja viia või välja visata ohutusse kohta, millele järgnegu tule likvideerimine olemasolevate tulekustutusabinõudega. Võimaluse puudumisel põlevat filmi ruumist välja viia või välja visata on tarvis kassett või filmirull küljest ära võtta, pörandale heita ja samas katta riidega ning riputada liiva peale, või panna vett sisaldavasse nõusse ja sulgeda nõu.

39. Üheaegselt filmi kustutamise abinõude tarvituselevõtmisega peavad kinomehaanik ja administraator lülitama vaatesaalis tuled, välja lülitama projektori mootori ja võtma tarvitusele abinõud küllastajate seas paanika vältimiseks ja nende rahulikuks evakueerimiseks.

40. Peale tähendatud abinõude tuleb filmi süttimise puhul võtta tarvitusele abinõud alumise filmirulli peal asuva filmi ja aparaadi juures olevate filme sisaldavate karpide toimetamiseks ohutusse kohta.

41. Kinomehaanik ei tohi seansi ajal tegevuses oleva kinoaparaadi juurest eemalduda.

42. Kategooriliselt keelatakse rändkinoaparaadi teenindamist isikuil, kes on haiged, mittekaines olekus, ei oma rändkino juhtimise luba.

43. Iga rändkinoaparaat peab olema varustatud vastavaid ohutusabinõusid ettenägevate plakatitega, juhenditega ja käesolevate määrustega.

44. Kategooriliselt keelatakse jätta kinofilm ja rändkino valveta ja lukustamata.

IV. Ohutusnõuded elektrivoolu kasutamisel

45. Igasugused tööd voolu all on keelatud.

46. Kui rändkino elektriseadmeist mõni osa vajab remonti, siis tuleb seda osa toitev vooluvõrk välja lülitada.

47. Tuleb tähelepanelikult jälgida elektrijuhtmete seisukorda, vältida nende mehaanilisi vigastusi ja isolatsiooni rikkumist. Töötamine juhtmetega, millel on rikkis isolatsioon, pole lubatav.

Rändkino liikuva elektriõujaama tugevvoolujuhe tuleb asetada nii, et see ei lebacks kinoküllastajate teel.

48. Vinnaklülitid peavad olema asetatud vertikaalselt. Voolu väljalülitamiseks peab klülit käepide liikuma allapoole. Vinnaklülitid peavad olema varustatud voolumittejuhtiva ning tulekindla kaitsekestaga.

49. Generaatori või voolumuundaja töö ajal on kategooriliselt keelatud igasugune remonttöö nende kallal või toimetada neisse suubuvais juhtmeis voolu sisse- ja väljalülitamist jms.

50. Tuleb jälgida, et kõik kaitsed oleksid omal kohal, vastaksid voolu

tugevusele ja pingele ning oleksid kaetud voolumittejuhtivast materjalist kattega. Kategooriliselt on keelatud kasutada traadiga jne. parandatud kaitsmeid.

51. Kogu elektrisisesead ja juhtmestik tuleb süstemaatilisel kontrollida, remontida ja vältida neis mustuse ja rikete tekkimist.

52. Juhtmete isolatsiooni süttimisel tuleb viivitamata katkestada neis vool ja võtta kasutamisele tulekustutaja (pulberkustutaja) või kuiv liiv.

V. Ohutusnõuded plahvatusmootoriga töötamisel

53. Et vältida mootori käivitamisel vända tagasilööki, tuleb seada süüde võimalikult hilisemaks, käivitamisvanta hoida parema käega nii, et kõik sõrmed haaraksid vanta ainult ühelt poolt. Vända käepide peab olema sile.

54. Helirändkino jõujaama mootori varustamine bensiiniga peab toimuma päevavalgusel. Mootor peab seejuures olema külm ja mitte töötama.

Erandjuhtudel võib mootorit varustada bensiiniga õhtusel ajal, kuid ainult elektri- või elektri-taskulambivalgusel.

Kategooriliselt on keelatud kasutada lahtist tuld ja suitsetada mootori läheduses.

55. Mootorile või muudele üksikosadele juhuslikult valatud bensiin või õli tuleb kohe kaltsuga ära pühkida ja kalts mootori juurest eemaldada.

56. Karburaatori reguleerimine mootori käigu ajal ei tohi tekitada mitte-õigeaegseid plahvatusi ja eriti plahvatust karburaatoris.

57. Karburaatori põlemisel peab mootori viivitamata seiskama, sulgema bensiinikraani, lämmatama tule karburaatoris raske riidega ja asuma tulekustutamistööle.

58. Lahtise tule kasutamine ja suitsetamine rändkino autotõllas, kus hoitakse kinofilmi, bensiini ja mootorit rändkino elektrijõujaamaga, on keelatud.

59. Autotõlla või juhikabiini ventilatsiooni otstarbel peab tõllauks jõujaama mootori töötamisel olema avatud ja kõik tulekaitsevahendid olema väljas, valmis kiireks käsitlemiseks.

60. Bensiinihoidmiseks peab olema vastav erinõu, mis on varustatud tulekaitsjatega.

61. Bensiinihoid ja üldse selle tagavara ei tohi olla ühes ruumis töötava mootoriga.

62. Hobusemoona hoidmine veoki tõllas on keelatud.

63. Ärätõotanud gaasid juhitagu välja tõlla või kabiini puitosade kohal asuvate erilise tulekindla isolatsiooniga torude kaudu.

64. Jõujaama mootori töötamisel tõllas peab see olema kinnitatud servadega raudaluse külge.

65. Tõllas ja kabiinis võib olla ainult elektervalgustus. Käsilambina tuleb

kasutada kantavat autokäsilampi, mis saab voolu auto akumulaatorist, või elektritaskulampi.

Kategooriliselt on keelatud kasutada tormilaternaid („Nahkhiir“) või muid.

66. Autot või tõlda elektrijõujaamaga või eraldi jõujaama ei tohi asetada elumajadele ja muudele ehitistele lähemale kui 10 meetrit.

67. Auto ega tõld ei tohi seista vaatesaali sisse- ega väljapääsuuste ees.

68. Jõujaama mootori töötamisel peab hobune olema lahti rakendatud.

69. Tõld ja auto peavad olema varustatud vajalike tulekustutamiseabinõudega, nagu: kahe tulekustutajaga (üks vaht- ja teine pulberkustutaja), ämbriga, mis sisaldab kuiva liiva või mulda, ja asbestriidiga või vildiga.

70. Põlevate vedelike kustutamine veega on keelatud.

71. Mootori töötamisel on keelatud igasugune remonttöö selle kallal või üksikosade kinnitamine, nagu: ventilaatoririhma pealepanemine või pingutamine, pöörlevate osade puhastamine jne.

72. Mootori lahtivõtmisel, remondil ja puhastamisel peab kasutama selleks spetsiaaltööriistu.

73. Mootori seiskamisel on keelatud kasutada küünla ja kere ühendamise moodust.

VI. Ohutusnõuded kinofilmide pakkimisel, transportimisel ja säilitamisel

74. Iga filmirull peab asuma metallist karbis, millest teda võib välja võtta ainult projektorisse paigutamisel, ümberkerimisel ja remondi teostamisel.

75. Transportimisel peavad karbid filmidega olema suletud erilisse metallkasti.

76. Transportimisel ja säilitamisel tuleb kast filmidega kaitsta päikesekiirte toime ja muude soojusallikate eest.

77. Kinofilme võib transportida ainult pagasi- (posti-) saadetisena. Filmide vedamine koos reisijatega on keelatud.

VII. Nõuded töötervishoiu ja -hügieeni kohta

78. Kinofilmide demonstreerimiseks määratud ruumid peavad olema enne seansside algust tarvilikul määral õhutatud ja koristatud.

79. Isikud, kes töötavad autoga veetavate rändkinoaparaatide juures, on kohustatud alluma mitte harvemini kui kaks korda aastas perioodilisele arstlikule läbivaatusele edasise rändtöötamise võimaluse kindlaksmääramiseks.

80. Rändkinoaparaatide juures töötavad isikud peavad olema rietatud korralikult ja omama erirõivastust.

81. Rändkinoaparaat peab olema varustatud väliapteegi, seebi ja käte-
rätiga.

82. Kategooriliselt on keelatud töötada:

- a) märgade, niiskete või määrdunud kätega;
- b) määrdunud, puhastamata erirõivastuses ja -jalanõudes;
- c) haigustega, mis võivad kahjustada tervist ja tööd.

Kinofikatsiooni Peavalitsuse ülema asetäitja

Tšepurnoi

Kino-fototöölise Ametiühingu Keskkomitee esimees

Brikker

Kooskõlastatud
NSV Liidu Sark-i Tuletõrje
Peavalitsusega

Kinnitatud
NSV Liidu RKN juures asuva
Kinoasjanduse Komitee poolt
15. juunil 1939. a.

MÄÄRUSED OHUTUSTEHNIKA, TULEKAITSE JA TÖÖTERVISHOIU NÕUETE KOHTA STATIONAARSETES KINOTEATRITES

I. Üldosa

1. Käesolevate määrustega pannakse kehtima nõuded tulekaitse, ohutus-
tehnika ja töötervishoiu kohta, mis tuleb täita statsionaarse kinoteatri
ehitamisel, sisustamisel ja eksploateerimisel.

2. Statsionaarse kinoteatri avamine (esmakordselt pärast kapitaalremonti
või uue hooaja algul) ilma ametkondadevahelise komisjoni ülevaatuseta,
kes teeb kindlaks, kas kino seisukord vastab käesolevatele määrustele, ja
kuni vastava loa saamiseni on keelatud. Komisjoni peavad kuuluma esin-
dajad Riiklikust Tuletõrjelisest Järelevalvest, ehitusinspeksioonist, sanitaar-
inspeksioonist, elektrivõrgust, töökaitsest, kinotehnilisest inspeksioonist ja
kinoteatri administratsioonist.

3. Vastutus ja kontroll käesolevate määruste täitmise üle pannakse:

a) enno kinoteatri üleandmist ja eksploatatsiooni võtmist projekti koos-
tajale ja ehitajale;

b) pärast üleandmist eksploatatsiooni kinoteatri direktorile.

Viimasele antakse õigus määrata kinoteatri töötajate hulgast sellekohase
käskkirjaga vastutavad isikud, kes kontrollivad nõuete täitmist vastavalt
käesolevate määruste üksikosadele.

II. Tulekaitsemäärused ja tulekaitsevahendite normid kinoteatris

4. Tulekaitsevahendite koosseis:

Jrk. nr.	Ruumi nimetus	Näitajad	arv					Märkused
			Käsitulekustutaja nr. 1	Käsitulekustutaja nr. 3	Kuiv tulekustutaja	Kastid või ämb-rid liivaga ja labidad	Vilt või villane valp suurusega $2 \times 2 \text{ m}^2$	
1	Aparaadiruum	iga aparaadi kohta	—	1	1	1	1	Vähemalt iga ruumi kohta
2	Kerimisruum	ruumi kohta	—	1	—	1	1	
3	Aparaadiruumi eeskoda	"	—	1	—	—	—	
4	Vaatesaal	iga 200 m ² põrandapinna kohta	1	—	—	—	—	
5	Kassaruum, ooteruum, einelaud	iga 100 m ² põrandapinna kohta	1	—	—	—	—	
6	Teised ruumid	sama	1	—	—	—	—	

Märkused:

- (tabeli 4. punkti kohta). Mitte vähem kui kaks tükki lava, vaateruumi jne. kohta.
- Peale ülaltähendatud tuletõrjevahendite varustatakse mainitud ruumid veel hüdrandiga vastavalt kehtivaile määrustele.
- Tulekaitsevahendite eest hoolitsemine ja nende korrashoidmine peab toimuma vastavalt maksvaile määrustele ja ettekirjutustele.
- Kinoteatris, kus on üle 500 koha, peab olema ette nähtud sisemine tuletõrje-signalisatsioon.

7. Kohtades, kus on telefonikeskjaam, tuleb peale mainitud tulekaitse-inventari ja -vahendite kinoteatrihoonesse üles seada telefon. Kõigi telefoniaparatuuride juures peavad leiduma tabelikesed, mis juhatavad kätte lähemate tuletõrjekomandode telefoninumbrid. Telefoniühenduse puudumisel tuleb nähtavale kohale üles panna selgestiloetavad teadaanded kinoteatri tuletõrjevalve ja lähema komando väljakutse viiside kohta.

8. On keelatud tuletõrjevahendite, -inventari ja kinoteatri tuletõrjemeeskonna rakendamine ülesanneteks, mis ei ole seoses tule kustutamisega.

Põhimiste kustutusvahendite kirjeldus

9. Peab tarvitama järgmisi kolme tüüpi tulekustutajaid:

Nimetus	Otstarve	Kasutamiskohad
Kuiv-tulekustutaja („Taifun“)	Elektrijuhtmete, elektrimootorite ja muu elektriseadistiku kustutamiseks	Aparaadiruumis, ventilatsioonitorudes, pumbamajas, elektrimasinate juures laval.
Paksuvahuline tulekustutaja („Bogatõr“ nr. 3)	Tahkete ja vedelate kergelt süttivate ainete kustutamiseks	Kõigis teistes ruumides.
Vedelavahuline tulekustutaja („Bogatõr“ nr. 1)	Tahkete põlevate ainete kustutamiseks	Samuti

M ä r k u s e d :

1. Kuiv-tulekustutajate puudumisel võib elektriseadmete kustutamiseks kasutada ka vahtkustutajaid ja kuiva läbisõelutud liiva, kuid kindla tingimusega, et elektrivool enne kustutamise algust põlevaist elektriseadmeist välja lülitatakse.

2. Tarvitamiseks kordaseatud kustutajail tuleb plombeerida lööknupp (vahtkustutajail) või ventiil (kuiv-kustutajail) ja kinnitada neile sedel isiku nime ja ametiga ning täitmise või kontrollimise kuupäevaga.

10. Liivakastid, mis peavad olema kuubikujulised, sisaldusega mitte alla 0,3 m³, tuleb värvida punaseks ja varustada pealkirjaga „Tuletõrjeliiv“. Ka liivaämbrid tuleb värvida punaseks ja varustada pealkirjaga.

11. Paksu villase riide tükid (või vaibad) põlevaile esemeile pealeheitmiseks peavad olema suuruselt mitte alla 2×2 m ja tumedaks värvitud.

12. Kõik ülejäänud tuletõrjevahendid ja -inventar peavad olema vastu- pidavad ja funktsioneerima mõjuvalt.

Põhimiste kustutusvahendite paigutus

13. Hüdrantide arv ja paigutus määratakse kindlaks selliselt, et veejoad ulatuksid kinoteatri kõigisse ruumidesse.

14. Veevärgitorustik tuleb asetada seintesse väljaulatuvate harutorudega hüdrantide jaoks. Hüdrant tuleb paigutada klaasustega kapikesse. peal-kirjaga klaasil „Hüdrant nr.“ . Kasti suurus peab olema selline, et temasse mahuksid vabalt kraan ventiilidega ja voolik ühes joatoruga.

15. Tulekustutajad riputatakse kinoteatri kõigisse ruumesse Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve poolt määratud kohtadele ettenähtud arvul ja koosseisus. Ouedesse paigutamisel tuleb tulekustutajad katta väikeste katus-tega, kaitseks sademete ja päikesekiirte vastu.

16. Ämbrid liivaga ja villane riie (või vaip) asetatakse aparaadiruumi (1 ämber liiva ja 1 vaip iga kinoaparaadi kohta), projektsiooniruumi, kerimisruumi või teistesse kinoseadeldiste jaoks määratud ruumidesse ja kesk-kütte katlaruumi (kast liivaga).

17. Tulekaitse veetorustiku pump olgu paigutatud eriruumi, mille ukse võti peab olema valvesoleva tuletõrjuja käes. Võõrastele on sissepääs pum-baraumi keelatud.

18. Kogu muu tulekaitseinventar on kinoteatri tulekaitse eriruumis.

Peamised kohustuslikud tulekaitsemäärused

A. Üldmäärused.

19. Kõigis kinoteatriruumides, peale eriliselt suitsetamiseks määratud ruumi, on suitsetamine ja lahtise tule tarvitamine keelatud. Suitsetamis-keelu ja suitsetamisruumi asukoha kohta tuleb nähtavale kohale riputada selgestiloetavad teadaanded.

20. Vaatesaali läbikäikudes, ooteruumis, kassaruumis ja teistes publi-kule määratud ruumides tuleb kõik vaibad tugevasti kinnitada põranda külge.

21. On keelatud tõkestada (laudadega, toolidega jne.) vahekäike, välja-pääse, trepikodasid jne., samuti juurdepääse tulekaitseinventarile ja -vahn-deile.

22. Reklaampostide, einelaudade, mööbli, lillede ja taimede paigutami-seks publikule määratud koridoridesse, trepikodadesse ja käikudesse on iga kord vaja eriluba Riiklikult Tuletõrjeliselt Järelevalvelt.

23. Treppide all, pööninguruumides, näitelavade ja estraadide all sisse seada hoiukohti ükskõik missuguste esemete tarvis on keelatud.

24. Kategooriliselt on keelatud sisse seada kinoteatriruumesse eluruume ja igasuguseid ööbimispaiku.

25. On keelatud sisse lasta eriruumidesse (aparaadi-, kerimismasinaruum jne.) isikuid, kes ei ole seotud teenistusega neis ruumides.

26. Igasuguste valgusreklaamide sisse- ja ülesseadmine peab toimuma vastavalt kehtivaile normidele ja määrustele ning alluma elektri-järelevalve esindaja kontrollile.

27. Ahikütte sisseseadmisel tuleb ahjude asetamine, kütellõõride välja- viimine ja tulekaitse-eeskirjade täitmine teostada vastavalt ahikütte sisse- seadmise kohta kehtivaile määrustele ja normidele. Ahjude, korstnate ja suitsulõõride kontroll ning pühkimine peavad toimuma mitte harvemini kui üks kord kuus, mille kohta administratsiooni poolt tehakse iga kord sisse- kanne eriraamatusse.

28. Küttekollete juurde ei tohi hoiule ja kuivama panna kütuseid ja teisi põlevaid aineid, samuti on keelatud süütamine ahjudes kergestisüttivate vedelike abil. Ahjude kütmine peab toimuma alalise valve all. Kütmine tuleb lõpetada mitte hiljem kui 3 tundi enne seansi algust. Pärast kütmise lõpetamist tuleb tuhk ja söed ahjust eemaldada, veega üle valada ja hoo- nest välja viia kindlasse tuleohutusse kohta.

29. Igasuguste ajutiste ahjude ülesseadmine kinoteatriruumesse on kee- latud. Elektersoojendajate tarvitamiseks tuleb igal eri juhul kokku leppida tuletõrje- ja elektri-järelevalvega, kusjuures tohib tarvitada ainult tööstuse poolt väljalastud aparate.

30. Kõigi tulekaitseseadmete ja -inventari korras- ja valmisolekut tarvi- tamiseks tuleb iga päev kontrollida. Avastades neis mingeid puudusi, tuleb need viivitamata enne seansi kõrvaldada. Ei tohi läbi viia kinoseansse, kui ühel või teisel põhjusel on rikki läinud tulekaitse veetorustik, pump või muu tulekaitseseade.

Tühjendada tulekaitsereservuaare või vähendada seal veehulka on tule- tõrje loata keelatud.

B. Aparaadiruum.

31. Kino aparaadiruumis on keelatud hoida kõrvalisi asju ja aineid. Püh- kimis- ja puhastamismaterjali hoitagu tihedalt suletavais metallkarpides.

32. Kinofilme tuleb kerida, parandada ja hoida ainult kerimisruumis.

33. Aparaadiruumis tohib hoida ainult filmi, mis on määratud jooksvaks demonstreerimiseks. Filme peab hoidma kerimisruumis korrasolevas tihe- dalt suletavas filmistaadis, üks karp igas vahes. Projektsiooniruumis on lubatud pidada üheaegselt mitte üle kahe osa demonstreeritavast filmist.

34. Filmide tükid ja jäänused tuleb koguda tihedalt suletavaisse metall- kastidesse. Kaste tühjendatagu iga päev pärast seansside lõppu.

35. Igasugused elektriseadme parandamistööd aparadiruumis on ilma voolu väljalülitamiseta keelatud.

36. Kinoaparaate teenindada ja aparaadiruumis töötada tohivad ainult isikud, kes on läbi käinud kvalifikatsioonikomisjonist. Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve organite nõudmisel tuleb isikud, kes ei oma küllaldasi teadmisi tulekaitsemääruste alal, tagandada töölt.

C. Vaatesaal.

37. Kõik läbikäigud kohtade ja istmeridade vahel peavad lõppema välja-pääsuustega vaatesaalist (välja arvatud läbikäigud, mis viivad ekraani poole ja milledelt väljapääs on tagapoolel. Nende läbikäikude laius ei tohi olla alla 1,2 m ja mitte kitsam väljapääsuuste laiusest).

38. Kahandada ja vähendada läbikäike kohtade ja istmeridade vahel, samuti paigutada läbikäikudesse lisatoole ja sisse seada klappistmeid on keelatud. Üksikuil juhtudel on klappistmete sisseseadmine läbikäikudes Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve poolt lubatud.

39. Vaateruumist väljapääsu uste kohal peavad olema alaliselt valgustatud pealkirjad „Tagavara väljapääs“ ja „Väljapääs“.

40. Seansi ajal on lubatud vaatesaali uksi sulgeda vaid kergete haakidega. Vaatesaali uste pooled peavad olema ainult kokku lükatud.

41. Igasugused drapeeringud ja dekoratsioonid on lubatud ainult tulekindla vedelikuga immutatud riidest. Neil juhtudel peavad drapeeringud ja dekoratsioonid asetsema elektriseadmeist vähemalt 20 cm kaugusel.

42. Vaatesaali akende pimendamine seansside ajal luukidega on keelatud.

Tuletõrjevalve kohustuslik teostamine

43. Vahetpidamatu tuletõrjevalve kindlustamiseks tuleb igas kinoteatris sisse seada ööpäevane kutselise tuletõrje (või vabatahtliku tuletõrje) valvepost. Pealeselle tuleb suurtes kinoteatrites (mahutavusega üle 500 inimese) seansside ajaks välja panna täiendavad tuletõrjepostid. Tuletõrjemeeskonna liikmete ja postide arv iga kinoteatri kohta määratakse kindlaks Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve organite poolt.

44. Tuletõrjemeeskonna üldjuhtimine, samuti vastutav valve kõigi tulekaitseadmete üle igas kinoteatris pannakse kinoteatri tuletõrje ülemale.

45. Tuletõrje reakoosseisu kuuluvate liikmete palkamine ja vallandamine toimub kinoteatri direktiooni korraldusega kokkuleppel kinoteatri tuletõrje ülemaga.

46. Tuletõrjeülema, Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve organite, tuletõrjevalve komitee inspektorite ja ametkondadevaheliste komisjonide näpunäidete õigeaegseks ja kõrvalekaldumatuks täitmiseks määratakse iga kinoteatri direktiooni poolt administratsiooni hulgast isik, kes on vastutav kinoteatri tuleohutuse eest.

III. Nõuded elektrotehnilise ja kinotehnilise sisseseade ehituse ja ekspuaterimise kohta

47. Kõrgepingevoolu tarvitamine, s. t. enam kui 250-voldilise pingega maa ja juhtme vahel, pole kinoteatrihoones lubatav. Erandi moodustavad elektroakustiline aparatuur projektsiooniruumis ja reklaami neonvalgustus, mille kasutamisest kõneldakse käesolevates määrustes eraldi.

48. Voolu kasutamine kõrgepingevõrgust läbi alaldava trafo (transformaatori) ilma maaühenduseeta on keelatud. Äärmisel juhul tuleb maandada kaitsme kaudu vähemalt üks faas.

49. Elektrivõrgu koormamine üle määratud normide on keelatud.

50. Elektrikaablivõrgust tulevate magistraalliinide sissetõmbekohad peavad asuma ruumis, kuhu pääseb ainult kinoteatris teeniv tehniline personaal.

51. On vaja omada kaht magistraalliini iseseisvaist toiteallikaist. Kahte suletud madalapingelisest kaablivõrgust tõmmatud liini, mida toidetakse ühest või rohkemast elektrijaamast, loetakse iseseisvaiks allikaiks.

52. Kinoteatris peab olema hädavalgustusvõrk iseseisva üldisest valgustusvõrgust sõltumatu toiteallikaga. Iseseisva toiteallika puudumisel lubatakse tarvitada:

a) akupatareisisid,

b) klaaslaternaid põlevate küünaldega.

53. Hädavalgustuslampide (laternate) arv ja paigutuskohad peavad olema valitud nii, et valgustustugevus kogu pääsutee alal ei oleks alla 0,5 luksi.

M ä r k u s. Küünallaternate ülesseadmine kino aparaadiruumides ei ole lubatav. Neis ruumides tuleb hädavalgustuse puudumisel tarvitada kantavaid elektrilaternaid.

54. Kinoteatrite oma elektrijaamad peavad asuma kinoteatrist lahus olevais tulekindlais eriruumides, mitte lähemal kui 15 m kinohoonest. Nende ehitus ja ekspuaterimine peavad vastama kehtivaile elektrotehnilistele määrustele ja normidele („Elektrotehnilised määrused ja normid“ I osa, 1933. a. väljaanne, lk. 32 ja 137) ja määrustele masinate ülesseadmise ja teenindamise kohta jõuallikaga (NSV Liidu KRK määrus 21. VII 1926. a.).

55. Kinoteatri valgustus- ja elektrijõuseadmed, sealhulgas ka valgus- ja neonreklaamid, peavad olema paigutatud ja ehitatud nõnda, et ligipääs neile ja nende kasutamine oleks võimalik ainult kinoteatri tehnilisel personaalil.

56. Kinoteatri elektrivõrgus on keelatud kasutada ajutiselt tõmmatud

elektrijuhtmeid või aparatuuris ajutiselt tehtud montaaži. Erandi moodustavad ainult remondijuhud, mis teostatakse teatritöö vaheaegadel.

57. Kogu elektriaparatuur, sealhulgas ka valgustusseade projektsooni-, kerimis- ja akuruumis, peab omama niisugust väljalülitust, et ükski voolu juurdetoov juhe ei jääks pinge alla pärast voolu väljalülitamist. See nõue ei kehti maanduva juhtme suhtes.

58. Kõik vooluahelate kontaktid peavad olema joodetud. Erandiks on ainult erilistest klemmkruvidest (läbipistetavate või näpitspoltidega) moodustatud kontaktid aparatuuri enese küljes.

59. Pinge all olevate vooluahelate ühendamine ja lahutamine mitte eriti selleks määratud seadisega on lubamatu.

60. On keelatud jätta pinge alla ükskõik millist elektriseadet (sealhulgas ka valgustusseadet) peale käesolevais määrustes eriti mainitu (punkt 57), ilma neid teenindavate isikute järelevalveta.

61. Pärast seansside lõppu ja kinoteatri kõigi ruumide ülevaatust vastutava administraatori ja tuletõrje-valveposti esindaja poolt, tuleb kogu elektriseade välja lülitada, jättes põlema ainult valvetuled. Kui on tarvis sel ajal teha mingisuguseid töid ja sisse lülitada valgustust peale valvetulede, tuleb kokku leppida tuletõrje-valvega ja töökohale välja panna valvurid.

62. Ilma tehnilise järelevalve loata on keelatud teha ükskõik milliseid katseid kinoteatri elektrotehniliste aparaatidega ja kinotehnilise sisseseadega.

63. Ajutiste ühenduste loomine vooluallikaga ilma erirakisteta (rosetid kahvlitega jms.) ei ole lubatav.

64. Elektrotehnilise ja kinotehnilise sisseseadega ruumis on lubatud tarvitada kantavaid käsilampe ainult siis, kui need on varustatud eri-kaitsearmatuuri ja -juhtmega.

65. Kino aparaadiruumides on keelatud tarvitada lahtisi soojendusaparaate (elektriahjud, -pliidid jne.).

66. On keelatud asetada igasuguseid väikesi voolu hästi juhtivaid esemeid (tööriistad, metallasjad jne.) elektriseadmete lähedale, millel on kas või kõige väiksem juurdepääs (avad jne.) voolu edasiandvate osade juurde, sest see võib kergesti esile kutsuda lühiühenduse.

67. On keelatud riputada riideid ja muid esemeid voolukatkestajaile, vinnaküliliteile ja teistele elektriseadmete osadele.

68. On keelatud ümbritseda elektrilampe paberi või riidega.

69. On keelatud ilma tarviduseta puudutada elektrijuhtmeid, -masinaid ja -aparaate ning nende osi.

70. Kinoteatris peavad olema järgmised kaitsevahendid:

a) kuivast puust isoleeralused, kaetud õlivärviga, mitte vähem kui kaks tükki;

- b) isoleeritud käepidemetega spetsiaaltööriistad elektrisiseseades töötamiseks, vähemalt 1 komplekt;
- c) kaitseprillid, vähemalt 2 paari;
- d) spetsiaalsed isoleerivad kummisõrmikud või -labakud, mitte alla 2 paari;
- e) spetsiaalsed kummibotikud või kalossid, mitte alla 2 paari;
- f) kummivaibad suurusega mitte alla $0,75 \times 0,75$ m, maha pandud kino aparaadiruumis iga elektriaparaadi juurde.

M ä r k u s. Linoleumi olemasolu puhul kino aparaadiruumis ei ole kummivaibad kohustuslikud.

71. Kaitsevahendid tuleb hoida korras, tarvitada vajaduse korral ja määratud ülesande jaoks. Kaitsevahendite kõlblikkust tuleb perioodiliselt ja hoolikalt kontrollida, mitte harvemini kui üks kord 3 kuu jooksul.

72. Õnnetuste puhul inimestega tuleb kannatanut kohelda vastavalt esmaabiandmise määrustele.

73. Kõigile kino aparaadiruumide ustele ja ka nende ruumide ustele, kuhu sissepääs on lubatud ainult teenivale tehnilisele personaalile, tuleb asetada silt pealkirjaga „Sisseminek keelatud“.

74. Isikuid, kellel ei ole otsesest tegemist kinoteatri elektriseadmega, on keelatud lasta kino projektsiooniruumi ja muude elektrotehniliste seadmete ligi. Tungiva tarviduse korral lubatakse neid isikuid sinna ainult kinoteatri direktori erilisel loal, kvalifitseeritud isiku saatel ja vastutusel.

75. Kino projektsiooniruumis peavad olema välja pandud:

- a) juhtnõõrid esmaabi andmiseks elektrilöögist kannatanuile,
- b) tulekustutamise eeskirjad filmi põlemaplahvatamise korral,
- c) tulekustutamise eeskirjad elektriseadmete põlemise korral,
- d) käesolevate määruste osa, mis puutub kino aparaadiruumisse,
- e) kinosüstuse elektriseadmete põhi- ja montaažiskeemid.

76. Kino projektsiooniruumis peab filmi demonstreerimise ajal üheaegselt töötama vähemalt kaks kvalifitseeritud isikut.

77. Helireguleerija või valvekontrolööri juurde tuleb üles seada signaal-seadeldis sidepidamiseks kino aparaadiruumiga. Signaal-seadeldis tuleb sisse seada nii, et signaaliandmisel oleks aparaadiruumis kuulda lühike akustiline väljakutse ja süttiks pealkiri.

78. Et kindlaks teha, kas kinoteatri kinotehniline ja elektrotehniline siseseadede ja elektrivõrk on korras, tuleb perioodiliselt teha ülevaatusi ja proove, kuid mitte vähem kui neli korda aastas. Ülevaatuste ja proovide kohta tuleb koostada akt.

79. Ülevaatus ja proovi puhul tuleb rangelt kontrollida, kas elektriseadmete ja elektrivõrgu seisukord vastab käesolevate määruste nõudeile. Erilist tähelepanu tuleb pöörata kaitsevahendite, kaitsmete, maaühenduste, läbikäikude ja tõkete, hädavalgustuse ja isolatsiooni korrasolekule.

80. Ülevaatused ja proovid tuleb teostada komisjoni poolt, mille koosseisu kuuluvad tuletõrje, kohaliku elektrivõrgu, kinotehnilise, sanitaar- ja töökaitseinspeksiooni ning kinoteatri esindajad.

81. Kui kinosisseseadete ülevaatusel avastatakse puudusi, siis tuleb kohe asuda nende kõrvaldamisele. Puuduste kõrvaldamine peab toimuma komisjoni poolt määratud lühima aja jooksul.

82. Juhul, kui määratud tähtjaks ei kõrvaldata avastatud puudusi ja rikkeid, keelatakse kino ekspluateerimine.

83. Ruumid, kuhu on üles seatud elektro- ja kinotehniline sisseseade, hoitagu puhtad. Et vältida libedate kohtade tekkimist, tuleb viivitamata ära pühkida ülevalatud määride- ja muud ained.

84. Kino aparaadiruumi ja nende ruumide, kus asuvad lülitusseadmed ja elektrimasinad, samuti kui elektrireklaamseadmed, koristamine isikute poolt, kellel ei ole luba teenindada neid seadmeid, peab toimuma ainult seisva, vooluta aparatuuri juures. Voolu edasi andvate osade puhastamine, tolmu-pühkimine lülitusseadmeilt, aparaadi siseüksikosade puhastamine jne peab tingimata toimuma voolu täielikul väljalülitamisel ja ainult aparaatide juures töötava tehnilise personaali poolt.

85. Igapäevase järelevalve eest ja elektrotehniliste ning valgustusseadmete korrasoleku eest kinoteatris on vastutav valvelolev elektrotehnik või vanem elektrimontöör. Külade ja väikelinnade kinoteatris võib panna need kohustused ühele kinomehaanikuist.

Elektrijuhtmestik ja -montaaž

86. Kinoteatri kogu elektrijuhtmestik peab olema kaitstud mehaaniliste vigastuste eest ja olema kättesaadav kontrollile. Isolatsioonita juhtmete kui ka igasuguste lahtiste juhtmete panek kinoteatriruumidesse ei ole lubatav.

87. Krohvi alla tohib panna ainult juhtmeid, mis on kaetud isolatsioonikorruga vulkaniseeritud kummist ja ümbritsetud kogu ulatuses isoleertorudega. Juhtmete panek krohvi alla mööda puuseinu, lagesid jne. on lubatav ainult siis, kui juhtmetega torude alla asetatakse nii laiad kahekordsest asbestpapist ribad, et papi servad ulatuksid mitte vähem kui 50 mm üle toru mõlemate äärte.

88. Kõik elektrijuhtmed kinoteatris peavad olema kaetud isolatsioonikorruga vulkaniseeritud kummist. Nõõrjuhe pole lubatav.

89. Liinide tõmbamine pöõningule on lubatud ainult eboniitorudesse suletud vulkaniseeritud kummikorruga kaetud juhtmetega, mis omakorda tuleb asetada gaasi- või veetorudesse.

90. Juhtmeotste kinnitamine aparatuuri monteerimisel aparaadiruumi tuleb teostada vastavalt kehtivaile OCT-normidele.

91. Elektriisolatsioonitöid kinoteatris peavad tegema ainult kvalifitseeritud töäjõud.

92. Kõigi muudatuste kohta elektriseadmeis ja montaažis tuleb kokku leppida tehnilise järelevalvega ja kohe sisse kanda skeemidesse.

93. Kinoteatri valgustusvõrk peab olema jagatud gruppidesse, mis väljuvad pealülitustahvlilt. Iga ruum, mis on määratud publiku tarvituseks, nagu koridor, trepp, ooteruum, kassaruum, peab olema valgustatud mitte vähem kui kahe lambiga, mis on sisse lülitatud vähimalt kahte täielikult sõltumatusse ja kaitsmetega varustatud eri liini.

94. Vaatesaali valgustusvõrk peab olema jaotatud kahte ossa. Osa valgustuspunkte peab olema sisselülitatav lülitustahvlilt, mis asub väljaspool aparaadiruumi, teine aga kahepoolset: kinomehaaniku poolt lülitusreleega aparaadiruumist või valveloleva kohanäitaja poolt teiselt lülitustahvlilt (näiteks ooteruumis). On soovitatav, et kahepoolne sisselülitamine toimuks releega.

95. Vaatesaalis tuleb eraldada grupp lampe valvevalgustuseks, mis lühiajaliste seansikestuste ajal ja kiire vajaduse korral sisse lülitatakse. Valvevalgustuse lülitid tuleb asetada vaateruumi (valvekontrolöri või helireguleerija koha juurde) kui ka kino aparaadiruumi lülitustahvlile projektori juures. Kõik lülitid tuleb ühendada paralleelselt.

96. Hädavalgustusjuhtmed ei tohi läbida kino projektsiooniruumi.

97. Kinoteatri valgustusvõrgu lülitid ja kaitsmed peavad olema tsentraliseeritud ühte või mitmesse publikule ligipääsmatusse kohta. Gruppide lülitustahvlid, mis asuvad ruumides, kuhu on lubatud publikule juurdepääs, peavad asuma erilistes lukustatud kappides.

98. Vaateruumi, ooteruumi, publiku väljapääsu teede ja kino aparaadiruumi elektervalgustuse ahelad kui ka kino aparaadiruumi elektriseadme ahelad peavad saama voolu läbi iseseisvate kaitsmete.

99. Valgustusseadmete ülespanek ja montaaž tuleb teostada väga hoolikalt, vastavalt kehtivaile tugevvoolu madal- ja kõrgepinge elektrotehniliste ehituste sisseseadmise ja julgeoleku määrustele („Elektrotehnilised määrused ja normid“ I osa 1933. a., lk. 32). Erilist tähelepanu tuleb pöörata valgustusarmatuuride kinnitamisviisi vastupidavusele vaatesaalis.

100. Laelambid, mis seatakse üles projektori kohale või selle ette, peavad olema varustatud kinniste klaaskuplitega.

101. Ümberpaigutatavate või alatiste soffittide olemasolu korral estraadil (näitelaval) tuleb need liikumatult kinnitada rauast torukangide külge, mille õõnsusse tõmmatakse eboniitorudesse suletud vulkaniseeritud ja kummiisolatsiooniga varustatud juhtmed. Soffitid tuleb paigutada vähemalt 0,2 m kaugusele esriidest, kaartest, tagaseintest ja teisest estraadi (näitelava) esemeist.

102. Juhul, kui ümberpaigutatavate sofitide või estraadi (näitelava) alu-
mise külvalgustuse juhtmed tuleb mõnes kohas vabalt üles riputada, siis
peavad nad nendes kohtades olema suletud kaitsetorudesse või vähemalt
sisse õmmeldud presenti või linaesse riidesse.

103. Juhul, kui on tarvis kino projektsiooniruumis teostada juhtmete vaba
paigutamist ülesriputamise teel, nagu näiteks projektori mootorite juurde,
fotorakkude juurest helilampide juurde, aparaadi jalast projektori kaarlambi
klambrite juurde jne., peab see toimuma maandatud metallvarjestamistorude
kaudu. Juhtmed tuleb enne varjestamistorudesse paigutamist sulgeda iso-
leertorudesse.

104. Kinoteatri kogu elektervalgustuse kui ka jõujuhtmete isolatsiooni sei-
sukord peab olema säärane, et voolu kadu tööpinge tasemel ükskõik kus-
kohas kahe kaitsme vahel või viimase kaitsme taga ei ületaks 1 milliamprit,
s. t. niisuguse juhtmeosa isolatsioonitakistus peab olema vähemalt 1 tuhat
oomi korrutatud tööpinge voltide arvuga. Isolatsiooni mõõtmist tuleb toi-
metada tööpinge tasemel, kuid igal juhul mitte madalama kui 100-voldilise
pingega. Mõõtmisel tuleb silmas pidada kehtivaid määrusi tugevvoolu
madal- ja kõrgepingega elektrotehniliste ehituste sisseseadmise ja julgeoleku
kohta („Elektrotehnilised määruised ja normid“, I osa 1933. a., lk. 32).

Maandused (e. nullühendused)

105. Tuleb maandada kõik kinoteatri elektriaparatuuri, eriti kino apa-
raadi metallkehad, nagu:

- a) käivitaja,
- b) mõõduriistade kestad,
- c) tulekaitseklapid aparaadi- ja vaateavadel,
- d) metall- ja kaitsetorud,
- e) juhtmete metallkestad,
- f) elektrimootorite ja dünamo kered,
- g) transformaatorite kered,
- h) reostaatide kered,
- i) võimendajaseadeldise metallkatted,
- k) lülite metallkehad,
- l) lülitusvahendite võrestikud,
- m) kaablite metallkestad,
- n) projektsiooniaparaadi jalad,
- o) ehituse metalloosad, mis võivad sattuda pinge alla isolatsiooni eba-
tiheduse tõttu,
- p) valgustusarmatuurid ja muud normaalselt pinge all mitte olevate sead-
mete metalloosad, mis asuvad voolu kandvate osade lähedal.

106. Maandumisele kuuluvad kogu armatuur, lülited ja aparatuur kinovõrgu ettevõtteis, kus võrgupinge on 380/220 volti.

107. 220/127-voldilise võrgupinge puhul tuleb maandada kino projektsiooniruumi kogu aparatuur.

108. On soovitatav maandada remonditöökodade mootorid, treipingid ja käivitamiseadmed ka 220/127-voldilise pinge juures, kui põrand on voolu juhtivast materjalist.

109. Mehaanilise vastupidavuse tagamiseks on normidega kindlaks määratud järgmised minimaalsed rauast maandamisjuhtmete ristlõiked:

- a) ümmärguste juhtmete puhul mitte alla 10 mm^2 ,
- b) täisnurksete ristlõigete puhul vähemalt 25 mm^2 ,
- c) linditaolise töötuse puhul ei tohi lint olla õhem kui 2 mm maa-aluses osas ja 4 mm maapealses osas. Vasest maandamisjuhtmete puhul ei tohi ristlõiked olla väiksemad kui:
 - a) maa-aluses osas 25 mm^2 ,
 - b) maapealses osas 40 mm^2 .

Sel juhul, kui maandamisjuhtmed on kaetud isolatsioonikorruga ja seejuures kaitstud mehaaniliste vigastuste eest, on lubatud, et peajuhtmete ristlõigete puhul alla 4 mm^2 ka maandamisjuhtmeil oleks väiksem ristlõige, mitte aga väiksem kui peajuhtmel endal.

110. Kõik ühendused maandamisjuhtmeis ja elektroodides tuleb teha hästi vastupidavalt keevitamise, kokkukruvimise, neetimise või muul teel. Kokkukruvimise ja neetimise täienduseks on soovitatav ühenduskohad pealeselle veel ka happevabalt kokku joota.

111. Maandamisjuhtmetena võib kasutada ka juhtmete panemiseks kasutatavaid raudtorusid tingimusel, et torude otste vahel oleks kindel kontakt.

112. Kõige parem on maandamiseks tarvitada gaasitorusid läbimõelduga $1\frac{1}{2}$ — $2''$, pikkusega $2\frac{1}{2}$ m. Torud tuleb paigutada 5—6 m pikkuselt ja 2 m sügavuselt. Maandamistorud tuleb asetada võimalikult nii, et nad oleksid kontrollitavad.

113. Nullühenduseks nimetatakse pinge alla sattuda võivate seadmete metallosade ühendust maandatud nulljuhtmega.

114. Nullühendust tarvitatakse ainult võrkudes, kus on olemas maandatud nulljuhe.

115. Julgeolekutingimuste kindlustamiseks (nulljuhtme katkemine) tuleb nulljuhe mitte ainult maandada jaamas ja alajaamas, vaid ka võrgu lõpppunktides või magistraalliinide hargnemiskohtades.

116. Võrkudes, kus on tarvitatud nullühendust, ei ole lubatav nullühenduseta maanduskaitsete tarvitamine.

117. Seadmes, kus pinge on üle 150 voldi suhteliselt maaga, tuleb kõik kantavate aparatuuride metallkehad tingimata maandada.

118. Nullühenduse puhul on keelatud monteerida kaitsmeid võrgu nulljuhtmeisse.

119. Iga maandatav osa ühendatakse maandava põhijuhtmega. Järelikult on keelatud nende osade järjestikku ühendamine ühiseks maandamiseks. Ei ole lubatav tarvitada täielikult või ka osaliselt maandamisjuhtme asemel ehituse metallosi või teisi metallseadmeid kui ka juhtmete metallkatteid.

120. On keelatud tarvitada maandamiseks küttetorusid, valgustusvõrgu nulljuhet, lähedalolevate seadmete maandamisjuhtmeid jms.

121. Kino ekspluateerimine rikkis maandamiseseadmega on keelatud.

Lülitusseadmed

122. Lülitusseadmete konstruktsioon ja montaaž peavad vastama nõudeile „Tugevvoolu madal- ja kõrgepinge elektrotehniliste ehituste sisseadmise ja julgeoleku määrustes“ („Elektrotehnilised määrused ja normid“, I osa, 1933. a., lk. 30). Puitmaterjali tarvitamine kinoteatreile määratud elektrotehnilistes lülitusseadmeis on keelatud.

123. Lülitusseadmed peavad olema varustatud selgituspealkirjadega külgeülilitatud juhtmete, lülitite, kaitsmete, aparaatide jne. otstarbe kohta.

124. Kinoteatrite pealülitusseadmete esi- kui ka tagakülgedel peavad olema hästi valgustatud lambid, mis on lülitatud võrku iseseisvate kaitsmete kaudu. Terminis all „pealülitusseadmed“ tuleb mõista kino aparaadiruumi valgustusvõrgu, elektrijõuseadmeruumi jne. pealülitusseadmeid.

125. Pealülitusseadmete esi- kui ka tagaküljel peab olema vähemalt 1 m laiune läbikäik. Kui aga lülitusseade on konstrueeritud nii, et tagakülje kasutamine on võimatu, siis pole tagumise läbikäigu olemasolu nõutav.

126. Kõik vinnakülilitid kino projektsiooniruumi lülitusseadmeil peavad olema kinnist tüüpi. Lahtist tüüpi lülitite tarvitamisel peavad need olema varustatud kaitsekateetega, mis takistavad sädemete levimist ja voolu all olevate osade puudutamist.

127. Lülitusseadme esiküljele võib monteerida ainult kinnist tüüpi sulavkaitsmeid. Tagumisele küljele on lubatud paigutada ka torukaitsmeid kõrgusele mitte üle 1 m.

128. Sulavkaitsmed (lamellid) peavad rangelt vastama ahela töövoolu tugevusele ega tohi mingil tingimusel olla tugevama voolu jaoks kui see vool, mis on normidega lubatud selle ahela juhtmele. Tarvitada igasuguseid parandatud sulavkaitsmeid, traadijupikesi ja teisi aseaineid on keelatud.

129. Kaitsmed peavad olema sisse monteeritud pärast lülitit. Sulavkaitsmete vahetamine voolu all on keelatud. Selleks on tingimata vaja välja lülitada lüliti.

130. Akud tuleb asetada mitte samasse ruumi, kus on akude laadimise ja lülitusseadised ning laadimise reostaadid, vaid eraldi ruumi.

131. Lülitusseadeldis softitide toitmiseks estraadil (näitelaval) paigutatakse estraadile (näitelavale) kinnisesse kasti, mille seinad kaitstakse seestpoolt asbestiga.

Elektrijõuseadmed

132. Elektrijõuseadmete, nagu mootorgeneraatorite, elavhõbeõgvendajate (alaldajate) jne. konstruktsioon ja montaaž peavad vastama „Tugevvoolu madal- ja kõrgepinge elektrotehniliste ehituste sisseseadmise ja julgeoleku määrustele“.

133. Välised elektrijõuseadmete osad, mis on voolu all, peavad omama kaitsekatteid, et vältida juhuslikku puutumist voolu kandvate osade külge.

134. Üle 1,5-kilovatilise võimsusega lühiside-mootorite käivitamiseks on vajalik tarvitada magnetkäivitajaid, mis kaitsevad mootorit ülekoormamise eest, ja käivitusvoolu pingele vastavaid sulavkaitsmeid, mis kaitsevad võrku lühiühenduse eest. Magnetkäivitajate asemel võib ka tarvitada K3C või teist tüüpi käivitajaid, kuid tingimata varustatult kaht süsteemi kaitsmetega: ühed, mis lülitatakse sisse käivitamisel, ja teised, mis on arvestatud mootori normaalvoolule, mis kuuluvad sisselülitamisele harilikuks tööajaks.

135. Mootorgeneraatorite, elavhõbealaldajate ja teiste võimsate voolumuundajate ülesseadmine peab toimuma eriruumis — umformeriruumis. Nimetatud aparatuuride ülesseadmine ja ruumid peavad vastama kehtivaile normidele kino aparaadiruumide kohta.

136. Pöörlevate muundajate, võimsusega üle 2 kilovati, ülesseadmine on lubatud ainult mitteviibreerivatele alustele ehitatud kindlaile vundamentidele.

137. Umformeriruumi käikude laius mootorgeneraatorite ümber ei tohi olla alla 0,75 m.

138. Rihmülekanded ja igasugused mootorgeneraatorite külgnemismuhvid peavad olema hoolikalt kaitstud ja konstrueeritud vastavalt kehtivaile „Transmissioonide ehituse ja käsitsemise julgeoleku määrustele“ (NSV Liidu KRK määrus 29. aprillist 1938. a.).

139. Kõik elektrimasinate pöörlevad osad ja ka ülekanderihmad peavad omama tingimata tõkkekaitsmeid, mis takistavad masinate juures töötajail juhuslikult puutuda pöörlevate osade külge.

140. Kino aparaadiruumi ärgu seatagu lülitustahvleid, reostaate, jõu-transformaatoreid. Nimetatud aparatuur peab asuma kõrvalolevas lülitusruumis.

Jõutransformaatorite, reostaatide ja releede konstruktsioon ja montaaž peavad vastama nõudeile „Tugevvoolu madal- ja kõrgepinge elektrotehniliste ehituste sisseseadmise ja julgeoleku määrustes“ („Elektrotehnilised määrused ja normid“, I osa, 1933. a., lk. 32). Pealeselle tuleb maandamisjuhtme ja nullühenduse seadmete ehitamisel talitada käesolevate määruste § 106 järgi.

141. Kinoteatri ventilatsioonivõrku peab üles seadma ainult kinnist tüüpi elektrimootoreid. Soovitatakse tarvitada lühisidmootoreid.

142. Käsilampide ja jootmisaparaatide sisselülitamiseks tuleb ette näha aparaatide tahvleil ja kõigil teistel lülitusseadmel kinnist tüüpi tõpsel-rosetid.

143. Töötavate elektrimasinate teenindamine ja valvamine on lubatud ainult erirõivastuses (tunkeülikonnas), mis tagab, et masina pöörlevad osad ei saa kinni haarata ükskõik millisest lahtisest rõivaosast.

144. Juhul, kui kinoteatris tarvitatakse akupatareid, tuleb nende paigutamiseks ette näha eriruum — akuruum. Akuruumi ehitus ja sisseseade peavad vastama kehtivaile nõudmistele „Tugevvoolu madal- ja kõrgepinge elektrotehniliste ehituste sisseseadmise määrustes“ („Elektrotehnilised määrused ja normid“, I osa, 1933. a.). Akusid tohivad teenindada ainult need erirõivastuses isikud, kes tunnevad akude eest hoolitsemise määrusi.

Elektro-akustiline aparatuur

145. Kinoteatris asuva elektro-akustilise aparatuuri (võimendamisseade, selle toitmine, valljuhääldajad jne.) konstruktsioon, sisseseadmine ja ekspluateerimine peavad vastama käesolevaile määrustele ja nõudmistele „Tugevvoolu madal- ja kõrgepinge elektrotehniliste ehituste sisseseadmise ja julgeoleku määrustes“ („Elektrotehnilised määrused ja normid“, I osa, 1933. a.).

Erandiks on, kui nimetatud aparatuuris on võimalik tarvitada pinget üle 250 voldi, kuid mitte üle 6000 voldi. Nimetatud tööpinge ületamine tohib aset leida ainult aparadi sisemuses, tingimusel, et aparadis oleks kindel blokeeriv seadis, mis ei võimalda juurdepääsu aparadi sisemusse, sisselülitatud pinge või tühjakslaadimata kondensaatorite puhul.

146. Kõrgendatud pinge väljajuhtimine aparadist liinile on lubatud ainult juhul, kui väljajuhitud voolu ahela lühiühenduse vool ei ületa 6 milliamp-rit. Kuid ka viimasel juhul tuleb elektrimontaaž läbi viia nii, et oleks tagatud nõutav isolatsioon ning välja lülitatud igasugune juurdepääsu võimalus isolatsiooniga kaitsmata seadme voolu all olevate osade juurde.

147. Linnakinode projektsiooniruumi, kus see aga võimalik, tuleb üles seada kaks teineteisest sõltumatut heliseadet, et avarii korral rikke kiire, ülepeakaela likvideerimise asemel oleks võimalus üle minna reservkomplektile.

148. Kõrvaklappidega telefonide tarvitamine kinomehaaniku poolt seansi ajal helikontrolli otstarbel on keelatud.

149. Kino projektsiooniruumi kontrollvalljuhääldaja heli kõlatugevus ei tohi ületada 60 db., s. t. inimese normaalhääle tugevust.

150. Helireguleerija koht vaatesaalis peab olema eraldatud teistest kohtadest ja asuma võimalikult lähemal vaatesaali väljapääsule. Koha juures peab rippuma pealkiri „Helireguleerija koht“.

151. Ekraanitagune ruum ülesseatud valjuhääldajatega peab olema publikule ligipääsematu. Juhul, kui pinge sisselülitamine valjuhääldajasse toimub lisaseadmete kaudu, mis on üles seatud ekraani taha, peavad need seadmed chitusest olema kinnised — tahvel klemmidega, lülitid jne., kõik kaitsekatega. Ekraanitagusesse ruumi mingisuguse teise, ekraaniga mitteseotud, elektriaparatuuri ülesseadmine on keelatud.

Kinotehniline sisseseade

152. Kinoaparaatide ehituskonstruksioon oma tervikus peab vastama kõigile käesolevais määrustes ülesseatud tingimustele ning ka „Tugevvoolu madal- ja kõrgepinge elektrotehniliste ehituste sisseseadmise ja julgeoleku määrustele“ ja „Kinoteatrite elektrotehniliste sisseseadete julgeoleku ja sisseseadmise määrustele“ („Elektrotehnilised määrused ja normid“, I osa, 1933. a., lk. 30 ja 116) niipalju kui viimased ei ole vastuolus käesolevatega.

153. Juhul, kui kinoaparaadil puudub või ei ole korras üks järgmistest mehhanismiosadest:

- a) filmi tulekaitsekarbid,
 - b) käsiklapp pildivälja akna ja lambi vahel,
 - c) automaatne tulekaitseklapp, mis täielikult takistab valguse juurdepääsu filmile aparadi seismajäämise momendist alates,
- on filmi demonstreerimine sellel aparadil keelatud.

154. Kinoaparaadid tuleb aparadiruumis üles seada vastavalt kinoteatrite ehituste projekteerimise normidele.

155. Aparadi kaarlambid peavad olema varustatud seadeldistega, mis peavad kinni süte küljest kukkuvaid hõõguvaid tükikesi. Lõpuni põlemata jäänud sõejäänused tuleb viivitamata ära koristada eraldi seisvasse metallist liivakasti.

156. Kaare põlemisel tekkivate gaaside ärajuhtimiseks tuleb iga projektori kaarlambilaterna kohale ehitada imev ventilatsioon, mis ei suubu hoone üldisse ventilatsioonitorustikku.

157. Kinoaparaadi laternas ei tohi olla avasid, mis võimaldaksid kaartule valgusel tungida projektsiooniruumi ja pimestada seal töötajaid. Kaarlambilaterna seintes peavad olema värvilise klaasiga kaetud avad, mis võimaldavad jälgida kaare põlemist ilma eripriilideta. Juhul, kui kaarlambilaterna konstruktsioonil on lahtine tagumine külg, tuleb viimane katta asbestriidega.

158. Iga kinoaparaati teenindav personaal peab enne seansi algust oma aparaati hoolikalt kontrollima. Eriti tuleb kontrollida tulekaitseklappide laitmatut funktsioneerimist kinoaparaadi pildivälja akna ees ja filmijooksute korrasolekut.

159. Kinofilmil demonstreerimist ühelt projektorilt teisele üle viia on ühel isikul keelatud.

160. Töö projektori juures peab toimuma erirõivastuses.

161. Filmi demonstreerimine lahtiste kaitsekassetidega on keelatud.

162. Kinomehaanik peab jälgima, et pildivälja aknasse ei jääks peatuma juhuslikult filmi küljest rebenenud tükikesi. Enne iga osa lintimist aparaati on vaja hoolikalt kõrvaldada tselluloiditolm kõigilt filmikanali osadelt, eriti filmi kelgu pinnalt, mis on pööratud filmi poole.

163. On keelatud üle koormata kaarlampi vooluga, mis on suurem temale määratud normist või suurem toitejuhtmele määratud normist.

164. Süte vahetamine kaarlampides, mille elektroodid on pinge all, pole lubatav.

165. Projektsiooni- ja vaateaknad peavad olema kaetud vaatesaali poolt peegelklaasiga, mille paksus on vähemalt 5 mm, kusjuures klaas ühes raamiga olgu sisse müüritud. Igale aknale peab olema asetatud aparaadiruumi poolt automaatselt töötav tulekaitsesiiber. Kõigi siibrite käsitsemiseade peab võimaldama siibreid alla lasta niihästi käsitsi kui ka automaatselt, juhul, kui aparaadil süttib film. Seade siibrite kasutamiseks käsitsi peab asuma iga projektsiooniaparaadi juures ja ka projektsiooniruumist väljapääsu ukse juures.

Reklaamtulede elektriseadmed

166. Kinoteatri siseruumides asuva reklaami elektriseseade peab rahuldama kõiki käesoleva määruse nõudeid.

167. Kõrgepingega toidetavate neonlampide ülesseadmine on lubatav ainult kohtades, kuhu kõrvalised isikud ei pääse.

168. Kõrgepingetransformaatori konstruktsioon peab vastama kõigile kehivaile elektrotehnilistele määrustele ja normidele valgustusvõrkudele määratud kõrgepingetransformaatorite kohta.

169. Kõrgepingetransformaator neontorude toitmiseks tuleb üles seada vahetult reklaami läheduses, et kõik juhtmed hoones selle transformaatori juurde oleksid madalapingelised.

Lüliti, mis seda transformaatorit välja lülitab, tuleb monteerida madalapingelisse juhtmesse.

170. Juurdepääs kohta, kuhu on üles seatud kõrgepingetransformaatorid, peab olema võimalik ainult isikuile, kes neid kasutavad.

171. Peab olema tagatud, et keegi ei pääseks ligi kaitsmata (katmata)

kõrgepinge reklaamsiseseade osadele sel ajal, kui need on pinge all. Juurdepääs takistatakse blokeerimiseadmega või muu niisama kindla seadisega.

172. Ajutise iseloomuga reklaamseadmeis on lubatav kaitsmata lahtine juhtmestik rullidel, kuid ainult juhtmed, mis on isoleeritud vulkaniseeritud kummikorruga. Igasuguste muud liiki ajutiste juhtmete tarvitamine on keelatud.

173. Elektrijuhtmete isolatsioon kogu juhtmete ulatuses peab rangelt vastama pingele, mis toidab reklaamlampe või teisi aparate.

174. Reklaamseadet tuleb toita erikaitsmete kaudu.

175. Igasuguste valguslampide ülespanek tuldvõtvate ja süttimise vastu kaitsmata materjalide (vineer, laudad, pappkartong jne.) lähedal on lubatav ainult juhul, kui reklaami konstruktsioon ning õhuvahe lampide ja materjali vahel tagavad, et viimased ei kuumene. Igal juhul on vajalik tarvitada kaitsevahendina asbestpappi või muud sarnast tulekindlat materjali.

176. Igasuguste lahtist tüüpi kommutaator-aparaatide ülesseadmine, milles on võimalik sädemete tekkimine, on lubatav ainult ruumides või mitte-süttiva vooderdusega varjestustes.

177. Reklaamseadmete kinnitamine peab olema vastupidav ja kindel. Vastupidavus peab olema kindlustatud nõnda, et ei jääks mingit võimalust reklaamtahvlite lahtirebenemiseks ja allakukkumiseks tugeva tuule või tormi puhul.

178. Reklaamseadmete konstruktsioon ja neis tarvitatav aparatuur peavad tagama reklaami häireteta töö ka vihma- ja lumesaju ajal ning tuulise ilmaga.

179. Reklaami sisse- ja ülesseadmist peavad kontrollima tuletõrje, elektrivõrgu ja kinovõrgu inspeksiooni esindajad.

180. Elektrilampide ülesseadmine ilma pesadeta on keelatud.

Kinoteatri elektrotehnilise sisseade rikked ja remont

181. On keelatud teha remonti elektriseadmeis ja elektrivõrgus, kui need on voolu all. Enne remondi algust tuleb vool remonditavast objektist täielikult kõrvaldada. Osaline voolu väljalülitamine (ühe faasi, ühe pooluse, ühe mähise jne. võrra) on keelatud. Väljalülitus peab toimuma nii, et ükskõik milline, kas kogemata või kuritahtlik, remonditava objekti sisselülitamine lülitusseadmelt ei tekitaks mingit kahju.

182. Enne missuguse tahes remondi algust tuleb üles panna ja hoida kogu elektriseadme või valgustusvõrgu remondi vältel voolu sisselülitamise seadmete kohal, kust tuleb remonditava objekti toitevool, hästinähtavad plakatid pealkirjaga: „Mitte sisse lülitada — remont!“

183. Lülitusseadmete juures töötades tuleb kõik seadmete toiteliinid kaitsmete järel kindlalt lühiühendada. Lühiühendusjuhe tuleb maandada.

184. Enne remonttööde algust tuleb kontrollida, kas vool on õigesti ja kindlalt välja lülitatud.

185. Äärmise vajaduse korral avarii kiiresti likvideerida, ilma et oleks võimalik voolu elektriseadmeist täiesti välja lülitada, tuleb töö teostada mitte vähem kui kahe isiku poolt elektriseadmete remondi jaoks määratud eritööriistadega (kummipidemed jne.), vajalike kaitsevahenditega (kummi-kindad, kalossid jne.) ja erirõivastuses.

186. Mingite elektrotehnilise sisseseade rikete või põlemise korral tuleb selle vigastatud osa viivitamata välja lülitada ja enne selle täielikku kordaseadmist mitte sisse lülitada. Pärast rikke likvideerimist on tarvis hoolikalt kontrollida, kas remont ja ühendused on õigesti tehtud ning alles pärast seda võib kvalifitseeritud isiku juuresolekul toimuda seadme sisselülitamine.

187. Iga kinoteatri tööline on rangelt kohustatud viivitamata kinoteatri direktorile teatama kõigist tema poolt märgatud riketest ja puudustest kinoteatri elektrisisseseades, selle kaitsevahendeis ja ekspluateerimisviisides, mis võivad olla hädaohtlikud teenijaskonnale, külastajaile või sisseseadele enesele.

IV. Ohutustehnika ja töötervishoiu nõuded kinoteatri sanitaar-hügieenilise seisukorra ja sisseseade kohta

Kinoteatri sanitaar-hügieeniline seisukord

188. Kõik kinoteatri ruumid, eriti vaatesaal, ooteruum ja aparaadiruum, tuleb pidada eeskujulikus puhtuses. Ruumide hoolikas koristamine tuleb ette võtta vähemalt üks kord päevas. Publiku juuresolekul on kinoteatri ruumide koristamine keelatud.

189. Kinoteatri sanitaar-hügieenilist seisukorda peavad kontrollima kohalikud sanitaar-järelevalve organid, kelle näpunäiteid ja korraldusi tuleb ellu viia viivitamata ja täies ulatuses.

Kinoteatrite ruumide sanitaar-hügieeniline sisseseade

190. Ühte kinoteatri aparaadiruumi tuleb paigutada pesemisseadeldis. Peale selle peavad pesemisseadeldised olema paigutatud ka veel käimlaises ja einelauaruumidesse.

191. Iga pesemisseadeldise juures peab leiduma puhas käterätik ja seep.
192. Kinoteatriruumides peab olema vähemalt kaks väikest apteeki vajalike esmaabiravimitega. Üks apteekidest peab olema paigutatud aparaadiruumi.

193. Oote- ja tööruumides ja puhketoas peavad olema kraanidega anumad värske keedetud ja jahutatud veega. Anumad tuleb lukustada või plombeerida.

194. Kinoteatri teenijaskonna jaoks peavad olema kapid riidehoiuks.

195. Käimlaruumidesse tuleb paigutada desinfitseerimisvahendeid.

196. Kinoteatri sissekäigu juurde tuleb asetada jalgade puhastamiseks vajalikul arvul matte, harju jne.

V. Nõudeid isikuile, kes teenindavad statsionaarsete kinoteatrite elektro- tehnilist ja kinotehnilist sisseseadet

197. Kinoteatri elektro- ja kinotehnilise sisseseade juures tohivad iseseisvalt töötada ainult isikud, kellel on selleks vastavad seadusega kindlaksmääratud õigused.

198. Kinoaparaati tohib käsitseda ainult isik, kes on läbi käinud kvalifikatsioonikomisjonist ja saanud vastava loa.

199. Kinoteatri valgustus- ja jõuvõrgu juures tohivad töötada ja seda korras hoida peale kinomehaaniku veel isikud, kellel on vähemalt 3. kategooria elektrimontööri kvalifikatsioon.

200. Isikud, kes teenindavad statsionaarsete tumm- ja helikinode elektro- ja kinotehnilist sisseseadet, peavad vastama järgmistele nõuetele:

- a) omama head kuulmist, nägemist, olema vabad eeldusest peapööritusteks, haigushoogudeks ja teisteks tervisehäireteks, mis takistavad normaalselt täitmast niisuguse iseloomuga tööd;
- b) teadma „Julgeoleku ja tervishoiu määrusi statsionaarsete kinoteatrite kohta“;
- c) tundma elektripinge alla sattunud inimese vooluahelast vabastamise ja kunstliku hingamise võtteid;
- d) tundma voolu läbi kannatanuile esmaabi andmise juhendeid;
- e) tundma tulekuštutamismäärusi tulikahju puhul elektrotehnilistes või kinotehnilistes seadmetes.

201. Käesolevate määruste mittetäitmises süüdi olevaid isikuid karistatakse administratiivkorras kuni teenistusest vallandamiseni ja kohtu alla andmiseni.

INSTRUKTSIOON

TULEOHUTUSREŽIIMI KOHTA TEATREIS JA TEISTES VAATEMÄNGU-ETTEVÕTTEIS

I. Üldmäärused

1. Kõigis teatris ja teistes vaatemängu-ettevõtteis organiseeritakse tule-
tõrjevalve. Tuletõrjevalve funktsioonidesse kuulub tuleohutusrežiimi täit-
mine: järelevalve olemasolevate tuletõrjevahendite (tuletõrjekraanide, vooli-
kute, käsikustutajate jne.) ning teiste eriliste seadmete (sprinkler- ja drent-
šer-seadeldiste, suitsuluukide, veevõtubasseinide ja veepaakide, väliste tule-
tõrjehüdrantide) korras ja alatiselt kasutamiskorras oleku üle; järelevalve
nende asukohti juhatavate viitade olemasolu ja korrasoleku üle ning kont-
roll tuleohutusmääruste täitmise üle (suitsetamiskeeld jne.). Teatris koh-
tade arvuga alla 600 luuakse üksikud tuletõrje-valvepostid.

Tuletõrjevalve koosseis, samuti tuletõrje-valvepostide arv kooskõlasta-
takse kõigil juhtudel Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve organitega.

2. Etenduste, monteerimis- ja peaproovide ajal peab olema kindlustatud
kõvendatud tuletõrjevalve.

II. Lava ja lavaalune ruum

3. Kõik juurdepääsud tuletõrjekraanidele, käsikustutajaile, tuletõrjepum-
padele, suitsuluukidele, drentšer-seadeldiste käivitamise ventiilidele, eesriide
allalaskmise ja ülestõstmise mehhanismidele ja teistele seadmetele peavad
olema alaliselt tõkestamata ja vabad.

4. Lavakujundused ei tohi oma konstruktsioonidega ulatuda üle tulekindla
eesriide allalaskujoone, mis tagab viimase sulgumise.

5. Kõik tüll- ja teised kergestisüttivad dekoratsioonid peavad olema tule-
kindla seguga immutatud; see tuleb vormistada vastava aktiga, mis esita-
takse linna tuletõrjele. Kõigil immutatud dekoratsioonidel peab olema tem-
pel (tagaküljel), mis näitab immutamise aega.

6. Etenduste ajal peab olema kindlustatud vaba läbipääs (ümberringi)
vähemalt 1 m laiuselt ümber lava, s. t. eeslava ja külgede poolt. Uksi ja
väljapääse lavalt ei tohi tõkestada, need peavad olema väljapääsuks vabad.

7. Pärast etenduste, monteerimis- ja peaproovide lõppu tuleb tulekaitse-
eesriie tingimata alla lasta.

8. Laval on lubatud hoida dekoratsioonid mitte rohkem kui kahe lavastuse tarvis. Lavastamiseks mittevajalike dekoratsioonide hoidmine laval on keelatud. Pehmete dekoratsioonide hoidmine otse laval (ka kronsteinidel seinte ääres ja kallakuil) rohkem kui kahe lavastuse tarvis on keelatud.

Teisi dekoratsioone peab hoitama eriladudes (kuurides) või seifides.

Dekoratsioonide, igasuguste lavatarvete, puidust aluste ja muu sisseseadete hoidmine laval on keelatud. Lava-alused ruumid tuleb hoida alatiselt tühjad ja puhtad.

9. Püüsirohu- ja teiste lõhkeainete tagavarasid, mida kasutatakse etendustel, on keelatud hoida teatrihoones.

Tähendatud aineid tuleb teatrisse toimetada hulgal, mis on vajalik vaid üheks etenduseks; neid tuleb kasutada teatrilavastaja isiklikul vastutusel.

Laskmiseks on lubatud kasutada eranditult musta (suitsvat) püüsirohtu paukpadrunites ja kergeid asbestist troppe. Hõõguvate troppide (paber, takud jne.) kasutamine on keelatud.

10. Teatriparukate ja -kostüümide puhastamine teatrihoones bensiini, eetri ja teiste kergestisüttivate vedelikkudega peab toimuma vastavalt tuleohutusnõudele. Bensiiniga puhastatud parukaid ja kostüüme kasutada ainult pärast nende põhjalikku tuulutamist.

Laval ja kõrvalruumides on priimuste ja petrooleumiahjude kasutamine keelatud.

Juukselokkimistange on lubatud kuumendada elektrisoojendusriistade või piiritussoojendajate abil.

11. Suitsetamine laval (välja arvatud näitlejail, kes suitsetavad etenduse käigus) on keelatud. Kõigile töötajaile ja lava teenindavale personaalile peavad olema korraldatud erilised suitsetamisruumid, kus leiduvad metallist urnid veege paberossiotsade jaoks.

12. Teatri tuletõrjevalve peab iga päev kontrollima tulekustutusvahendite ja tulekustutuseks määratud seadmete seisukorda. Peale selle peab niisugune kontroll teostuma veel enne iga etendust, enne eel- ja peaproovi.

13. Tulekaitse-eesriide või eriseadeldiste (sprinkler- või drentšer-seadeldised), samuti kohaliku vesivarustuse mittekorrasolekul on etenduse alustamine ilma Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve organite nõusolekuta keelatud.

14. Pöördlava ja tõstemehhanismide teenindamisel kasutatud õliga immutatud kaltse ja puhastusvilla tuleb koguda erilistesse kindlaltsulguvaise metallkastidesse ja pärast tööde lõppu ruumidest kõrvaldada.

15. Näiteseinte kinnituspõikpuid, platvormi ja teisi lavaruume, samuti lava-aluseid ruume peab iga päev koristama prahist, kolust ja tolmust.

16. Alaline järelevalve elektervalgustusvõrgu korrasoleku üle tuleb panna eriti selleks määratud ning elektriseadeldisi tundvale isikule.

17. Ümberpaigutatavad elektrijuhtmestiku ühenduskaablid peavad olema suletud kindlatesse kestadesse, mis kõrvaldavad mehaaniliste rikete võimaluse. Tähendatud ühenduskaablite kaitseabinõude korrasolekut peab regulaarselt kontrollima.

18. Kaitsmed voolu tugevnemise vastu võrgus, mis täidab sofitte, kulisid ja rampi, peavad olema ehitatud kõvadele, liikumatuile konstruktsioonidele. Kaitsmed peavad olema kas tsentraliseeritud ja asetatud reguleerimisruumi või asetatud hermeetilistesse metallkastidesse.

19. Elektrilambid sofittides peavad olema varustatud võrkudega, mis kaitsevad lampe purunemise ja allakukkumise eest.

20. Sofittide ja rampide valmistamiseks tuleb kasutada tulekindlaid või pooltulekindlaid materjale nii konstruktsioonideks kui ka isolatsiooniks. Sofittide ülespanemiseks peab kasutatama isolaatoreid.

21. Prožektorid tuleb asetada dekoratsiooni puitkonstruktsioonidest eemale vähemalt 40 cm. Konstruktsioonid peavad olema kaitstud asbestlinikuga.

22. Paiksete seadmete juures on ajutiste elektrijuhtmete kasutamine keelatud.

23. Kõik väljalülijad, tõpselühendused ja kaitsmed peavad olema suletud kindladesse karpidesse ja asetatud sellistesse kohtadesse, kus on kõrvaldatud igasugune mehaaniliste rikete tekkimise võimalus.

24. Kõik butafoorid, mis on valmistatud kergestisüttivaist materjalidest, peavad olema immutatud tulekindla ainega.

III. Vaatesaal

25. Lisatoolide asetamine vaatesaali vahikäikudesse on keelatud. Kui vahikäikudes on klapptoole, peab viimaste vahele jääma 1 m laiune vaba läbikäik. Publikul on keelatud seista vahikäikudes, samuti vaatesaalist väljaviivate uste juures.

26. Vaibad ja põrandariided vaatesaali vahikäikudes, fuajeedes, vestibüülides ja teistes publikule määratud teatriruumides peavad olema tugevasti kinnitatud põranda külge.

27. Peaväljapääse vaatesaalist (parterrist, rõdudelt jne.) ei ole lubatud etenduse ajal lukustada. Tagavaraväljapääsud võivad olla seestpoolt suletud kergestiavatavate haakidega. Väljapääsude, vahikäikude, treppide ja koridoride tõkestamine igasuguste esemetega on keelatud.

28. Iga väljapääs, nii pea- kui ka tagavaraväljapääs, peab olema valgustatud ja omama ukse kohal läbipaistvat kirja: „Väljapääs“ („Tagavaraväljapääs“). Ootesaalid, koridorid ja teised ruumid publiku väljumise teel peavad olema varustatud vastavate pealkirjadega.

29. Valgustusavarii puhuks peab teatris kohanäitajate ja kontrolöride käsunduses leiduma küünlatagavara. Pealeselle peavad igal väljapääsu kohal olema valgustatud näitajad või seadmed, kuhu asetatakse küünaldega varustatud klaasitud laternad.

30. Teatrite ja teiste vaatemängu-ettevõtete ruumes on suitsetamine keelatud, välja arvatud eriti selleks määratud kohtades. Suitsetamiskeelu kohta peavad olema nähtavaile kohtadele asetatud vastavad sildid: „Suitsetamine keelatud“. Samuti peavad olema üles pandud sildid suitsetamisruumide asukoha äratähendamiseks.

Suitsetamisruumide põrandad peavad olema tihedad ja seal peavad leiduma metallist urnid paberossiotsade jaoks.

31. Valgusreklaamide ja illuminatsioonide ehitamine nii hoone siseruumidesse kui ka välja, samuti kergestisüttivaist materjalidest ilustuste ehitamine, millede kujundusse kuulub valgustus, on elektri-järelevalvega kooskõlastamatult keelatud.

32. Kõikide hoones leiduvate telefoniaparaatide juures peavad olema üles seatud linna tuletõrje väljakutse numbrid.

33. Neis teatris, kus on olemas kinoaparaadiruumid, on keelatud hoida kinofilmitagavarasid, välja arvatud jooksva demonstreerimisvajaduse, s. o. ühe seansi ulatuses. Filme peab hoitama erillistes kappides (filmistaatides).

34. Enne kinofilmide demonstreerimise algust peavad olema kontrollitud ja korda seatud kõigi automaatselt sulgivate vaate- ja näiteavade klapid. Kinoaparaadiruumis peavad olema tulekustutajad, villane vaip ja kast liivaga.

35. Ahikütte olemasolul teatris või teistes vaatemängu-ettevõtetes tuleb ahjude kütmine lõpetada vähemalt 2 tundi enne küllastajate sisselaskmist.

36. Tuletõrjevalve koos teatri administratsiooniga peab välja töötama:

- a) iga teatri jaoks operatiivse tulekustutus- ja publiku evakueerimise kava;
- b) instruksiooni, teatri administratiiv-tehnilise ja teenindava personali tegevuse juhendamiseks tulikahju korral.

VÄLJAVÕTE OHUTUSTEHNIKA, TULEOHUTUSE JA TÖÖTERVISHOIU MÄÄRUSTEST KINOREMONDI- TÖÖKODADES

I. Üldosa

2. Vastutus antud määruste täitmise eest pannakse töökodade ülematele.

IV. Abinõud elektrilõökide vältimiseks

20. Elektrijuhtmestik töökodades peab olema kooskõlas üldiste elektrotehniliste normide ja määrustega (BEO väljaanne 1935. a., mis on heaks kiidetud Elektrotehnilise Kesknõukogu poolt) ning kaitstud mehaaniliste rikete eest.

21. Kõik voolu sisse ja välja lüüvad seadmed peavad olema varustatud isoleerivate katetega, millega välditakse igasugune võimalus kokkupuuteks voolu all olevate osadega.

22. Kogu valgustus- kui ka tööstuselektrijuhtmestik peab omama peajao-tustahvli, millel on kaitsekorgid ja katkestajad, mis võimaldavad sisse ja välja lülitada kas osa või kõik elektriseadmed. (Tahvel peab olema asetatud kindlasse, alaliselt lukustatavasse kappi, mis on ehitatud pooltulekindlast materjalist ja millele juurdepääs on lubatud ainult määratud isikuile, kes korraldavad elektrimajandust töökojas).

24. Elektriseadmete ja -valgustuse remonti on lubatud teostada ainult isikuil, kes omavad vastavat kvalifikatsiooni.

V. Peamised tuleohutusjuhised

25. Töökojad peavad asetsema tule- või pooltulekindlaid hooneis. Kui töökojad asetsevad tuldõtvais hooneis, peavad hoone kõik tuldõtvad konstruktsioonid olema krohvitud.

26. Ahjude kütteava ei tohi asetseada ruumis, kus tegeldakse kergestisüttivate vedelikega. Ahjud, soemüürid ja suitsutorud peavad olema eraldatud hoone puitkonstruktsioonidest. Ahjude kütmine peab toimuma alalise valve all.

27. Ruumide põrandad peavad olema siledad ega tohi omada mingeid pragusid ega auke.

28. Kõik ruumid peavad olema varustatud tuletõrjekraanide, käsikustutajatega ja teiste tulekustutusvahenditega.

29. On keelatud suitsetamine töökoja kõigis ruumides, välja arvatud selleks eriti määratud ruum. Suitsetamiskeelu kohta tuleb ruumi sissepääsu juurde nähtavasse kohta üles panna selgestiloetavad plakatid.

30. Masinaosade pesemine peab toimuma spetsiaalsete, mittepölevate leeliseliste lahustega. Kui osasid pestakse tulekardetavate vedelikega, tuleb selleks ehitada eriline metallpaak tihedasti suletava kaanega. Paak täidetakse vedelikuga mitte rohkem kui veerandi ulatuses tema mahust. Paak tühjendatakse iga tööpäeva lõpul ja pestakse kuuma veega. Ruumil, milles toimub masinaosade pesemine tulekardetavate vedelikega, peavad olema tulekindlad seinad, vahelaed ja iseseisev ventilatsioon.

31. Kaltsud ja õlised puhastusnarmad tuleb panna selleks määratud, kindlalt suletava kaanega metallkastidesse. Iga päev pärast töö lõppu tuleb kastid tühjendada sinna kogutud puhastuskaltsudest ja narmastest. Õliste kaltsude ja narmaste hoidmine riivleil ja riitekappides on keelatud.

32. Ruumid, kus töö toimub lahtise tulega, või muud ruumid, mis on ohtlikud tulekaitse seisukohalt, peab ehitatama kooskõlas üleliiduliste tuleohutusmäärustega.

33. Tööruumide puhastamist prahist, jäätmeist jm. tuleb teostada vähemalt kolm korda tööpäeva jooksul.

34. Ruumide ukсед ja aknad peavad avanema väljapoole ega tohi üks-teist katta.

35. On keelatud ummistada millegagi läbikäike, koridore, ukse, aknaid, pööninguid ja juurdepääsuteid tuletõrjevahendeile ning ligipääse hooneile.

36. Tuletõrje väljakutsumiseks peavad nähtavale kohale olema üles pandud vastavad plakatid ja telefonide juures sildikesed tuletõrjekomandode telefoninumbritega.

37. Töökoja tuleohutus- ja tulekaitseabinõude täitmise eest vastutavaks isikuks on töökoja juhataja.

TULEOHUTUSJUHEND

EHITUSTÖÖDE JUURES JA EHITUSTE JUURDE

KUULUVAIS ABIMAJANDEIS

I. Üldised määrused

1. Käesolev juhend on kohustuslik kõigile organisatsioonidele, kes teostavad ehitustöid kas uute hoonete püstitamisel või olemasolevate hoonete ja ehitiste ümberehitamisel igasuguseks otstarbeks.

2. Vastutus tuleohutusabinõude tarvituselevõtmise eest ehitusplatsidel ja abimajandeis pannakse ehituspeavalitsuste ülemale, ehitustrustide ja ehituskontorite juhatajale.

3. Ehituse ja selle abimajandite tuleohutuse, tuletõrje organiseerimise, tuleohutusnõuete õigeaegse täitmise ja tulekustutusabinõude korrashoidmise eest kannab täit vastutust ehituse ülem.

4. Vastutuse tuleohutuse eest üksikuis ehitusjaoskondades, korpustes, tsehhides, ladudes, ehitushoovides ja teistes abiettevtetes paneb ehituse ülem isikuile tehnilise personaali hulgast, kes juhivad selles jaoskonnas või ettevõttes ehitamist (ehitusjaoskondade, tsehhide, ehitushoovide ülemaile, kümniikele jne.).

5. Kõigil ehitusplatsidel ja nende juurde kuuluvais abimajandais peab olema organiseeritud tuletõrje. Ehituse tuletõrje liik (sõjaväelostatud, kutse-line, tuletõrjevalve- või vabatahtlik tuletõrjeüksus) ja arvuline koosseis määratakse ehituse ülema poolt, kokkuleppel kohalike Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve organitega, olenedes ehitusobjekti ulatusest, ning kinnitatakse vastava ehituse peavalitsuse ülema poolt.

Ehitusobjektidel, mis asetsevad tegutsevate ettevõtete territooriumil, kellel on oma sõjaväelostatud või kutselised tuletõrjekomandod, tuleb ehitusobjekti ja selle abiettevtete tulekaitset teostada lepingu alusel, mis on sõlmitud ehitava organisatsiooni ja tegutseva ettevõtte administratsioonide vahel.

II. Ajutiste hoonete planeerimine ehitusel

6. Kõik ehituse abiettevted — saeveskid, puidutöökojad, tiseritsehhid, metsamaterjalide kuivatised, sepikojad, keevitamistöökojad jne. — peavad olema ühendatud ehitushoovidesse ning asetsema üksikuil iseseisvail platsidel.

Juhul, kui on võimatu ehitada eraldatud ehitushoovi, võivad ajutised hooned ja laod olla laialipaigutatult otse ehitusterritooriumil, tingimusel, et ajutiste ehitiste ja ehitatava peobjekti vahemaa oleks vähemalt 15 m. Samasugusest vahemaast tuleb kinni pidada ka üksikute abiettevtete hoonete vahel.

Abiettevted (sepikojad, keevitamistöökojad, ruumid keevaveekateldele jne.), kus on olemas tulega töötavaid seadiseid, tuleb paigutada ehituse peobjektile mitte lähemale kui 25 m.

Märkus: 1. Vahemaad tuleb arvestada ehituse tellinguist alates,

2. Näidatud vahemaad ei käi tõsteseadeldiste, lubja- ja betoonisegajate ning teiste mehhanismide, katusealuste ja putkade kohta, millede ülesseadmine on hädavajalik ehitatava objekti juures, samuti ka mittepõlevate materjalide lähiste ladude kohta.

7. Tuldvõtivate ehitusmaterjalide ladustamine tuleohutuse vahemaadel on keelatud. Mittepõlevaid ehitusmaterjale lubatakse sinna paigutada tingimusel, et hoonete ümber jäetaks vaba ruumi, mis oleks küllaldane tuletõrjekomando takistamatuks läbisõiduks ja manööverdamiseks, kuid mitte vähem kui 5 m.

8. Vahetpidamata töötavad ja köetavad metsamaterjalide kuivatised peavad olema ehitatud tulekindlaist konstruktsioonidest. Kuivatised, mis

vahetpidamata töötavad aur- või vesiküttega, samuti kuivatised, mis tegutsevad perioodiliselt, võivad olla ehitatud pooltulekindlaist konstruktsioonidest.

Igal juhul peavad kuivatised abiettevõtte tootmishoonest asuma väljaspool või olema tulemüüriaga eraldatud nendega kõrvuti olevaist puidutöökodadest või teistest ruumidest.

9. Automasinatete seisukohti ja ajutiste garaažide paigutamist ehitusplatsi territooriumile ei lubata.

III. Materjalide hoidmine

10. Saetud materjalide kulutuslaod peavad asetsema ehitistest ja ajutistest abiettevõtete hoonetest vähemalt 50 m kaugusel.

Ümmarguste metsamaterjalide kulutuslaod võivad olla ehitistest ja ajutistest hoonetest 25 m kaugusel.

Metsamaterjali laotalune plats peab olema puhastatud maakamarast ja seda tuleb aeg-ajalt puhastada kuivanud rohust, umbrohus, puukoorest ja laastudest.

Puujäätmete mahapanemise koht peab asetsema metsamaterjaliladudest ja naaberhoonetest vähemalt 50 m kaugusel.

Ajutist puidujäätmete hoidmist võib lubada otseselt ehituse või abiettevõtte territooriumil tuldvõtvaist ja ehituselolevaist hoonest vähemalt 30 m kaugusel ja tulekindlaist hoonest 20 m, mitte aga suuremal hulgal, kui ehituskohas ühe päeva jooksul võib tekkida.

Saepuru mahapanek koos lauapindadega, laastudega jms. ei ole lubatav. Saepuru tuleb paigutada eraldi ümberpiiratud kohtadesse, kastidesse jne.

Teised jäätmed (puhastamiskaltsud, metallilaastud jne.) tuleb maha panna puidujäätmeist eraldi.

11. Kõik metsamaterjalid peavad olema laotud korralikesse virnadesse, silmas pidades tuleohutuse vahesid.

Laotud materjalide virnad ei tohi ületada pikkuselt ja laiuselt laua (lati) pikkust ega tohi olla kõrguselt üle 8 m; vahemaad virnade vahel peavad olema vähemalt 1,5—2 m.

Virnade hulk gruppides ei tohi olla suurem kui 12, kusjuures grupi äärmine pikkus oleks 50 m ja laius 17 m. Gruppide vahemaa peab olema vähemalt 25 m.

Ümmarguse metsamaterjali virnade mõõdud olenevad palkide mõõtudest ja ladumistingimustest, kuid nende laius ei tohi ületada palgi pikkust, nende pikkus ei tohi olla üle 100 m ja kõrgus üle 2—3 m.

12. Kergestisüttivate vedelike hoidmist ehitusterritooriumil koguses mitte rohkem kui 5 t ja põletusaineid mitte rohkem kui 25 t lubatakse maa-alustes ja poolmaa-alustes ladudes, mis on ehitatud tuldvõtvast materjalist,

kusjuures kergestisüttivate vedelike ladude seinad ja katused peavad olema kaetud mullakihi, mille paksus on vähemalt 0,2 m.

Seesuguste hoiukohtade vahemaa kaugus kõige lähemaist naaberehitistest peab olema kooskõlastatud § 95 ja 106 OCT 90 039—39 vastavalt tabelile 1.

Tabel 1.

Jrk. nr.	Ehitise nimetus	Kergestisüttivate vedelike laod		Põletusvedelike laod	
		Poolmaa-alused	Maa-alused	Poolmaa-alused	Maa-alused
1	Tulekindlate ja pooltulekindlate ehitisteni, kategooriatest „B“, „Г“ ja „Д“ ... m	20	12	15	10
2	Sama — pooltulekindlaist ja tulekindlaist hooneist ja ümmarguse metsamaterjali ladude piirini ja lehtpuumetsani ... m	25	15	20	15
3	Kuni ehituselolevate objektideni, elamukvartaalideni, saetud metsamaterjali ja kergestisüttivate materjalide (heinad, õled jne.) ladude piirini ja kuni okaspuumetsani ... m	30	20	30	20

13. Õlisid ja muid määrdematerjale, õlivärve, värnitsat, tõrva ei tohi hoida koos põlevate materjalidega.

14. Gaasiballoone (mitte üle 50 tk.) tuleb hoida erilistes iseseisvates laoruumides või katusealustes (kuid tingimata kaitstud otse peale paistvate päikesekiirte eest), ehitamisel olevaist ehitistest ja abiettevõttest vähemalt 25 m kaugusel.

Täidetud balloone tuleb hoida püramiidides püstasendis ja need peavad olema varustatud kübarsulguritega (kaitsekuplitega).

Hapnikuballoonide hoidmist koos vesiniku, atsetüleeniga ja teiste süttivate gaasidega täidetud balloone ei ole lubatud.

Balloonide hoidmist horisontaalasendis lubatakse ainult juhul, kui need pole varustatud soklitega, kusjuures virna kõrgus ei tohi ületada 5 rida, ja kõik ventiilid on pööratud ühele poole.

Surugaasiladude kütmiseks võib kasutada ainult keskkütet (vesi-, madal-

surve-, aurküte), kusjuures temperatuur ei tohi ületada 35° C. Temperatuuri mõõtmiseks peab igas laos olema soojusmõõtja. Temperatuuri ületamisel tuleb võtta tarvitusele abinõud lao jahutamiseks.

Surugaasiladudel peab olema küllaldane ventilatsioon, mis kindlustab põlevate gaaside kõrvaldamise ruumist.

15. Karbiidkaltsiumi tuleb hoida loodusliku ventilatsiooniga kuivades mitteköetavates eri ruumides kinnistes metalltrumplites koguses mitte üle 2000 kg. Vahemaa karbiidkaltsiumilaost kuni süttivast materjalist hooneteni peab olema vähemalt 30 m, tulekindlaist ja pooltulekindlaist materjalidest hooneteni 20 m. Karbiidkaltsiumilao põrand peab olema maapinnast kõrgemal 0,2—0,3 m.

Trumlid tuleb asetada püstasendisse, mitte rohkem kui kahelt realt, asetades need laudadele või eri riiulitele. Esimene rida trumleid peab olema pandud puualusele.

Iga kahe rea trumlite vahele tuleb jätta läbipääs laiusega vähemalt 1 m.

16. Takkusid, kanepit, vilti jm. süttivaid kiudaineid võib hoida eri- ja üldistes ladudes koos teiste mittesüttivate ehitusmaterjalidega, tingimusel, et need oleksid eraldatud kinnise vaheseinaga. Vahemaa neist ladudest kuni lähemate ehituselolevate ja abiettevõtete hooneteni peab olema vähemalt 20 m.

17. Kustutamata lubja hoidmine peab toimuma kinnistes laoruumides, mis on hästi kaitstud vee ja niiskuse eest ja mille põrand on maapinnast kõrgemal vähemalt 20 cm.

18. Hoonete siseruumides ja väljaspool hooneid, kus hoitakse kergesti süttivaid vedelikke ja tuleohtlikke materjale, peab olema silt: „Tuleohtlik“.

19. Ehitusmaterjalide laohooned, mis püstitatakse ehitamise ajaks, võidakse ehitada tulekindlaist, pooltulekindlaist ja tuldvõtvaist materjalidest, välja arvatud laod ehituselolevate objektide varustamiseks, mis peavad olema ehitatud vastavalt OCT 90015—39 nõudeile.

IV. Kütteseadmed

20. Kõigis ajutistes ehitistes, kus keskkütte sisseseadmine pole ratsionaalne, on lubatud ahiküte, mis on ehitatud täielikus kooskõlas nõuetega „Üldehituste ja spetsiaaltööde teostamise ja vastuvõtmise tehnilistes tingimustes“, I anne, välja antud Ehituse Rahvakomissariaadi poolt 1939. a.

21. Ahjuuste ette tuldvõtvaile põrandaille peab olema löödud raudplekk mõõdetega mitte vähem kui 40×70 cm.

22. Puidutöökodades olevad ahjud peavad olema piiratud taradega, mis

takistavad ahjude kõrvale külma puitmaterjali ja tootmisjätmete (hõõvli-laastude, pilbaste, juppide) asetamist.

23. Keskküttetorud ja radiaatorid peavad olema eemaldatud tuldvõtvaist konstruktsioonidest ja põlevaist esemeist vähemalt 5 cm, pooltuldvõtvaist vähemalt 2 cm kaugusele.

24. Ajutisi raudtorudega metall- ja tellisest ahje lubatakse üles seada ainult erandjuhtudel ehitatavate objektide soojendamiseks ja kuivatamiseks tingimusel, et täidetaks järgmisi tuleohutusnõudeid:

a) Metallahjud peavad olema varustatud kindlate jalgadega, mille kõrgus on vähemalt 25 cm, kusjuures tuldvõttev põrand ahju all peab olema isoleeritud ühe rea lapiti savisegule laotud tellistega või raudplekiga, mis on löödud savileotises immutatud vildile või asbestile. Põranda isolatsioon peab ahju ümber ulatuma 35 cm, ja kütteava ees 50 cm kaugusele.

Metallahjud peavad kõigist puitkonstruktsioonidest olema 1 m kaugusel, süttimise eest kaitstud (krohvitud) puitkonstruktsioonidest vähemalt 70 cm eemal.

Jalgadeta ahju püstitamisel tuldvõtvale põrandale tuleb ahju alla ehitada alus neljast reast tellistest, mis pannakse lapiti savisegule. Alus peab ümberringi ahjust eemale ulatuma vähemalt 10 cm kaugusele, kütteava ette peab olema löödud plekk.

b) Ajutistel ahjudel, mis on ehitatud tellistest ja paigutatud puupõrandale, peab olema tellistest alus kõrgusega vähemalt 25 cm; tellisalus on laotud lapiti ning varustatud püstäärtega; need ahjud peavad süttimise eest kaitsmata puitkonstruktsioonist asetsema eemal vähemalt 50 cm.

c) Raudsuitsutorud peavad puitkonstruktsioonist eemal olema vähemalt 1 m ja süttimise eest kaitstud konstruktsioonist vähemalt 70 cm.

Kõik suitsutorud peavad olema juhitud korstnasse. Kui puuduvad tellisest suitsukanalid, võib raudsuitsutorusid välja juhtida läbi akende ja katuste, tingimusel, et ehitatakse lähemast süttivast konstruktsioonist tellisest isoleeriv vahekaitse paksusega vähemalt 25 cm, või raudplekist vähemalt 50 cm laiuses.

Keelatud on suitsutorude juhtimine ventilatsioonikanalitesse. Kuni välisseintele püstitatud tellingute lammutamiseni ei tohi metallsuitsutorusid läbi akna välja juhtida.

Ehituseloleva hoone katusest läbijuhitav rauast suitsutoru peab ulatuma üle tellingute ning kõrgemale hoone enda katusest vähemalt 1 m võrra. Suitsutoru ots peab olema varustatud sädemepüüdjaga.

Kui ajutisi raudkorstnaid juhitakse välja hoone välisseinast, peavad nad tuldvõtivatest konstruktsioonidest (karniisid jne.) eemal olema vähemalt 1 m.

Veekeetjate suitsutorude otsad peavad olema varustatud sädemepüüdjatega.

V. Valgustus- ja jõuseadeldis

25 Ehituse sise- ja välisvalgustus peab reeglipäraselt olema ainult elektervalgustus.

26. Jõu- ja valgustuselektrivõrgud peavad olema ehitatud vastavalt kehivaiale juhisteile ja normidele elektrotehnika alal.

27. Kogu juhtmestik peab olema asetatud portselanist isolaatoritele või rullikutele. Mingil juhul ei ole lubatud: juhtmeid riputada naelte otsa, viia neid läbi vaheseina ilma isolatsioonitoruta ja sisse viia ruumidesse (elektriseadme juurde) ilma kaitsmeta; üles panna isetehtud kaitsmeid (kaitsekorke); jätta juhtmeid kaitsmata kohtadesse, kus neid võidakse vigastada; kasutada nõorjuhtmeid tellingutel, kütmata niisketes ruumides, köökides, keldrites, jätta paljad juhtmed isolatsioonita, tinutamata elektrijuhtmete jätkude tegemine; jätkata juhtmeid neid kokku keerates sõlme; üle koormata elektrivõrku, riputada juhtmeile, portselanist isolaatoreile mingisuguseid esemeid (plakatid, teadaanded, rõivad jne.), pigistada juhtmeid uste ja õhuakende vahel; kasutada katkisi tõpsleid ja lüliteid; kasutada kantavaid lampe, millel puuduvad klaasist kaitsekuplid, metallist kaitsevõrgud, konksud ülesriputamiseks ja voolikjuhet.

28. Elektrimootorid, katkestajad ja jaotustahvlid puidutöökodades peavad olema kaitstud vastavate kaitsekestadega, et neisse ei satuks laaste ja puutolmu.

Elektervalgustusarmatuur puidutöökodades peab olema tolmu- ning veekindel.

29. Ehitusmehhanismide elektrimootoreid toitev juhtmestik, mis on asetatud maapinna või põranda tasemele, tuleb sisse seada juhtmetega mark „ИР 500“ ja „ИРТО“ jt. ja tingimata kaitsta mehaaniliste vigastuste eest.

30. Elektrivõrk peab olema monteeritud nii, et seda oleks võimalik välja lülitada väljastpoolt niihästi kogu ehitusplatsil kui ka ehitatavates ja ajutistes (abi-) hoonetes.

31. Kõik elektriseadmed ehitusplatsil peavad olema kogenud elektrimontööride alalise järelevalve all, ilma nende teadmata ei ole lubatud teostada mingisugust elektrivõrgu ja elektriseadmete ümberehitamist.

32. Petrooleumvalgustust ehitustel ja laoruumides lubatakse kasutada ainult siis, kui on täiesti võimatu varustada ehitust elektrienergiaga.

Petrooleumvalgustuslambid peavad omama metallreservuaari ja olema paigutatud klaasitud metall-laternaisse. Lubatakse kasutada ka tormilaternaid, kinnitades neid tugevasti postidele või seinale, kusjuures asetuse koht peab olema isoleeritud, asetades raudpleki savileotises immutatud viildile või asbestile.

Kui petrooleumilambid seatakse üles sisemistesse ruumidesse, peab vahe-
maa laterna ja tuldvõtva vahekatte (lae) konstruktsiooni vahel olema

vähemalt 70 cm ja seinast 25 cm, kusjuures laterna (lambi) ülespanemise kohas peab sein olema üle löödud raudplekiga savileotises immutatud vildi peal 40 × 40 cm.

33. Lampide korraldamine peab toimuma päeval eri ruumides liivaga täidetud metallpannil. Kasutamiseks peab antama ainult korras lampe. Lampide täitmine ning korrastamine ja kohtadele ülesriputamine peab toimuma ehituse administratsiooni poolt eriti selleks määratud isikute poolt.

34. Kergestisüttivate vedelike, õlide, karbiidkaltsiumi, gaasiballoonide, kiudainete ladudes, gaasigeneraatorite ruumides, puidutöökodades ja teistes tuleohhtlikes ruumides ei ole lubatud kasutada petrooleumvalgustust, neis ladudes peab olema looduslik valgustus, puidutöökodades aga elektervalgustus.

Kui on hädavajalik, et kergestisüttivate vedelike ladudes peab olema valgustus, siis peab see olema elektervalgustus, mis on ehitatud plahvatusohutult või reflektorne läbi klaasitatud sein ja lae tühikute, väliste juhtmetega põletusainete ladudes aga tolmu- ja veekindla armatuuriga ning iso- laatoritele või ankrutele kinnitatud juhtmetega; lülitid ja kaitsmed peavad asetsema väljaspool laohooneid.

VI. Teed.

35. Enne ehitamise algust peab üldteelt ehitusplatsi territooriumile ja territooriumil tehtama teed, mis on kõlblikud tule-tõrjekomandodele läbisõiduks.

Iga hoone või abiehitis, mis on püstitatud ehitusterritooriumile, peab ühe küljega ulatuma pea- või kõrvalläbikäiguteeni.

36. Kõigile ehitusterritooriumil olevaile looduslikele ja kunstlikele veevõtukohtadele tuleb ehitada juurde- ja läbipääsud peateelt.

Kui veevõtukohtade juurde on võimatu ehitada läbisõiduteed, tuleb sinna ehitada sillutatud platsid suurusega 10 × 10 m, mis on hädavajalikud tule-tõrjemasinade ja autopritside paigutamiseks ja ümberpööramiseks.

37. Kui läbi teede pannakse torustikku või kaableid, peab ehitatama ülesõidusillad või ajutised ümbersõiduteed.

Kui teed ristuvad raudteega, peavad olema ehitatud sobivad ülesõidukohad.

38. Kõik teed ehitusplatsil peavad öösel olema küllaldaselt valgustatud. Talvisel ajal peavad teed olema lumest õigeaegselt puhastatud.

39. Teed ja ettesõiduteed hoonete ja ehitiste juurde tuleb hoida kasutamiskorras ja sõiduvabad.

VII. Tuletõrjeside ja -signalisatsioon

40. Kui ehituse läheduses on olemas linna- või asutise tuletõrje, kes tulikahju tekkimise juhul võib abi anda, siis peab ehitusel selle tuletõrjega olema otsene telefoniline side.

41. Kui ehitusterritooriumil on olemas telefoniside, peab tuletõrjele olema kindlustatud juurdepääs telefoniaparaadile igal ajal.

Iga telefoni juures peab olema tabel ehituse tuletõrje ja lähima tuletõrjekomando telefoninumbritega.

42. Ehituse territooriumile peab olema nähtavaile kohtadele ja ruumidesse üles riputatud tabel, kus on näidatud lähima telefoni asukoht, ehituse tuletõrje ja lähima tuletõrjeüksuse telefoninumbriid.

43. Ehituse territooriumil peavad olema üles pandud helisignaaliid (kellad, raudteerööpatükid, lokulauad jne.) alarmiandmiseks tulikahju tekkimisel ja hälitusseadeldise kõrval peab asetsema silt: „Tuletõrjesignaali“.

44. Vastuse tuletõrjesignalisatsiooni korrasoleku eest peab ehituse ülema poolt isikuile tehnilise personaali hulgast, kes juhidavad üksikuid ehitusjaoskondi, tsehhisid, ehitushoove jm. Tuletõrjesignalisatsiooni korrasoleku alaline kontroll peab ehitusplatsi tuletõrje ülemale ja kogu tuletõrje isikulisele koosseisule.

VIII. Tulekustutusabinõud

45. Kui ehitusprojektis on ehitusel ette nähtud veevärgi ehitamine, peavad välised veevärgitorustiku panemise tööd ja tuletõrjehüdrantide ülesseadmine toimuma arvestusega, et ehitustööde algamisega võiks veevärki kasutada tulekustutamise otstarbeks.

46. Tuletõrje-veevärgi puudumisel ehituse territooriumil tuleb veevõtukohad ehitada arvestusega, et vahemaa ehitatavate hoonete ja veevõtukohtade vahel ei ületaks 100 m. Veevõtukohtade maht ja arv määratakse kindlaks ehituse ülema poolt kokku leppides SaRk-i tuletõrjeorganitega, arvestades ehituse suurust, olemasolevaid tuletõrjevahendeid ja nende tuletõrjekomandode vahendeid, kes tulikahju korral võiksid abiks tulla.

47. Kui ehituse territooriumil või selle läheduses on olemas looduslikke veevõtukohti (jõgi, tiik, järved), siis tuleb nende juurde ehitada juurdesõiduteed tuletõrjeüksuste jaoks ühes vastavate platsidega tuletõrje autopriisi asetamiseks.

48. Ehitusettevõtte peab olema varustatud hädavajaliku tuletõrjevarustusega (auto-, mootor-, käsipriidid), olenedes tuleohust ja ehituse tähtsusest. Tuletõrjeabinõude tüübi määrab ehituste ülem, kokku leppides SaRk-i tuletõrjeorganitega.

49. Tuletõrjeabinõude ja -varustuse hoidmiseks peab ehituse juures olema vastavalt sisse seatud köetav ruum.

50. Uuestichitatavad hooned ja ehitised peavad olema varustatud järgmiste tulekustutusabinõudega:

a) ehitustellinguil peab igal korrusel olema iga 40 m takka kaks käsikustutajat (aga mitte vähem kui üks käsikustutaja iga korruse kohta) ja iga 100 m tellingute pikkuse kohta üks veega täidetud vaat mahuga vähemalt 250 l, selle juures kaks ämbrit (kuid mitte vähem kui kaks vaati ehitatava hoone juures);

b) ehitatava hoone sees peab olema iga 200 m² põrandapinna kohta üks käsikustutaja (aga mitte vähem kui kaks käsikustutajat ühe korruse kohta) ja iga 150 m² põrandapinna kohta üks veega täidetud vaat mahuga mitte vähem kui 250 l.

51. Abihooned peavad olema varustatud järgmiste tulekustutusabinõudega:

a) kontorid — üks käsikustutaja iga 200 m² kohta, aga mitte vähem kui üks käsikustutaja kontori kohta;

b) puidutöökojad — üks veega täidetud vaat ning kaks ämbrit selle juures iga 200 m² põrandapinna kohta, aga mitte vähem kui kaks käsikustutajat ja üks veega täidetud vaat töökoja kohta;

c) kinnised metsamaterjalilaod ja põlevate materjalide (kanep, takud jne.) laod — üks käsikustutaja iga 100 m² põrandapinna kohta, aga mitte vähem kui üks käsikustutaja iga üksiku lao kohta;

d) lahtised metsamaterjalilaod — üks käsikustutaja ja üks vaat veega ning kahe ämbriga saetud metsamaterjali lao iga 300 m² pinna ja ümmarguse metsamaterjali lao iga 500 m² pinna kohta;

e) kinnised mittepõlevate materjalide laod — üks käsikustutaja iga 400 m² põrandapinna kohta, aga mitte vähem kui üks lao kohta;

g) kergestisüttivate vedelike hoiukohad — üks tiheda vahuga vahtkustutaja ja kast liivaga, mahuga 0,5 m³, iga 50 m² põrandapinna kohta, aga mitte vähem kui kaks vahtkustutajat ja üks kast liiva ühe hoiuruumi kohta; liivakasti juures peavad olema labidas ja kustutamisvaip mõõdetega 1,5 × 1,5 m;

h) karbiidkaltsiumilaod — üks kuivkustutaja ja kast liiva ning labidaga iga 100 m² kohta.

IX. Tulekaitsemenetlused ehitustöödel

52. Ehituse territoorium ja ehitatavad hooned tuleb alati hoida puhtad, ehitusjäätmel (metsamaterjalide jupid, puukoor, hõövlilaastud, saepuru jt.) peab iga päev pärast töö lõppu ehitustöökohtadest ja ehitusterritooriumilt eemaldatama tuleohutusse kohta.

53. Puhastusmaterjalid tuleb pärast tarvitamist panna kaanega varustatud metallkastidesse ja töö lõpul ära viia tuleohutusse kohta.

54. Tule mahategemine on ehitusterritooriumil keelatud

Kõiki töid, mis on seotud lahtise tule kasutamisega (kantavad sepikojad, keevitamisagregaadid, jootmislambid jm.) võib teostada ainult antud ehitusjaoskonnas tuleoahu eest vastutava isiku loaga ja kohustusliku teadandega tuletõrjele. Tööde teostamisel tuleb tarvitusele võtta nõutavad tulekaitseabinõud (tuletõrje-valvepostid ühes tulekustutusvahenditega).

55. Keevitustööde teostamisel on keelatud:

- a) lubada tööde juurde õpilasi, kes pole sooritanud eksameid keevitustööde alal, ja kontrollimata nende teadmisi tuleohutuse alal;
- b) asuda tööle mitte korras oleva, nõuetele ja normidele mitte vastava aparatuuriga;
- c) teostada töid mitte kindlalt kinnitatud gaasiballooniga;
- d) lubada sädemete ja sulametallipritsmete sattumist tuldvõtvaile esemeile, gaasijuhtmete voolikuile ja elektrikaableile. Sulametallipritsmete laialilendamise kaitseks tuleb kasutada ekraane;
- e) jätta keevitamisagregaadid, transformatorid, kontrollmõõteriistad tööde juures lahtiselt lageda taeva alla, kaitsmata neid vihma ja lume eest;
- g) teostada keevitamist või lõikamist kergestisüttivate ja põlevate vedelike tsisternide, paakide, reservuaaride ja väiksema taara juures, enne kui neid pole läbi puhutud auru või inertse gaasiga;
- h) teostada keevitamist toodete, aparaatide või abinõude juures, mis on gaasi, auru, õhu või vedelike surve all, samuti mis on elektrivoolu all;
- i) teostada keevitamist värskestvärvitud konstruktsioonide juures enne kaht päeva pärast nende värvimist;
- j) teostada kinnikülmunud reduktoore ülesulatamist lahtise tulega;
- k) teostada gaasiballoonide ventiilide remontimist enne kogu balloonis oleva gaasi väljalaskmist; gaasi väljalaskmist tuleb teostada ainult väljas õhu käes, eemal lahtisest tulest;
- l) lubada hapnikuballoonide õli pealesattumist või hapnikuballoonide armatuuri kokkupuutumist õliga immutatud materjalidega;
- m) lubada karbiidkaltsiumi trumlite hoidmist koos värvide, õlide, atsetüleeniga, vesiniku jt. põlevate gaasidega;
- n) hoida gaasiballoone lahtise tule, kütte- ja soojendusseadmete läheduses; mingil juhul ei või gaasiballoone jätta otse peale paistvate päikesekiirte mõju alla;
- o) lubada gaasiballoonide tõukamist, löömist, raputamist transportimisel, kasutamisel ja hoidmisel;
- p) asetada elekterkeevitamiskaablid ühtekokku gaasivoolikutega;

- r) alustada tööd atsetüleengeneraatoritega, kontrollimata seebiveega ühenduste tihedust aparaadis ja juhtmevoolikus;
- s) jätta eemaldamata gaasigeneraatoritest pärast tööde lõppu karbiidkaltsiumi- ja lubjajäätmel ja jätta šahti ning üksikuid generaatori ja gaasijuhtmete osi pesemata nii nagu vajalik;
- t) läheneda gaasigeneraatorile lahtise tule või läidetud paberossiga; külmunud vee ülessulatamist gaasigeneraatoris võib teostada ainult tulise vee või auruga;
- u) otsida gaasi läbiimbumise kohti lahtise tulega;
- v) teostada keevitustöid jõumasinate, keevitamisaparaatide, transformatorite kerede, samuti keevitamisplaatide ja -laudade kindla maandamiseta.

56. Suitsetamine on ehitusterritooriumil lubatud ainult eriti selleks eraldatud kohtades, mis on varustatud veevaatide ja -nõudega.

Ehituse teistes kohtades peavad olema üles riputatud selgestiloetavad sildid suitsetamiskeeluga.

57. Kategooriliselt on keelatud ummistada ükskõik milliste esemete ja materjalidega teid, juurdesõiduteid, väljapääse, samuti ligipääse tuletõrjeinventarile ja -varustusele.

58. Metsa- ja muud ehitusmaterjalid, mis antakse otseselt ehitatavaile objektidele, peab laduma virnadesse nii, et need ei ummistaks teid ja läbikäike ega oleks ehitusele tuleohtlikud. Metsamaterjalide hulk ei tohi ületada ehituse kahe-kolmepäevast tarvidust.

59. Ehitustellingud peavad olema varustatud treppidega iga 40 m kohta ehituse ümbermõödust, aga mitte vähema kui kahe trepiga iga korruse kohta.

60. Kuumal aastaajal peab ehitustellinguid aeg-ajalt veega kastma, vähemalt kolm korda päevas.

61. Põrandatevahelised ruumid vahekatetel tuleb enne põrandapanemist hoolega puhastada tuldvõtvast risust: hõövlilaastudest, raielaastudest ja teistest põlevatest jäätmetest.

62. Rakendust ja betooni hoidvad lauad tuleb pärast lammutamist kohe töökohalt kõrvaldada metsamaterjalilattu.

63. Tisleri- ja puusepatöökodades peab puidujäätmel, hõövlilaastud, raielaastud ja muud jäätmel töö ajal ja pärast töö lõppu eemaldama ohutusse kohta.

Liimisoojendamist võib teostada ainult hädaohutu elekterliimikeetjaga või selleks ehitatud pliitidel eri ruumides, kus ei toimu tootmistööd.

Metsamaterjalide kuivatamine peab toimuma erilistes metsamaterjalikuivatistes.

64. Alaliste ja ajutiste ahjude kütmisel ei tohi küttematerjali asetada kütava ahju kütteava ette. Kütuse kuivatamine ahjude juures on keelatud.

Ahjude kütmine peab toimuma kütjate alatise järelevalve all. Ehitamisel olevate ruumide kuivatamiseks ajutiste ahjude kasutamisel peab iga nelja ajutise ahju kohta olema üks kütja, öösel peab neis ruumides olema tule-
tõrjevalvepost.

Kütjaid peab tuleohutuse eest vastutav isik instrueerima ettevaatusabi-
nõudest, mida tuleb silmas pidada ahjukütmisel.

65. Kõik ahjud ja korstnad tuleb kütteperioodil tahmast puhastada mitte
harvem kui üks kord kuus.

66. Kõigi ahjude ja korstnate korrasolekut tuleb hoolega kontrollida enne
kütteperioodi algust ja mitte vähem kui üks kord perioodi kestel. Teiste
kütteseadmete korrasolekut peab kontrollitama mitte harvem kui üks kord
kvartalis.

67. Ruumide valgustus tuleb töövaheajal välja lülitada ja vool elektri-
juhtmestikust katkestada. Erandiks võivad olla ainult spetsiaalse öövalve-
ruumide valgustamise liinid.

68. Kui pimedal ajal on hädavajalik minna õlide, kiudainete (takud,
kanep jne.) ja teiste kergestisüttivate materjalide ladudesse, tuleb kasutada
ainult elektrilaternaid. Kergestisüttivate vedelike (benssiini), põlevgaasiballoo-
nide hoiuruumesse aga ka gaasigeneraatoriruumidesse on lubatud minna
ainult plahvatuskindlate laternatega.

69. Kõik töölised ja teenistujad, kes võetakse ehituse teenistusse, peavad
olema instrueeritud tuleohutusnõuetest, mis on toodud käesolevas juhendis.

70. Väljavõtted käesolevast juhendist peavad olema üles pandud nähta-
vatesse kohtadesse ehitusterritooriumil ja töölisruumides.

Kinnitatud
NSV Lõidu SaRK-i Tuletõrje
Peavalitsuses

TULEOHUTUSJUHISED AUTOMAJANDI EKSPLUATATSIOONI PUHUL

I. Üldosa

1. Käesolevad juhised on kohustuslikud kõigile ekspuaterivaile auto-
majandus-ettevõttele.

Märkus. Käesolevad määrused ei kehti autogaraažide kohta, milles
on kuni kolm autot.

2. Autoettevõtte isikuline koosseis on kohustatud tundma käesolevaid
määrusi, oskama käsitseda tuletõrjeinventari ja oskama seda kasutada tuli-
kahju tekkimise korral autoettevõtte igas osas või tsehhis.

3. Vastutust tuleohutusnõuete täitmise eest garaažettevõttes kannab garaaži või autobaasi direktor (ülem).

Autobaasi (garaaži) direktor (ülem) on kohustatud määrama igasse tsehhi tuleohutuse eest vastutava isiku administratiiv-tehnilisest personaalist.

4. Peale käesolevate määruste on kõik automajandus-ettevõtted kohustatud täitma Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve korraldusi ja kohaliku tuletõrje ettepanekuid tuleohutusnõuete täitmiseks eksploatatsiooniprotsessis, samuti ehitus-remonttööde ajal ja automajandus-ettevõtete rekonstrueerimisel.

5. Igasse garaaž-ettevõtte ruumi tuleb nähtavale kohale välja panna väljavõtteid käesolevaist juhistest tuleohutusnõuete kohta, mis tuleb täita vastavas ruumis, samuti tuleb välja panna teade antud ruumi tuleohutuse eest vastutava isiku nimega.

II. Tuleohutusnõuded garaažides, autoseisukohtadel, teenindusruumides, remonditöökodades ja ladudes

6. Autode paigutamine garaažidesse, katusealustele seisukohtadele või eriväljakule hoidmiseks väljaspool garaaži peab toimuma vastavalt garaažide ehituse projekteerimise normidele.

7. Kustutustööde tagamiseks tulikahju tekkimise korral, samuti varanduse evakuaatsiooni tagamiseks on keelatud:

- a) kuhjata garaažide hoovidele autokeresid, šassiisid, kabiine jm. esemeid; hoovid tuleb hoida puhtad;
- b) tõkestada läbi- ja juurdepääse veevõtukohtadele, tuletõrjeabinõude ja -varustuse, samuti tuletõrje elekter-signaalseadmete juurde;
- c) paigutada garaaži masinaid suuremal arvul, kui on ette nähtud normides, samuti rikkuda paigutuskorda;
- d) sulgeda tõketega tagavaraväravaid nii seest- kui ka väljastpoolt; juurdepääs nendele peab olema alati vaba; ruumi sees võib tagavaraste ette asetada ainult sõidukorras masinaid;
- e) autoettevõtte hoovi on lubatud paigutada masinaid seisma ainult kinni pidades vahemaast masinate vahel, mis on ette nähtud garaaži ehituse projekteerimise normidega, ja tagades igale hoovi paigutatud masinale vaba väljasõidu.

8. Garaažiruumides, mis on määratud autode seisukohaks ja teenindamiseks, samuti katusealustes seisukohtades ja seisukohaks määratud platsidel on keelatud:

- a) lahtise tule kasutamine, suitsetamine, töötamine kantavate sepaääsides, leeklampide või kantavate keevitusaparaatidega;
- b) hoida autosid lahtiste bensiinipaakide avadega;

- c) teostada akumulaatorpatareide laadimist (autoseisukohas ja teenindamiseks määratud ruumes);
 - d) hoida mingisuguseid materjale, välja arvatud antud ruumide sisseseade;
 - e) teostada autokerede, agregaatide ja detailide, samuti käte ja riiete pesemist ja puhastamist bensiiniga või petrooleumiga;
 - f) hoida põletusainet (benssiini, petrooleumi), välja arvatud bensiin autode paakides.
9. Autoremondi ja muudes töökodades on keelatud:

- a) suitsetada, kasutada lahtist tuld, kantavaid ääse, leeklampe jms. neis ruumes ja tsehhides, kus tööprotsessis tarvitatakse kergestisüttivaid ja põlevaid vedelikke (benssiini, petrooleumi, värve, igasuguseid lakke jm.), samuti ruumes ja töökodades, kus tarvitatakse põlevaid materjale (puu-, sadulsepa- ja teistes töökodades);
- b) teostada autode remonti, kui nende paagid on täidetud bensiiniga ja karterid õliga (välja arvatud tööde juures, mis on seotud autode teenindamisega ja remondiga nr. 1);
- c) teostada autodetailide pesemist ning puhastamist bensiini või petrooleumiga, välja arvatud ruumes, mis on selleks kohandatud;

Märkus. Detailide pesemine petrooleumiga on lubatud kuni viie autoga garaazides autoremondiruumes, tarvitades selleks eripanne.

- d) hoida töökodades kergestisüttivaid ja põlevaid vedelikke hulgal, mis ületab ühe vahetuse tarviduse.

10. Kergestisüttivad ja põlevad vedelikud vahetusele vajalikul hulgal tuleb hoida metallanumais, erilistes tihedalt sulguvais metallkastides või -kappides.

11. Peale ülaltähendatud juhiste tuleb kõigis autode seisukoha remondi- ja teenindusruumides täita järgmisi tuleohutusnõudeid:

- a) on keelatud tühja bensiini- ja määrdeõlitaara hoidmine;
- b) ruumide ja remondikanalite puhastamine prahist ja jäänustest peab toimuma iga vahetuse lõpul ja pärast autode väljasõitu seisukohast liinile;
- c) põrandale sattunud õli ja põletusaine tuleb otsekohe eemaldada liiva või saepuru abil, kasutatud liiv või saepuru tuleb toimetada väljaspool garaaziruumi asetsevaisse kaanetatud metallkastidesse;
- d) kasutatud puhastusmaterjal (kaltsud, puhastusvill jm.) tuleb korjata erilistesse tihedalt sulguvate kaantega metallkastidesse, kust ta tuleb viia tuleohutusse kohta pärast iga vahetuse töö lõppu.

12. Läbitöötanud õli tuleb hoida väljaspool autode seisukoha- ja teenindusruumi raudvaatides erilises tulekindlas ruumis või maa-alustes tsisternides.

Märkus. Väikestes (kuni viie autoga) garaazides on lubatud läbitöötanud õli hoidmine põletus- ja määrdeaineladudes.

13. On keelatud tankida autodesse põletusainet seisukoha-, teenindus- ja remondiruumes, samuti paigutada lekkiva bensiinipaagiga autosid garaaži enne bensiini väljalaskmist.

14. Pealeselle on keelatud:

- a) suitsetada ja kasutada lahtist tuld;
- b) hoida kasutatud ja kasutamata puhastusmaterjali koos;
- c) hoida värve, lakke, happeid ja karbiidkaltsiumi ühistes ladudes ja panipaikades; värve ja lakke peab hoidma eriruumes, lahus happeist ja karbiidkaltsiumist;
- d) kasutada põletusaine raudvaatide veeretamiseks metallkange, et vältida sädemete tekkimist;
- e) ummistada riilitevahelisi läbipääse ja väljapääse materjalidega, taara või sisseseadega jm.;
- f) hoida üldistes ladudes tühja taarat ja korkimismaterjali; nende hoidmiseks peavad olema kohandatud eriruumid;
- g) sooritada ladudes töid, mis pole seotud materjalide hoie ega sisustusega, välja arvatud ruumide ja laosisseseade remont;
- h) teostada üldistes kergestisüttivate vedelike ja nitrovärvide ladudes nende ümbervalamist taarasse; selleks otstarbeks peavad olema laoruumidest isoleeritud eriruumid;
- i) hoida koos kergestisüttivate ja põlevate vedelike, nitrovärvide ja õlidega puhastus- ja korkimismaterjali;
- j) hoida kergestisüttivaid vedelikke klaasist või muust purunevast materjalist anumais või kaanetatuna ja korkimata, samuti kui lekkivais anumais.

15. Kergestisüttivate põletusainete ja nitrovärvide ladudes tuleb tuleohutusnõudeid täita eriti rangelt; need ruumid tuleb alaliselt hoida puhtad, seal on kategooriliselt keelatud tarvitada lahtist tuld; elektervalgustuse puudumisel on lubatud kasutada plahvatusohutuid käsilampe akumulaatoritega või kaevandustüüpi laternaid.

16. Kergestisüttivate vedelike ja nitrovärvide taarat peab hoidma eriruumis ja tingimata tihedalt suletud avadega (kaantega).

17. Kergestisüttivate vedelike ja bensiinipaakide remondi teostamisel on vajalik need enne remonti tulise veega puhtaks pesta, kange auruga läbi aurutada, pesta kaustilise soodaga (seebikiviga) või kuivatada kuuma õhuga kuni kergestisüttivate vedelike aurude täieliku kõrvaldamiseni. Puhastamist tuleb teostada lahtisel platsil või hästi ventileeritavais ruumides. Keevitamisel ja tinutamisel peavad korgid olema avatud.

18. Kergestisüttivate vedelike ümbervalamine ja ümberpumpamine peab toimuma, nagu juhised ette näeb, päevavalgusel. On keelatud kasutada kergestisüttivate vedelike vaatide avamiseks lõõgiriistu.

Elektervalgustuse puudumisel on valgustamiseks lubatud kasutada ainult

plahvatuskindlaid elektri-käsilaternaid akumulaatoritega või kaevandus-tüüpi laternaid.

On keelatud tormilaternate kasutamine.

Ümbervalamisel tuleb tingimata kasutada metall-lehtreid ja -panne. Ker-gestisüttivate vedelike pumpamise ja ümbervalamise juures peavad olema valmis seatud kustutusvahendid (käsikustutajad, liiv, labidad, vaip).

19. Kergestisüttivate ja põletusainete vedelike hoiuruumid, mis asuvad autoettevõtte territooriumil, peavad vastama kergestisüttivate ja põletus-vedelike ladude ja majandamise projekteerimise normidele.

20. On keelatud hapniku- ja põlevgaasiballoonide koos hoidmine, samuti nende balloonide hoidmine üldises laos; nii balloone hapnikuga kui ka põlevate gaasidega tuleb hoida eriruumes või katusealustel ja kaitsta neid soojusallikate (soojendusabinõude, päikesekiirte jne.) eest.

Hapnikuballoonid peavad olema eriti kaitstud õli või muude rasvainetega kokkupuutumise eest. Balloone tuleb hoida vastavalt surugaasiballoonide ehituse, korraspidamise ja järelevalve määrusele (Teede RK Riikliku Katla-järelevalve Inspektsiooni väljaanne 1938. a.).

M ä r k u s. On keelatud ahikütte sisseseadmine balloonide hoiuruumi.

21. On keelatud pööninguruumide kasutamine lao- ja tööstusruumideks; pööningule viivad uksed ja luugid peavad olema suletud; võtmeid tuleb hoida kindlas alatiselt teenindatavas ja valvatavas kohas.

22. Maalritöökodade ja muu personaali tööriivistus tuleb hoida metallist individuaalkappides.

23. Igas garaaž-ettevõttes peavad olema tsehhdies vastavalt sisustatud eri-ruumid suitsetamiseks. Igal pool, kus suitsetamine on keelatud, peavad olema nähtavale kohale välja pandud selgestiloetavad plakatid: „Suitseta-mine keelatud“.

24. Igas automajandus-ettevõtte tööruumis peavad olema nähtavale kohale telefoni lähedale välja pandud lähimate tuletõrjekomandode väljakutse numbrid.

25. Tuletegemine automajandus-ettevõtte territooriumil on keelatud; laas-tude, prahi ja õliste kaltsude põletamine peab toimuma väljaspool garaaži-ruume asuvais ahjudes.

III. Tuleohutusnõuded valgustus- ja elektrisisseseade ehitamisel ja ekspluateerimisel

26. Graažiruumide elektrivalgustusseade peab vastama IIЭC-normidele ja juhistele, samuti olemasolevaile ohutus- ja ehitusjuhistele tarvitusvoolu madal- ja kõrgepinge elektrotehniliste (BЭC) seadmete kohta antud ees- kirjades ja järgmistele põhilistele tuleohutusnõudeile:

a) garaažiruumid, autoseisukohad, õliregeneratsiooniruumid, katsejaam, detailide bensiini ja petrooleumiga pesemise ruumid, akumulaatorite laadimise ruum, maalritseh, petrooleumi-, määrdõli-, õlivärvi- ja lakilaod peavad olema installeeritud vee- ja tolmukindla valgustusega, juhtmed peavad olema üles seatud vastavalt kehtivaile elektrotehnilistele juhiste tuleohtlike ruumide kohta; neis ruumides ei ole lubatud lahtist sädet tekitavate seinakontaktide, voolulülitite, kaitsmete jne. ülesseadmine, kõik harukarbid ja lülid peavad asetsema tulekaitse suhtes ohututes kohtades;

b) atsetüleenijaamades, põlevgaaside (atsetüleen, vesinik) ladudes, kergestisüttivate vedelike (bensini, nitrovärvide, nitrolakkide jne.) ladudes, nitrovärvimiskambrites peavad elektervalgustus ja elektrijuhtimine vastama plahvatusohtlike ruumide kohta kehtivaile nõudeile.

27. Kõigis kaitseseadmes tohivad olla ainult kalibreeritud kaitsmed. Igasuguste isevalmistatud kaitsmete tarvitamine on keelatud.

28. Elektrijõul töötavad seadmed peavad vastama tuleohutusnõudele:

a) elektrimootorid (ventilatsiooniks ja muuks otstarbeks) autoseisukohadel, õliregeneratsiooni-, detailide bensiiniga pesemise, katsejaama-, akumulaatorite laadimise ruumides, nitrovärvidega ja -lakkidega värvimise kambrites, kergestisüttivate vedelike ladudes peavad olema hermeetiliselt suletavad;

b) tööpinkide ja puutöökodade pneumaatilise transpordi elektrimootorid peavad olema kaitstud tolmu ja laastude juurdepääsu eest;

c) kõrgepingejuhtmestik, jaotus- ja lülitusaparatuur seisukohtadel, õliregeneratsiooni juures, katsejaamas, detailide petrooleumiga ja bensiiniga pesemise ruumis, maalritöökodades, petrooleumi-, määrdõli-, õlivärvi- ja lakiladudes peab vastama nõuetele tuleohtlike ruumide kohta;

d) kergestisüttivate vedelike ladudes (vt. p. 26, lit. b), atsetüleenijaamades, põlevgaasiballoonide ladudes peavad kõrgepingejuhtmestik ning jaotus- ja lülitusaparatuur vastama nõuetele plahvatusohtlike ruumide kohta.

29. Puutöökodades, mis on sisustatud paljude tööpinkidega ja kus on tolmu tekkimise võimalus, peab elektervalgustus olema vee- ja tolmukindel, kõrgepinge- ja valgustusvoolujuhtmestik vajalikes kohtades kaitstud mehhaaniliste vigastuste eest ja olema üles seatud nii, et ei tekiks lühiühendus- ohtu; lülid, sulavkaitsmed jne. peavad olema kaetud tiheda kattega pooltulekindlast materjalist.

30. Katmata juhtmete ülesseadmine on keelatud, välja arvatud elektrilised transpordiseadised tuleohutuis ruumides ja akumulaatorite laadimise ruumides.

Laadimisplaadist laadimispunktideni minevad katmata juhtmed peavad olema värvitud happeskindla värviga.

31. Kõigile ülesseatud elektrimootoreile peab olema vaba juurdepääs ja neid tuleb perioodiliselt järele vaadata, puhastada tolmust ja õlitada.

32. Elektervalgustuse ja ventilatsioonielektrimootorite sisse- ja väljalülitamine peab olema tsentraliseeritud.

33. Kantavad lambid ja nende kaablid peavad olema kaitstud mehaaniliste vigastuste eest.

34. Juhtmete ühendamine isoleerimata ja jootmata, katmata kohtade jätmise, juhtmete asetamine rullideta ja isolaatoriteta, purunenud rullid, isolaatorid, lülitid, pesad, korratu elektriarmatuur ja ripnev juhtmestik on keelatud.

Elektrijuhtmetele, rullidele ja lülititele igasuguste esemete riputamine ja elektrilampide katmine paberiga või riidega on keelatud.

35. Ajutise elektrijuhtmestiku ülesseadmine garaažiruumesse on keelatud, välja arvatud ruumide remondi ja elektrivõrgu rekonstrueerimise puhul, kusjuures ajutine elektrijuhtmestik peab olema asetatud täielikus kooskõlas kehtivate elektrotehniliste normide ja juhistega.

36. Nii valgustus- kui kõrgepingevõrku peab perioodiliselt, mitte harvem kui kaks korda aastas kontrollima. Elektrijuhtmestiku, -aparatuuri ja -seadmete korratud tuleb otsekohe kõrvaldada.

Järelevalve elektriseadmete korrasoleku üle tuleb panna kvalifitseeritud personaalile. Elektrimajanduse õige eksploatatsiooni eest vastutab autoettevõtte kõrgem tehniline juht.

37. Juhul, kui garaažiruumes puudub võimalus seada sisse elektervalgustust, on lubatud sisse seada petrooleumvalgustus.

38. Petrooleumvalgustuse juures peavad valgustusallikad asuma seinatühikutes (niššides) või -laternais ja olema garaažiruumide poolt küljest hermeetiliselt suletud klaasiga. Juurdepääs neile valgustusallikatele peab olema tuloohutuist ruumidest. Laternate ehitus peab olema selline, et ei oleks lähedalasuvate puitkonstruktsioonide süttimisohtu petrooleumivalgustaja läbi.

39. Petrooleumilampide täitmine garaažis on keelatud. Petrooleumilampide täitmiseks ja päevaseks hoiuks peab olema määratud eriruum, mis on isoleeritud autodeseisukohast ja teenindusruumidest. Lampide täitmise ruumis on keelatud hoida petrooleumi rohkem kui ühe ööpäeva tagavara.

IV. Tuleohutusnõuded ventilatsiooni- ja kütteseadmete eksploatatsioonil

40. Ventilatsioonitorudes (õhujuhtmeis), samuti ventilatsioonikambreis tuleb pidada nõutavat puhtust; ventilatsiooniseadmeid tuleb iga päev puhastada.

41. Ventilatorid peavad olema alatiselt korras, neid tuleb perioodiliselt järele vaadata ja määrada selleks määratud personali poolt.

42. Ventilatsiooniseadmed akumulaatorite laadimise, õliregeneratsiooni,

kergestisüttivate vedelike, nitrovärvide ja lakkide hoidmise ruumes, samuti nitrovärvide ja lakkidega värvimise kambreis peavad olema monteeritud nii, et oleks kõrvaldatud sädemete tekkimise võimalus.

Selliste ruumide ventilaatorite tiivad ja katted peavad olema valmistatud materjalist, mis ei anna löögist sädemeid.

On keelatud akumulaatoriruumide ventilatsioonikanaleid juhtida kasutatavasse suitsulõõridesse või üldisse garaaž-ettevõtte ventilatsioonisüsteemi.

43. Kütteseadmete ekspluateerimisel on keelatud:

- a) asetada küttekehade juurde igasuguseid kõrvalisi esemeid ja materjale;
- b) kuivatada kaltse, materjale jm. küttekehadel ja -torustikul. Vesikütte küttekehad ja torustik, milledes vee temperatuur on 50—100° C, ei tohi olla põlevaile ehituskonstruksioonidele lähemal kui 2 cm.

Vesi- ja aurkütte küttekehad ja ülekuumendatud vee aurveetorud peavad olema põlevaile ehituskonstruksioonidele mitte lähemal kui 5 cm ja poolpõlevaile ehituskonstruksioonidele mitte lähemal kui 2 cm;

- c) hoida küttagavarasid mitte selleks määratud ruumes või platsidel.

44. Kui garaažis on ahiküte, peavad ahjud tuleohlikes ruumides olema kaetud raudkatetega.

Ahjude kütteavad ei tohi väljuda autode seisukoha, teenindus-, akumulaatorite laadimise jm. ruumidesse, kus tööprotsessis tarvitatakse kergestisüttivaid ja põlevaid vedelikke või materjale.

Ahjusid ja suitsulõõre peab perioodiliselt järele vaatama ja tahmast puhastama, mille kohta tuleb teha märkmed eriraamatusse.

45. Ajutiste ahjude püstitamine automajandus-ettevõtte ekspluatatsiooniruumidesse on keelatud.

Ruumide remondi korral on lubatud nende kuivatamiseks püstitada ajutisi ahjusid, mis peavad vastama normidele GOCT 2127-43 „Ahiküte. Suure ja keskmise soojusmahutavusega ahjud. Projekteerimise normid“.

Ajutiste ahjude püstitamine igal üksikul juhul peab teostuma kooskõlas-
tatult garaaž-ettevõtte tuletõrjehiga, viimase puudumisel isikuga, kes on vastutav autoettevõtte tuleohutuse eest.

V. Tuleohutusnõuded ajutistel autode seisukohtadel

46. Ajutistel autode paigutamise kohtadel (seisukohtadel) põllul ja metsas tuleb silmas pidada järgmist:

- a) ajutised autode paigutamise kohad (seisukohad) seatakse sisse kuivast rohust, põõsastest jms. puhastatud platsidel, mille ümber on üles kinnitud 1 m laiune riba, ja mitte lähemal kui 100 m ehitistele, metsamaterjaliladudele, õlekuhjadele, metsale ja viljapõldudele;

- b) autod peavad platsidel olema kolonnides mitte üle 10 masina, vahe-
dega üksikute masinate vahel mitte vähem kui 1 m ja kolonnide vahel
mitte vähem kui 10 m;
- c) põletus- ja määrdeained masinate jaoks peavad asetsema kuivast
rohust, võsast jm. puhastatud platsidel mitte lähemal kui 100 m koh-
tadele, kus toimub metsa ülestöötamine, rehepeksukohtadele, õle- ja
heinakuhjadele, põldudele, autode ja traktorite seisukohtadele jne., ja
mitte lähemal kui 50 m igasugu poolpõlevast või põlevast materjalist
ehitustele ja seadmeile; põletus- ja määrdeained ajutiste autoseisu-
kohtade platsidel peavad asetsema madalamais kohtades ja olema
ümbritsetud 1 m laiuse küntud ribaga;
ajutistel autoseisukohtadel ja põletus- ja määrdeaineplatsidel peab
olema käsikustutajaid, kaste liivaga ja vaate veega;
- d) põletusainevaate, mida hoitakse põllul või metsas, ei tohi täita üle
95% mahust, korgid peavad olema ülespoole ja vaadid kaitstud päi-
kesekiirte eest;
- e) tühja taarat tuleb hoida mitte vähem kui 20 m kaugusel põletusaine
hoidmise kohast;
- f) autoseisukohal ja põletusaine hoidmise kohal on keelatud: suitseta-
mine, tulet tegemine ja igasugune remonttöö, mille juures tarvitatakse
lahtist tuld.

47. Kergestisüttivate vedelike, põletusainete ja muude tuleohtlike lastide
vedudel harilike veoautodega peavad viimaste summutajad olema varustatud
kaitsekatetega (raud-asbestist).

Kergestisüttivate ja põlevate vedelike veol metalltaaras peavad viimasel
olema metallkorgid; vedu puukorkidega metalltaaras on keelatud.

Harilike veoautode ümberehitamisel kergestisüttivate ja põlevate vedelike
vedamiseks tsisternidega tuleb nende autode summutajad viia ette ja ase-
tada radiaatori alla.

48. Tankimist, hoolimata tankimisviisist, tuleb teostada ainult mootori
seistes.

VI. Esmaabi-kustutusriistad

49. Garaaž-ettevõtte-, autode seisukoha- ja teenindusruumes peab olema
paksuvahulisi kustutajaid üks iga 50 m² põrandapinna kohta, kuid mitte
vähem kui kaks igas ruumis.

Samuti peavad tähendatud ruumides olema kastid kuiva läbisõelatud lii-
vaga: üks kast mahuga 0,5 m³ iga 100 m² põrandapinna kohta, kuid mitte
vähem kui üks liivakast igas ruumis.

Garaaž-ettevõtte teistes ruumides ja tsehhides peab kustutusriistade hulk
vastama tabelis tähendatud arvudele:

Jrk. nr.	Ruumi nimetus	Põranda- pind m ²	Käsi- kustuta- tajaid		Käsi- kustuta- jaid	Kaste liivaga 0,5 m ³
			nr. 1	nr. 3		
1	2	3	4	5	6	7
1	Katsejaam	50	—	1	1	1
2	Öliregeneratsiooni-, vulkanisee- rimis-balloonitsehh	50	—	1	—	1
3	Detailide petrooleumiga pese- mise ruum	50	—	1	—	1
4	Karburaatoriruum	50	—	1	—	1
5	Elektritsehkh	50	—	1	1	—
6	Sadulsepa-, tiseritsehh	100	1	—	—	—
7	Maalitsehh	50	—	1	—	1
8	Mehaanika-, vase-, plekksepa- ja kuumtsehkh	200	1	—	—	—
9	Kergestisüttivate vedelike ja põletusainete laod	50	—	1	—	1
10	Põlevate materjalide laod	100	1	—	—	—
11	Mittepõlevate materjalide laod	200	1	—	—	—

Märkus. 1) Kui ruumi pind on väiksem, kui on näidatud 3. lahtris, siis varustatakse muude kustusriistadega mitte vähemal arvul, kui on tähendatud lahtrites 4—7.

2) Igal juhul ei tohi ühes ruumis olla vähem kui kaks käsi-
kustutajat.

3) Iga liivakasti juures peab asetsema labidas (kühvel), kastid peavad olema punaseks värvitud, sulguma tiheda kaanega, kastidel peab olema pealkiri: „Kustusliiv“.

4) Iga käsi-
kustutaja peab olema kinnitatud seinale sellisel kõrgusel, et igal inimesel oleks võimalik seda vajaduse korral vabalt ja kergesti

50. Tuletekkimise võimaluse vältimiseks autol on keelatud: maha võtta (käsi-
kustutaja alumine ots ei tohi olla kõrgemal kui 1,5 m põrandast).

a) lasta koguneda mootorile ja selle karterile õli- ja bensiinise-
gust mustust;

b) jätta korratusse bensiinitorustikku, karburaatorit ja bensiinipaake;

c) jätta kabiinidesse ja mootorile õli ja bensiiniga määratud tarvitatud
puhastusmaterjale (kaltsud, puhastusnarmad jm.);

d) suitsetada autode ohtlike osade (paakide ja karburaatorite) läheduses;

e) kasutada lahtist tuld (tikke, küünlaid jms.) valgustusallikana automeh-
hanismide (mootorite, käigukasti karburaatorite jne.) rikete avastami-
sel ja kõrvaldamisel;

f) automootorite soojendamise vahetult lahtise tulega (leeklampi-
dega jm.).

51. Tuletõrje on kohustatud koos autoettevõtte administratsiooniga välja töötama:

- a) kustutus-operatiivplaanid igasuguste ruumide jaoks ja autode evakuatsiooni plaani;
- b) instruksiooni administratiiv-tehnilise ja teenindava personaali kohustuste kohta tulikahju tekkimise korral.

52. Igas ettevõttes peab, oleneades ettevõttes teenivate isikute arvust, olema organiseeritud vabatahtliku tuletõrje meeskond, kes võtab tulikahju tekkimise korral tarvitusele vastavad abinõud.

VII. Tuleohutusnõuded puugaasiautode ekspluateerimisel

53. Puugaasiautode ekspluateerimisel peab arvestama seda, et tuleoht on nende juures suurem, mis johtub alatisest tulest generaatoris vedela põletusaine läheduses.

54. Puugaasiautodele peavad autoettevõttes olema määratud eraldatud garaažid — seisukohad.

55. Kui on vajalik puugaasimasinaid paigutada üldistesse garaažidesse, on gaasigeneraatorite süütamine garaažis keelatud.

56. Eraldatud garaažis puugaasiautode seisukohal on masinate käivitamine lubatud, sel juhul peab aga ruumi põhjalikult ventileerima või iga masina kohal peab olema tõmbetoru.

57. Puugaasiautode seisukohtades ja garaažides on vedela ja tahke põletusaine tagavara hoidmine keelatud.

58. Puugaasiautode ekspluateerimisel ei tohi lasta kütteainet gaasigeneraatori koldes ära põleda üle $\frac{2}{3}$ tema mahust.

59. Tuhaluuki tohib avada, kui täiteluuk on avatud, 20—30 minutit pärast mootori seiskamist.

60. Et vältida tule väljalöömist õhuavast, peab jälgima, et õhuavaklapp oleks tihedalt surutud vastu õhukarpi.

61. Gaasigeneraatori tuharuumi peab ühendamata metallpannile. Pärast puhastust tuleb söed ja tuhk veega üle valada. Pärast veega kustutamist peab söed ja tuha viima erilisse tuleohutusse kohta.

62. Puugaasiautode töötamisel on vajalik jälgida, et generaatori väliskest ei kuumeneks üle normi, mis on lubatud vastavale generaatoritüübile.

63. Gaasigeneraatori ühenduste tiheduse kindlakstegemiseks on keelatud kasutada lahtist tuld, selleks tuleb kasutada ainult seebivett.

64. Bensiinitorustiku ja karburaatorite remonti tuleb teostada ainult jah-
tunud generaatori juures.

65. Generaatorit süüdates järgitagu ettevaatusabinõusid lahtise tule kasutamisel: mitte pilduda põlevaid tikke, korralikult kustutada tungalt jne.

66. Gaasigeneraatori süütamist teostada ainult tunglaga; süütamine takkudega, narmastega vms. on keelatud.

67. Tõrvik peab olema tehtud takkudest ja immutatud läbitöötanud õliga.

TULEOHUTUSE TÕÜPJUHISED ELAMUIS, ÜHIS- ELAMUIS JA TEISTES MAJAVALDUSTES.

1. Iga telefoniaparaadi, samuti kui kõikide üldisel kasutamisel olevate telefoniaparaatide juures peab olema sildike lähima tuletõrjekomando väljakutse numbriga komando väljakutseks tulikahju korral.

Komando väljakutsel tuleb teatada täpne tulikahju asukoht, mis põleb ja telefoni nr., millega teatati tulikahjust.

2. Olemasolevad tulekaitsevahendid (keemilised kustutajad, hüdrandid, voolikud jne.) peavad olema alati korras ja kasutamiskvaliteetiga.

3. Majavalitsejad, kelle piirkonnas on tuletõrjekaevusid või muid vesi-varustusallikaid (tiigid, kaevud jne.), peavad jälgima, et veevõtukohtad oleksid puhtad lumest, jääst, prügist ja mullast, et oleksid juurdepääsuteed ja tähistused veevõtukohtade juurde.

4. On keelatud:

a) üle kuhjata ehitiste vahesid, hoove ja läbisõiduteid igasuguste materjalidega;

b) ehitada kergestisüttivate vedelainete ladusid ilma kohalike nõukogude loata;

c) üle kuhjata juurdepääse tagavaraväljapääsude ja tuletõrje välisredelite juurde;

d) kinni lüüa kortereis ja treppidel olevaid tagavaraväljapääse;

e) teostada veevärgi- ja keskküttetorude soojendamist jootmislampidega või lahtise tule kasutamisega neis kohtades, kus torud on põlevate ehitisosade läheduses;

f) suitsetada, kasutada lahtist tuld põõningutel, keldrites, kuurides ja kõigis põletusainete hoiukohtades; ruumides, kus puudub spetsiaalne elektrivalgustus, võib kasutada ainult elektrilaternaid, tormilaternaid ja klaasitud küünallaternaid;

g) minna lahtise tulega, elektrilaternate, tormilaternate ja küünallaternatega kergestisüttivate ainete (bensiin, eeter jne.) ladudesse.

5. Elukortereis on keelatud:

a) ehitada trepikodadesse ja üldistesse läbikäikudesse sahvreid ja hoiukohti ning hoida neis liikumist takistavaid esemeid;

- b) hoida kergestisüttivaid vedelikke koridorides;
 - c) jätta järelevalveta küdevaid ahjusid, põlevaid priimuseid ja petrooleumkeetjaid, elektritriikraudu, elektripliite, samuti jätta nende järelevalve laste hooleks;
 - d) kallata küttevedelikke põlevatesse lampidesse, priimustesse jne., samuti kallamise juures kasutada lahtist tuld;
 - e) kasutada põlevaid vedelikke ahjude ja pliitide süütamiseks;
 - f) visata kustutamata süsi ja kuuma tuhka puitehitiste lähedusse ning hoida neid tuldvõtvates ja lagunened nõudes;
 - g) jätta gaasikraane ja -ventiile lahtistena või mittekindlalt suletuina;
 - h) riputada elektrijuhtmestikku naeltele, kleepida tapeti alla, kasutada omatehtud kaitsekorke, katta elektrilampe paberi või riidega, riputada rõivaid ja muid esemeid lülititele või tõpslitele, kasutada elektritriikraudu, elektripliite, elektrisoojendajaid tulekindla aluseta, välja lülitamata neid pärast tarvitamist;
 - i) lülitada valgustusvõrku raadio ja soojendusvahendeid spetsiaalsete juhtmeteta ning nendele tõpsleid asetada;
 - j) riputada petrooleumlampe, laternaid jm. lae külge ebakindlalt ja metallist kaitseplekita klaasi kohal.
6. Kortereis, kus ei ole sahvreid, võib korterielanike nõusolekul asetada majandusesemeid koridori ja esikusse tingimusega, et läbipääs oleks vaba.
7. Üldkasutusel olevad sisekoridorid ja trepid peavad olema öösel valgustatud.
8. Pööninguil keelatakse:
- a) hoida tuldvõtvaid materjale ja igasuguseid muid esemeid, välja arvatud talveaknaraamid, kuivav pesu; ehitada sahvreid ja tuvilaid, välja arvatud spetsiaaltuvilad, mis on asutatud endise Osoaviahimi liinis; pööningud peavad olema eeskujulikult puhtad;
 - b) asetada laele soojendamiseks saepuru, turbaid ja muid põlevaid materjale;
 - c) kinnitada raadioantenne korstnate külge;
 - d) hoida pööninguaknaid katkistena ja avatult, välja arvatud tuulutamiseks;
 - e) hoida pööningule viivad ukсед lahtistena; pööninguksed peavad olema lukustatud ja võti peab olema pööningu eest vastutava isiku käes; uksele peab olema kinnitatud sildike selle isiku nimega, kelle käes on võti;
 - f) hoida lahtistena tulemüürides asetsevad ukseavad pööningul; need ukseavad ja avad, mis viivad pööningult trepikodadesse, peavad olema suletud tulekindlate ustega.
9. Katlamajades keelatakse:

- a) hoida kütust (vedelat ja tahket) suuremas koguses kui ööpäevane tarvidus. Sõe ja küttepuude tagavarad peavad asetsema eraldi ruumides;
- b) teostada katlaseadeldiste kütmist ja hooldamist isikuil, kes ei oma vastavat kvalifikatsiooni, ning jätta katlamaju kütmise ajal järelevalveta;
- c) katlamajas eluneda katlamaja teenindaval personaalil ja teistel isikutel.

10. Juhul, kui kütmine toimub naftaga, peab kütteava all asetsema plekkpann õli kogumiseks. Katlaruum peab olema puhas, põrandale valgunud naftaloigud tuleb ära koristada ja need kohad katta liivaga.

Küttekolletest väljavõetud tuhk ja šlakk tuleb kustutada veega ning asetada tuleohutusse kohta.

Katlamajades peavad olema järgmised tulekustutusvahendid: keemilised kustutajad, kastid liiva ja labidatega.

11. Individuaalgaraažide kasutamisel keelatakse: suitsetada, kasutada ääse, jootmislampe, keevitusseadeldisi ja kasutada lahtist tuld, hoida tühja taarat ja õliseid lappe garaažis; mahakallatud põletusaine tuleb viivitamata koristada ja mahavalamise koht katta liivaga.

Garaažis peavad olema tulekustutajad, kast kuiva liiva ja labidaga.

12. Majaelanikud, majavalitsejad ja majakomandandid peavad täpselt täitma Riikliku Tuletõrjeliise Järelevalve poolt esitatud nõudeid ning kohalike nõukogude ja täitevkomiteede määrusi tulekaitse kohta.

13. Tulikahju korral on vajalik:

Viivitamata teatada tuletõrjekomandole tulikahju täpne aadress ja telefoni nr., kust teatati tulikahjust.

Tuletõrjekomando kohaletulekuni alustada tule kustutamist kohalolevate tulekustutusvahenditega (tulekustutajad, vesi, liiv jne.).

14. Juhul, kui ruumides on tunda valgustusgaasi lõhna, on rangelt keelatud nendesse minna lahtise tule, põleva paberossi ja süüdatud tuletikuga. Sellisel juhul peab avama aknad ja ukсед ning tuulutama ruumid, ühtlasi tuleb sellest viivitamata teatada majavalitsejale.

Gaasijuhtmete külmumise korral tuleb teostada lahtisulatamist ainult tulise veega.

15. Käesolevate juhiste täitmise eest on vastutavad majavalitsejad ja ühiselamute komandandid.

Linnanõukogud, kinnitades käesolevaid juhiseid, teevad neile vastavad täiendused, võttes arvesse kohalikke olusid.

Igas majas ja igas majavalitsuses peavad olema pandud nähtavale kohale „Tuleohutuse juhised elamuis, ühiselamuis ja teistes majavalidustes.“

Märkus: Vastavalt Tuletõrje Peavalitsuse juhtnõõridele peavad linnade tööraha saadikute nõukogud need tüüpjuhised läbi arutama. Neid juhiseid kinnitades võidakse neid täiendada, võttes arvesse kohalikke olusid.

VÄLJAVÕTE

ГОСТ 2127-43: „Ahiküte. Suure ja keskmise soojusmahutavusega ahjud. Projekteerimise normid“.

(Kehtestatud 1. augustil 1943. a. $\frac{\text{OCT}}{\text{BCKM}} = \frac{7805}{62}$ asemel.)

LISA 3

Tuletõrje profülaktika

1. Kõigis kohtades, kus hoone puitosad puutuvad kokku suitsukanalitega ahjudes, korstnates ja seintes, ehitatakse soojustõkked, s. t. müüritakse paksendused või õhuvaheruumid.

2. Horisontaalsed soojustõkked ehitatakse suitsukanalite vahelagedest läbimineku kohtadel. Soojustõkete paksus „suitsust“ puiduni on: ahjudel kütteajaga mitte üle 2,5 tunni (elumajad, administratiiv-, ühiskondlikud hooned, laoruumid) — üks telliskivi; ahjudel kütteajaga üle 2,5 tunni (saunad, pesumajad, pagaritööstused, sööklad jne.) — poolteist telliskivi.

3. Süttivaist materjalidest põrandad ja vahetäited viiakse ainult soojustõkke ääreni. Soojustõkke peale tehakse põrandakate tulekindlast või pooltulekindlast materjalist.

4. Soojustõkkega kokkupuutumise kohal lüüakse puit üle kahekordse, saviseguga immutatud vildiga. Isolatsioonmaterjalide puudumisel suurendatakse soojustõket poole telliskivi võrra.

5. Puittalad asetatakse seinakanalite suitsust 25 cm kaugusele. Talade otsad, välja arvatud nende otsmikud, kaetakse kahekordse, saviseguga immutatud vildiga.

6. Juhul, kui tala ei ole võimalik viia 25 cm kaugusele, viimane lühendatakse ja raiutakse sõlge (põiktala, riigel), jättes põiktala ja suitsukanali vahele ühe telliskivi paksuse soojustõkke, puitosade ühelöömisega kahekordse, saviseguga immutatud vildiga.

7. Kiviseina asetatud raudtala ja selles seinas oleva suitsukanali vahele jäetakse mitte vähem kui $\frac{1}{2}$ telliskivi paksune sein.

8. Kivist trepikodade seintes asetsevate suitsukanalite seinte paksus trepikäigu suunas, puittreppide ja -podestide puhul, tehakse mitte vähem kui üks telliskivi, puitosade isoleerimisega asbestist või kahekordse, saviseguga immutatud vildiga. Isolatsiooni puudumisel tehakse seinte paksus poolteist telliskivi, kusjuures paksendus ehitatakse pilastrina.

9. Hoonete seinte, korstnate ja ahjude vajumine ei tohi oleneda üksteisest, mistõttu soojustõkked ei tohi toetuda põrandale ja taladele. Vahe- ja pööningulagede soojustõkete kõrgus suurendatakse võimalike vajumiste piires.

10. Vertikaalsed soojustõkked tehakse kogu vaheseina ulatuses, kõigil

juhtumitel, kui süttivad vaheseinad on suitsukanalitele või ahjule lähemal kui 25 cm. Vertikaalsete soojustõkete sidumine ahju või korstna müüritusega ei ole lubatud.

11. On lubatud teha külgedelt lahtised vaheruimid puitseina ja ahju või korstna vahele. Sealjuures

a) laius peab olema vähemalt 13 cm kogu tema kõrguse ulatuses;

b) vahemaa „suitsust“ puiduni peab olema lühiajalise kütteajaga ahjudel 25 cm ja pikaajalise kütteajaga ahjudel vähemalt 38 cm. Sel juhul peab sein olema isoleeritud asbestiga või kahekordse, savišeguga immutatud vildiga.

12. Külgedelt kinnise vaheruumi puhul puitseina juures vooderdatakse viimane veerandtelligiviga (külm veerand), saviseguga immutatud vildi vaheleasetamisega. Vaheruumi alla ja üles jäetakse $0,13 \times 0,13$ m suurused avad neisse asetatud võredegaga.

13. Soojustõkked süttivate seinte avades tehakse sein- ja vaheseinalaiused. Vaheruum tehakse mitte vähem kui pool telliskivi ja täidetakse telliskivitäitega. Puit isoleeritakse soojustõkke poolt asbestiga või saviseguga immutatud vildiga.

Vahemaa „suitsust“ puiduni peab olema vähemalt 25 cm.

14. Tulekindlate ja pooltulekindlate seinte puhul tehakse soojustõkked poole telliskivi paksused ja laiused. Jäetud vaheruum peab mõlemal pool, all ja ülal, omama võrestatud avasid.

15. Vahelagedes, mille täitesse kuulub kergestisüttivaid materjale (saepuru jne.) tehakse korstnate soojustõkked ühe rea võrra kõrgemad täitepinnast.

16. Korstnate ja hoone puitosade vahele ei tehta pööningul soojustõkkeid. Nende asemele jäetakse vähemalt 10 cm laiune vaba vahe.

17. Sindel-, laast- ja pilbaskatuste puhul jäetakse korstna välispinna ja puidu vahele vähemalt 10 cm laiune vahe. Korstna ümbruse katmine teostatakse katuseplekiga, kusjuures viimane juhatakse korstna paksenduse alla.

18. Puittalade läbiviimine esimese ja teise korruse ahjude vahelisest tugimüüritusest ei ole lubatud.

19. Pööningul peavad kõik korstnad, seinad, milles on suitsukanalid ja kaldkorstnad, olema krohvitud ja valgendatud.

20. Et vältida ahjude ette puitpõrandale ja põrandas olevate pragude kaudu vahelagedesse süte sattumist, lüüakse ahjusuu ette raudplekk suuruses vähemalt $0,5 \times 0,7$ m.

21. Ventilatsioonikanaleid ei ole lubatud kasutada ahjudest suitsu ärajuhtimiseks.

22. Ahju proovimine enne korstna lõplikku väljaehitamist läbi katuse on keelatud.

23. Ahjude püstitamisel tuleb täita kõiki tuleohutusmäärusi, samuti kui nõudeid, mis on tähendatud käesolevas lisas.

JUHENDID

MAA VABATAHTLIKELE TULETÖRJEÜKSUSTELE TULIKAHJUDE VÄLTIMISEKS.

I. Üldised määrused

1. Vastavalt maa asustatud punktide tuletõrje kohta avaldatud määrusele, mis on kinnitatud NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määrusega nr. 1816, 2. novembrist 1939. a., organiseerivad külanõukogud, ühiskondliku sotsialistliku omandi ja kolhoosnike ning teiste kodanike varanduse kaitseks tulikahjude vastu, kolhooside liikmete ja teiste maal olevate asustatud punktide elanike hulgast vabatahtlikud tuletõrjeüksused, kes võtavad aktiivselt osa tulikahjude vältimisest ja kustutamisest.

2. Vabatahtlikesse tuletõrjeüksustesse tuleb värvata laialdaselt noori (poisse ja tütarlapsi), samuti tööjõulisi naisi, eesmärgiga koondada tuletõrjeüksustesse suuremal hulgal kohaliku asustatud punkti elanikke. Seejuures tuleb arvestada seda, et nendesse üksustesse kuuluksid lautade, tallide, farmide, koolide, haiglate ja teiste asutiste töötajad. Süütepommidest ja muil põhjusil tekkinud tulikahjude kustutamisest peavad aktiivselt osa võtma peale vabatahtliku tuletõrje liikmete ka kõik töövõimelised kodanikud.

II. Vabatahtliku tuletõrje profülaktiline töö (tulikahjude vältimine)

3. Maakohtade asustatud punktides teostatakse tulikahjude vältimist peamiselt vabatahtlike tuletõrjeüksuste ja nende ülemate poolt, siseministerruumi maakondlike tuletõrjeinspektorite vahetul juhtimisel.

4. Vabatahtliku tuletõrjeüksuse ülem koos maakondliku tuletõrjeinspektoriga peab vastavas asustatud punktis tagama eeskujuliku tulekaitse korra kõigis ühiskondlikes ning individuaalseis ehitistes ja elamuis, nõudes kõigilt kodanikelt tuleohutusmääruste ranget täitmist, et vältida täielikult tulepukkemise võimalused ja tule pukkemisel kustutada see juba eos.

5. Seoses sellega on vabatahtliku tuletõrjeüksuse ülem kohustatud:

- a) teostama alalist kontrolli ühiskondlikes majapidamistes, kolhoosides (lautades, farmides, kuurides, tallides, rehepeksukohtades, viljaaitades jne.), samuti teostama alalist püsivat tuletõrjevalvet asustatud punktide territooriumil asuvas majandites ja asutistes (koolides, haiglais, loomaravilais, valla täitevkomitee hooneis, kolhooside juhatuseruumes, klubides, punastes nurkades, masina-traktorijaamades, jne.).

Vabatahtliku tuletoorjeuiksuse ulem kasutab oma abilistena vabatahtliku tuletoorjeuiksuse liikmeid, kes tootavad nimetatud majandites voo asutistes;

b) jagama asustatud punktid rajoonideks (loikudeks) ja maarama igale rajoonile (loigule) vabatahtliku tuletoorje uks kuni kaks paremini ettevalmistatud liiget, kes peavad alaliselt valvama tuleohutusmaaruuste taatmise jarele uksikkodanike elamuis ja ouehitistes;

c) opetama koigile vabatahtliku tuletoorjeuiksuse liikmeile tuleohu vastu vootlemise maaruusi ja andma neile ulesandeid maaruuste taatmise kontrolli teostamiseks omaenda ja naabrite elamuis ning tookoahas.

6. Kooskoalas ulalnimetatud ulesannete jaotamisega peavad vabatahtliku tuletoorjeuiksuse ulem ja liikmed, kontrollides neile kinnistatud rajoonides tuleohutusmaaruuste taatmist kodanike poolt, teostama mitte harvemini kui kord kuus poohjalikku ulevaatuset koigis hooneis oma rajoonis, et veenduda hoonete tuleohutuses ja kodanike poolt tuleohutusmaaruuste taatmises ning tulekustutusvahendite korrasolekus.

Iga vabatahtliku tuletoorjeuiksuse liige, avastanud ulevaatusel puudused, mis vooivad soodustada tulikahju tekkimist, peab kohe vootma tarvitusele abinooud nende koorvaldamiseks, keelates kodanikele nende tuleohutusmaaruuste vastase tegevuse, selgitades neile haadaohu vooimalikke tagajargi. Koigist avastatud korratustest peavad vabatahtliku tuletoorjeuiksuse liikmed teatama samal paeval uksuse ulemale. Vabatahtliku tuletoorjeuiksuse ulem, saanud teateid tuleohutusmaaruuste mittetaatmisest ukskoik kelle poolt, peab viivitamatult kontroollima seda fakti kohapeal ja noodma korratuste koorvaldamist. Kui ei taaideta vabatahtliku tuletoorjeuiksuse ulema noodmist, peab ta abi saamiseks poorrduma kolhoosi- voo kuulanooukogu esimehe poole, kes on kohustatud vootma tarvitusele abinoousid administratiivliinis. Kui ei voota tarvitusele abinoousid, peab vabatahtliku tuletoorjeuiksuse ulem sellest teatama maakondlikule tuletoorjeinspektorile.

7. Kui igakuisel voo maakondliku tuletoorjeinspektori poolt maaratud tahtaegsel ulevaatusel vabatahtliku tuletoorjeuiksuse ulem avastab ehitistes tuleohutusmaaruuste mittetaatmise voo rikkumise juhtumeid, mille koorvaldamiseks on vaja aega, koostab ta selle kohta akti kahes eksemplaris, milles maargib ulevaadatud hoone (karjalaut, kool, haigla, elamu jne.) nimetuse, ulevaatusete aja (kuu ja paev), kelle juuresolekul teostati ulevaatus, millised puudused tuleohutuse seisukohalt avastati, milline tahtaeg anti nende koorvaldamiseks ja kes on vastutav nende koorvaldamise eest (perekonna-, ees- ja isanimi ja ametikoht).

Aktile kirjutavad alla vabatahtliku tuletoorjeuiksuse ulem ja asutise esindaja (kooli, haigla juhataja, kolhoosi esimees jt.) voo volitatud isikud (voo majaomanik).

Kui kolhoosi, ettevootte, asutise juhataja ei ole noos ettepanud nouetega

ja nende täitmise tähtajaga, peab ta näitama põhjused, miks pole võimalik täita ettepanud nõudeid.

Üks eksemplar aktist antakse allkirja vastu asutise juhatajale või majajärgsele omanikule täitmiseks, teine eksemplar allkirjaga saadetakse maakondlikule tuleohutuse inspektorile tema poolt kontrolli teostamiseks täitmise üle.

Vabatahtliku tuleohutuse ülem jätab endale väljavõtted tehtud ettepanekuist tuleohutusnõuete kohta ja korraldab kontrolli nende täitmise üle.

8. Tuleohutusseisukorra ülevaatustel elamuis, põllumajanduslikes, ühiskondlikes ja teistes ruumides peavad vabatahtliku tuleohutuse ülem ja liikmed nõudma järgmiste tuleohutusmääruste täitmist:

1) Kõigi hoonete põõninguruumid peavad olema puhastatud liigsetest esemetest ja kolust, mis tulikahju tekkimisel võivad soodustada tule levikut.

Kui elamuis ja teistes hoonetes on põõningute põrandad soojapidamiseks kaetud kuivade lehtedega, turbamullaga, saepuruga või teiste põlevate ainetega, tuleb need asendada mittepõlevate soojastamisainetega (šlakk, muld, saepuru segatud lubjaga jm.) või äärmisel juhul katta tuldvõttev kate mullaga või liivaga. Seejuures tuleb igal juhul korstna ümbrusest igast küljest vähemalt 1 m kaugusele eemaldada põlevaineist soojastajad ja põrand katta seal liiva või mullaga.

2) Ahjud, suitsulõõrid ja korstnad tuleb hoida alati korras. Ahjud ja suitsulõõrid loetakse siis korrasolevaks, kui neis ei ole pragusid ega lõhenenud kohti. Nende leidmiseks tuleb ahjud, suitsulõõrid ja korstnad lubjaga või kriidiga valgendada. Pragude ja katkiste kohtade olemasolu korral on valgel pinnal kohe näha tahmunud kohad.

3) Korstnad ja suitsutorud põõninguül peavad olema valmistatud tellistest või põletatud savist. Puust ja raudplekist torusid ei tohi valmistada, sest need on väga tuleohtlikud.

4) Ahjud, suitsulõõrid ja korstnad peavad nende kokkupuutekohtades hoone puitosadega (lagi, vahesein, sein jne.) viimaste kuumenemise ja tulikahju tekkimise vältimiseks olema eraldatud neist tellistest vahedega. Elamuis, koolides, haiglates, kolhooside juhatuste majades, külanõukogude majades, klubides, punastes nurkades tuleb ahjude, suitsulõõride ja korstnate eraldamiseks teha vahe 25 cm (ühe tellise pikkus), leivaküpsetusahjudel, pagaritöökodade ahjudel, sööklate ja loomatoiduvalmistamise küttekolletel (loomafarmides) ja teistes tööstusruumides peab isoleeriv vahe olema vähemalt 38 cm (poolteist tellist). Suuremaks kindlustuseks tuleohu eest on soovitatav puitosad kokkupuutekohas ahjude, korstnate ja suitsulõõridega üle lüüa savileotises immutatud vildiga.

5) Korstnad, korstnajakad, suitsutorud tuleb tahmast puhastada kord kuus. Pagaritöökodade, sööklate, loomatoiduvalmistamise küttekollete ja teiste kohtade korstnad, kus kütmine toimub sagedamini ja kauemat aega,

tuleb tahmast puhastada mitte harvemini kui kaks korda kuus. Suitsulõõride avad tuleb pärast puhastamist sulgeda tellisega ja vahed saviga tihedaks määrada.

Koolides, haiglates, külanõukogudes, loomapidamisruumides, masina-traktorijaamades ja teistes suuremates ühiskondlikes ja põllumajanduslikes asutistes tuleb sisse seada raamat (vihik), kuhu kantakse sisse korstnapühkimise ajad. Samasse raamatusse kannab vabatahtliku tuletõrjeüksuse ülem ülevaastustel avastatud puudused ahjude ja korstnate juures.

6) Kõigi ahjude, keedukollete ja pliitide ette puitpõrandale tuleb lüüa raudplekk suuruses 50×70 cm, et koldest väljakukkuvad põlevad söed ei satuks põrandale ega tekitaks tulikahju.

7) Ahjust väljavõetud tuhk tuleb enne üle valada veega ja seejärel kallata prügikasti või auku, mis peab asetsema elamuist ja teistest hoonetest (laut, tall, ait, kuur jne.) vähemalt 10 m eemal.

8) Ahjude, teemasinate (samovaride), triikraudade süütamiseks ei tohi kasutada petrooleumi, bensiini, ligroiini jms.

9) Pööningute nurgaaknad tuleb hoida alati suletud. Tulikahju korral kiireks pööningule ja katusele pääsemiseks peab iga hoone juures olema redel.

10) Ehitiste-vahelised kujud, läbisõiduteed ja läbikäigud peavad olema alati vabad, neid ei tohi ummistada õlgedega, heintega või muude põlevate materjalidega, sest tulikahju korral võimaldavad need kiiret tule ülekandumist ühelt hoonelt teisele. Õlgi ei tohi hooneile lähemale paigutada kui 20 m.

11) Majaseinte katmisel külmakaitseks talvel õlgedega või muu põleva materjaliga tuleb need pealt määrada saviga, et tulikahju korral tuli ei saaks kiiresti levida.

12) Tulised söed, mis võetakse ahjudest (teemasinates ja triikraudades kasutamiseks), tuleb koguda tihedalt suletavasse kustutajasse, mis on valmistatud mittepõlevast materjalist (savist, rauast kõrgetel jalgadel jne. või malmist). Kustutajad tuleb panna mittepõlevale alusele (tellised, muldpõrand jt.), aga mitte paigutada puidust seina, vaheseina, laudade või pinkide lähedale või välja viia hõõguvate sütega esikusse, sahvrisse, aita jne.

13) On keelatud suitsetamine, lahtise tule (tuletikud, küünlad, peerud jne.) kasutamine pööninguil, kuuride all, sahvreis ja teistes kohtades, kus on kergestipõlevaid materjale (õled, heinad jne.).

Nende ruumide valgustamise vajadusel tuleb kasutada kinniseid laternaide või sooritada hädavajalikud tööd päevavalgusel.

14) Lampidesse petrooleumi juurdevalamisel tuleb need enne kustutada. Lampe tuleb täita päeval ja ainult petrooleumiga. On keelatud täita lampe bensiini või ligroiiniga, mis võivad plahvatada.

Süüdatud lambid tuleb paigutada või riputada laest 70 cm madalamale

ja seinast, vaheseinast 10—15 cm eemale, kusjuures ülesriputatud lambi klaasi kohal peab olema metallist kuplike ja seinalambil metallist kilp, et kaitsta lage ja seina süttimise eest. Selle asemel võib lage ja seina üle lüüa raudplekiga vildi peal. Pealeselle tuleb lambid üles riputada nii kõrgele ja niisugusesse kohta, et lapsed ega täiskasvanud ei saaks lampe maha lükata ja sellega põhjustada tulikahju.

15) Petrooleumi tuleb hoida plekknõus. Petrooleumi ei tohi hoida ahju lähedal, koridoris, esikus ega teistes kohtades, kus petrooleum võib süttida juhuslikult mahapillatud tulest, hõõguvast söest või sädemeist ja kus põlemine võib ära lõigata väljapääsu ruumist. Eriti tuleb valvata, et lapsed ei pääseks petrooleumi juurde.

16) Tuletikud tuleb hoida kohtades, kust lapsed neid kätte ei saa. Mingil juhul ei tohi lastele lubada mängida tuletikkudega. Lapsed peavad alati viibima vanemate inimeste valve all. Et lapsi ära hoida tuleohtlikest mängudest, peab vabatahtliku tuletõrjeüksuse ülem saavutama külanõukogu esimehe, kolhoosi esimehe kaudu lastesõimede, lasteaedade ja lastemänguplatside organiseerimist, kuhu saadetakse esmajärjekorras nende vanemate lapsi, kes on välispõllutöödel või muudel töödel ja kellel ei ole täiskasvanud perekonnaliikmeid, kelle hooleks võiks lapsi jätta.

17) Küdevat ahju, põlevat priimust ja petrooleumkeetjat ei tohi jätta järelevalveta. Mingil juhul ei tohi järelevalvet nende üle jätta laste hoolde.

18) On keelatud teemasinaid (samovare) ja triikraudu kuumutada esikus, koridoris või õues hoonete lähedal, sest väljalendavaist sädemeist võib tekkida suur tulikahju.

19) Igas elamus peab alati olema kasutamiskorras tuletõrjeinventar, mis on elamule vastava jaotusega määratud ja millega varustatult majaelanikud peavad ilmuma tuld kustutama. Maja välisseinal või värava küljes nähtaval kohal peab asetsema tahvlike, millel on joonistatud selle tuletõrjeinventari kujutus. Pealeselle peab igas majas toobreis ja ämbreis vett varutud olema. Koolid, haiglad, klubid ja teised ühiskondlikud hooned peavad olema varustatud lihtsamate tulekustutusabinõudega (vaadid veega ja ämbrid, kirved, labidad, pootshaagid, redelid), mida tuleb tulikahju korral kasutada esimeseks abiks.

9. Ühiskondlustatud kolhoosisektoris (loomalaudad, tallid, viljaaidad jne.) peavad vabatahtliku tuletõrjeüksuse ülem ja liikmed lisaks ülaltoodule jälgima veel järgmiste tuleohutusnõuete täitmist:

1) Loomalautade, tallide ja teiste loomapidamisruumide väravad ja ukсед peavad avanema väljapoole ja nende esised peavad alati olema puhastatud lumest, sõnnikust, õlgedest jne.; väravail ei tohi olla lävesid, astmeid, värra-vaaluseid laudu ega vedrusid ja plokke nende sulgemiseks; läbikäike ruumides ei tohi ummistada mingisuguste esemete või loomatoiduga (õled, heinad jne.).

Nende nõuete täitmise järele tuleb hoolikalt valvata, et tulikahju korral oleks võimalik loomi kiiresti välja viia.

2) Loomaruumides hoitav loomatoidu hulk ei tohi ületada ühe päeva toidunormi. Loomatoit (õled, heinad jne.) tuleb hoida eraldi ruumis eemal loomadest. Loomatoidu hoidmine põõningul ei ole lubatud. Kui põõningut kasutatakse heinte ja õlgede hoidmiseks, peab põõningu põrand olema kaetud savikorruga. Loomapidamisruumide põõningu põrandate soojapidavaks tegemine peab toimuma mittepõlevast materjalist (šlakk, muld, liiv), aga mitte kuivade lehtedega, turbamullaga, õlgedega jne.

3) Kõik ruumid ja õuealad loomalautes, tallides jm. peavad olema hoolikalt puhastatud õlgedest, sõnnikust ja muust prahist, mis tuleb panna või ära vedada tuleohutusse kohta.

4) Ahjud ja suitsukanalid loomalautes, tallides, sigalates ja teistes loomapidamisruumides, mis on määratud noorloomade (vasikate, tallede, põrsaste jne.) soojendamiseks ja neile toidu valmistamiseks, peavad olema eraldatud tõketega, et loomad neid ei vigastaks ja et nendele ei satuks heinu ega õlgi. Ahjude läheduses ei tohi mingil juhul hoida õlgi, heinu, hagu ega teisi põlevaid materjale või esemeid. Ahjude kütmine peab alati toimuma kindlaksmääratud isikute poolt, kes töötavad laudas, tallis jne. Ajutiste ahjude ülesseadmine loomapidamisruumides ei ole lubatud.

5) Kui loomapidamisruumides puudub elektervalgustus, peab valgustamiseks kasutatama kinniseid laternaid, soovitatav tormilaternaid („Nahkhiir“). Laternad peavad olema tugevasti kinnitatud postidele või seinale sellisele kõrgusele, et loomad ei saaks neid puudutada. Laternad tuleb asetada laest madalamale 70 cm ja puitseinast eemale 20 cm. Lagi, seinad ja postid laternate lähedal peavad olema kaitstud kuumenemise eest metallkilpidega. Asetada ja riputada laternaid barjääridele, vaheseintele, sõimedele, söögilavadele, põrandale jne. on keelatud, sest loomad võivad neid seal kergesti ümber lükata.

6) Tulikahju juhuks peab iga loomaruum olema varustatud veetünnidega mahutavusega 250—300 liitrit. Tünnid olgu paigutatud üksteisest 25—30 m kaugusele. Iga tünni juures peab olema üks ämber. Vee ja selle juures oleva ämbri kasutamine loomade jootmiseks või muuks majanduslikuks otstarbeks on keelatud. Pealeselle peavad loomalaudas alati olema kasutamiskorras järgmised tuletõrjeabinõud: pootshaagid, kangid, kirved, kantavad redelid, suuremates loomafarmides suvisel ajal — tuletõrjeprits voolikutega, mis on asetatud kaevu, tiigi või suurema veeanuma juurde.

7) Pole lubatud loomapidamisruumidesse ehitada mingisuguseid töökodasid.

10. Vabatahtliku tuletõrjeüksuse ülem, kontrollides isiklikult ühiskondlustatud sektori ruumide ja ühiskondlike hoonete ja ehitiste tuleohutusseisu-

korda ja rakendades sellele tööle vabatahtliku tule-tõrjeüksuse liikmeid (nagu see on näidatud pkt. 5., peab kolhoosi esimehe, külanõukogu esimehe ja teiste administratiivisikute kaudu saavutama seda, et igas sellises hoones, ehitises ja asutises (koolis, haiglas, loomalaudas, farmis jne.) oleks määratud isik, kes vastutab tuleohutuse eest ja kellelt tuleb nõuda, et kõik kehtivad tulekaitsemäärused oleksid täidetud täpselt ning õigeaegselt. Kui tuleohutuse eest vastutav isik töötab halvasti, tuleb sellest teatada kolhoosi või külanõukogu esimehele süüdlase karistamiseks.

11. Massiliste tulikahjude vältimise eesmärgil peavad vabatahtliku tule-tõrjeüksuse ülem ja liikmed tegema laialdast selgitustööd elanikkonna hulgas, selgitades vajadust ehitada saviõlgedest või katusetelistest katused lihtsate õlg-, pilpa- või sindelkatuste asemel, ja näitama, kui võrd suurt kasu toob suurte tulikahjude vältimiseks õlgedest, laastudest ja sindlitest katuste saviga määrimine ja värvimine, samuti sarikate ja pennide värvimine põõninguil.

Savimääret võib valmistada järgmisel viisil: üks osa lupja, neli osa savi ning viis osa saepuru, vett juurde lisades hästi segada, saadud seguga katta kinnastatud käega katuse ja seinte puitosad. Määritava segu kihi paksus peab olema vähemalt 2—6 mm. Saepuru puudumisel võib kasutada liiva, võttes 1 osa lupja, 4 osa savi, 2—3 osa liiva. Pärast pealemääritud segu kuivamist tekivad sellesse praod, mis pärast tuleb sein või katus teiskordselt üle määrida — seekord aga vedelama määrdega. Teiskordsel määrimisel tuleb kasutada mitte saepuru, vaid liiva. Segu on siis järgmine: 1 osa lupja, 4 osa savi ja 10—15 osa liiva (vastavalt savi rasvasusele). Teiskordne määrimine toimub samal viisil.

Õlgkatuse katmiseks krohviseguga soovitatakse kasutada savi-lubjavärvi. Segu koosneb ühest osast lubjapiimast ja neljast osast jahvatatud savist, mis segatuna moodustab vedela värvaine. Saadud seguga tehakse õlgkatuse pealne pind märjaks. Sama seguga võib katta ka teisi põlevast materjalist katuseid, nagu sindel- ja laastkatuseid. Puidust seinad kaetakse seguga 2—3 korda, arvestusega, et segu kihi paksus oleks 2—3 mm.

Võõbatud katust tuleb sageli kontrollida, sest aja jooksul uhub vihm kate-aine maha, tekivad praod või katmatud kohad, mis tuleb uuesti katta.

Hoonete vahele ja majade ette on soovitav istutada lehtpuid ning hoolitseda nende eest, sest lehtpuud takistavad tule ülekandumist ühelt hoonelt teisele tulikahju korral.

12. Tuleb nõuda ja kontrollida, et elamute ja ühiskondlike hoonete põõningud, koridorid, esikud, loomalaudad, tallid jne. oleksid varustatud tulekustutusvahenditega: vesi tünnides, ämbrid, liivakastid, labidad jne.

Koolid, haiglad, loomalaudad jne. peavad olema varustatud järgmiste tulekustutusvahenditega: tünnid veega (talvel lumega või jääga), olenevalt hoone suurusest; iga tünni juures kaks ämbrit; kastid liiva või kuiva mul-

laga (arv olenevalt hoone suuruselt); iga liivakasti juures kaks labidat; kirveid üks; pootshaake üks; kange üks; laternaid üks.

Elamuis peavad samuti olema tünnid veega, kastid liivaga, ämbrid ja labidad ning kiireks tarvitamiseks käepärast kirved, kangid, pootshaak, kantav redel jne.

Suuremate hoonete jaoks peab tuletõrjeinventari olema vastavalt rohkem. Inventar jaotatakse vabatahtliku tuletõrjeüksuse ülema poolt selliselt, et tule puhkemise korral oleks võimalik tuli kohe kustutada. Tuletõrjeinventari asukoht määratakse samuti kindlaks vabatahtliku tuletõrjeüksuse ülema poolt.

Tünnid veega, kastid liivaga, ämbrid ja labidad peavad olema paigutatud pööninguile, elamute ülemistele korrustele ja majade ümber. Lautades, tallides ja teistes hoonetes peavad tünnid veega, kastid liivaga, ämbrid ja labidad olema paigutatud nii siseruumidesse kui ka pööninguile.

Talvisel ajal veetünne välja ei asetata, vaid pannakse siseruumidesse, kus vesi ei külmu ja kus neist on hõlbus kiiresti vett võtta.

Selleks, et liiv kastides talvel ei külmuks, tuleb see enne hästi ära kuuatada ja jälgida, et liivasse ei satuks lund. Liiv tuleb aeg-ajalt labidaga läbi kühveldada.

Samuti tuleb kontrollida veevõtukohti, veetiike, paisukohti ja nende veesisaldavust, et vett piisaks tulikahju kustutamiseks.

Veevõtukohtade vähesuse korral tuleb külanõukogu esimehe kaasabil organiseerida veevõtukohtade, tiikide, paisude jne. ehitamist ja juurdesõiduteede rajamist nende juurde, rakendades selleks kodanikke, kes elunevad antud asustatud punktis. Veevõtukohtade tuleb ehitada mahutavusega 50 m³ ja rohkem, kaugusega 150—200 m üksteisest.

Et vältida veevõtukohtade kinnikülmumist talvel, tuleb neid soojastada. Veevõtukohtade soojastamiseks võib kasutada saepuru, õlgi, pilliroogu ja teisi kergeid materjale. Kui kasutatakse saepuru, õlgi, pilliroogu, tuleb nende peale raputada mulda või liiva 5 cm paksuselt. Veevõtukohtade peavad omama vastupidavat kandekaant (raamistikku), mis kannab purunematult soojastamiskihti. Kattekaanesse tuleb jätta avaus või luuk, mille kaudu saab vette lasta tuletõrjepritsi imemisvooliku sõela ja mille kaudu vajaduse korral saab ämbriga vett võtta vaatide täitmiseks.

Kui läheduses puudub mets, võib soojastamiskatteks kasutada lund. Lume-kihi paksus ei tohi olla vähem kui 110—120 cm. Lund tuleb hakata koguma hetkest, kui jää paksus on 10—15 cm. Jääkattesse tuleb teha auk, mis hoi-atakse alati jääst ja lumest vaba ja kaetakse kaanega, millel on soojastamiseks peal õled, pilliroog või muu kerge materjal.

Jõgedel, järvedel ja tiikidel võib jääaugud teha soome viisil. Selleks raiutakse jäässe auk ja külmutatakse sellesse tühi heeringatünn põhjaga allapoole, surudes tünni võrdlemisi sügavale vette. Tünn täidetakse õlgedega,

põhuga ja kaetakse kaanega, peale pannakse kiht sõnnikut või muud soojastavat ainet ning kaetakse lumega. Tulikahju korral eemaldatakse tünnilt lumi, kaas ja seest õled, põhk, lüüakse tünnil põhi alt ära ja veevõtukoht on valmis.

Teed ja juurdepääsud veevõtukohtadele peavad olema alati lumest puhastatud. Külänõukogu esimees määrab asustatud punktis elunevate kodanike hulgast isikud, kes valvavad veevõtukohtade järele.

Talve tulekul tuleb tuletõrje-käsipritsid vankritelt-kärudelt maha võtta ja regedele (jalastele) asetada.

Tuleohutusabinõud põllumajanduslike välistööde ajal

13. Vabatahtliku tuletõrjeüksuse ülem peab valvama selle järele, et teraviljade valmimise alguseks oleksid tarvitusele võetud järgmised abinõud:

- a) kohtades, kus viljapõllud ulatuvad metsamassiivideni, turbarabadeni või raudteeliinideni, tuleb põldude ümber üles künka vähemalt 1 meetri laiused ribad, et metsa või turbaraba põlemise korral või raudteevedurist väljalennanud sädemeist süüdatud rohult tuli ei kanduks viljapõllule;
- b) et tulikahju õigeaegselt avastamiseks oleks korraldatud viljapõldude valve piiluritega (ratsa, jalgrattail, jalgsi) ja vaatetornidest, mis on varustatud tulikahjust teatamise vahenditega (kellad, rööpatükid jne.). Valve teostamiseks tuleb kasutada laialdaselt noorsugu (kommunistlike noori, kooliõpilasi ja pioneere).

14. Rajoonides, kus on karta vaenlase lennurünnakuid, tuleb vilja kollaseksmuutumisel suurtel viljapõldude massiividel piki põldu niita iga 200 meetri peale ribad, kust vili otsekohe koristatakse, ja niidetud ribale künatakse traktoriga ühe traktoradra jäljend, kuid mitte kitsam kui 1 meetri.

15. Viljakoristamise ja -peksu ajal peab vabatahtliku tuletõrjeüksuse ülem nõudma järgmiste tuleohutusnõuete täitmist:

- a) Viljaaunad tuleb teha paariviisi, aunade vahe mitte vähem kui 20 m, aunapaari vahe mitte vähem kui 100 m. Peksmata vilja aunad peavad olema eemaldatud igasugustest ehitistest (elamud, kuurid, küünid, laudad, tallid jne.) vähemalt 200 m.
- b) Viljaaunade paigutamise kohad peavad olema varustatud maasse kaevatud veetünnidega, kustutusluudadega, mis on valmistatud roguskist või lehtpuuokstest, arvestusega, et iga aunadepaari kohta tuleb 2 tünni veega, 2 ämbrit, 6 luuda. Samuti tuleb organiseerida alaline valve vilja järele kas alatiste vahetidega või vabatahtliku tuletõrje valvesolevate liikmetega.
- c) On keelatud tulelõkke tegemine valminud viljale lähemale kui 100 m.

- d) Traktorid tuleb pärast päevatöö lõpetamist koondada gruppidesse, mitte rohkem kui viis traktorit grupis. Traktorite vahe üksteisest on 2 m ja gruppide vahe 10 m.
- e) Traktorite ja kombainide põletus- ja määrdeained tuleb paigutada mitte lähemale kui 100 m põllutöömasinate seisukohtadest, viljapeksukohtadest ja viljaaunadest. Põletus- ja määrdeaineid on soovitatav hoida selleks tehtud muldonnis, mis on pealt kaetud mulla ja mätas- tega (võib katta ka presendiga või lehtpuuokstest valmistatud matiga). Põletus- ja määrdeainete hoiukoht peab olema varustatud keemilise käsikustutajaga, liivakasti ja labidatega.
- f) Töösse võib lubada ainult korras traktoreid, kombaine ja veoautosid, kusjuures nende läbitöötanud gaaside väljavisketorude otsad peavad olema varustatud sädemepüüdjatega. Kombainide ja traktorite mootorid peavad olema kaitstud, et neisse ei satuks õlgi. Iga töötava kombaini peal peavad olema käsikustutaja ja raudlabidas. Käsikustutaja puudumisel tuleb kombainile paigutada tünn veega ja ämber selliselt, et töötamisel vesi maha ei loksuks.
- g) Viljapeksukoht tuleb organiseerida eemale igasugustest ehitustest, hoonetest, aidadest, ladudest ja okaspuumetsast vähemalt 150 m ja üldkasutatavaist teedest 20 m. Soovitav on viljapeksukoht korraldada mõne veekogu lähedale.
- h) Viljapeksukoht tuleb eraldada ümberringi 3 m laiuse ülesküntud tulekaitseribaga ja plats puhastada rohust ja põdsastest.
- i) Kõik viljapeksuplatsil töötavad masinad (lokomobiilid, traktorid, autod jne.) peavad olema alatiselt ühe vastutava isiku valve all. Viljapeksu vaheaegadel tuleb määrata korrapidaja, kes valvab tuleohutuse järele.
- j) Viljakoristamise ja -peksu ajal on kategooriliselt keelatud suitsetamine, tuletiku läitmine, tulelõkke tegemine, masinate ja mehhanismide remontimine lahtise tule kasutamise, Suitsetamine on keelatud ka masinistiputkas; suitsetamiseks tuleb eraldada viljapeksuplatsil, 30 m küntud kaitseribast eemal suitsetamiskoht, mis tuleb puhastada rohust, põdsastest ja kulust ning varustada veenõuga suitsuotste äraviskamiseks ja plakatiga: „Suitsetamiskoht“.
- k) Traktorite varustamine põletusainega, mis panevad käima viljapeksu- masina, võib toimuda seismapandud mootori ja kinnise kapotiga, kasu- tades lehrtit. Põletusainet tuleb traktori juurde tuua ainult kinnistes metallnõudes. Öösel on keelatud traktorite põletusainega täitmine, äär- mise vajaduse korral peab täitmise koht olema valgustatud teise trak- tori või auto laternatega. Ei ole lubatud valgustamine tuletikkude, laternate või tõrvikutega.
- l) Iga viljapeksumasina, mis käivitatakse traktorijõul, peab olema ühen-

datud traktoriga trossi või keti abil, et tulepuhkemise juhul oleks teda võimalik kohe ära vedada mitteohtlikule kohale.

- m) Katusealustel viljapeksukohtadel ei tohi peksmata vilja olla tagavaraks rohkem kui ühe ööpäeva osa.
- n) Õled, mis peksmisel järele jäävad, tuleb panna kuhja viljapeksuplat-sist vähemalt 100 m ja peksmata vilja aunadest vähemalt 200 m eemale.
- o) Viljapeksukoht tuleb varustada järgmiste tulekustutusvahenditega: üks tuletõrje-käsipriit, 3 aami veega hobuveokeil, 4 maasse kaevatud tünni veega, 6 ämbrit, 5 labidat, 10 kustutusluuda.
- p) Viljapeksukohta on lubatud pimedal ajal valgustada laternatega, mis on kinnitatud postide külge 2 m kõrgusele ja vähemalt 5 m eemal peksmata viljast ja õlepõhust (soovitav on tormilaterna tüüp „Nahk-hiir“).
- r) Kõõkide, toiduvalmistamiskohtade, keevaveekatelde tuleasemete tege-miseks, samuti väliääside kasutamiseks tuleb eraldada vastav ala, mis on viljapeksukohast vähemalt 100 m ja viljaaunadest ja õlekuhilatest vähemalt 200 m eemal. See koht tuleb piirata ülesküntud ribaga.

IV. Tuleohutusjuhised rehtedes, kuivatistes, rehealustes ja viljaaitades

16. Ahjud, mis on ehitatud rehehoonetesse ja kuivatitesse, peavad olema sellise konstruktsiooniga, mis ei anna sädemete väljalendamise võimalusi siseruumidesse. Ahjude korstnad peavad olema lubjatud. Korsten peab olema katuse puitosadest (sarikatest, talladest ja teistest tarindiotstest) eemal vähemalt 10 cm.

17. Kuivatise katus tuleb ehitada mittepõlevast materjalist (katusetellis-test, eterniidist, saviõlest vm.).

18. Kuivatise ahju kütmise juures peab olema vahetpidamata ahjukütja.

19. Enne kütmise algust tuleb kuivatise ahi hoolega üle vaadata, ahju-pealne ja trübid puhastada prahist, jäätmeist, tolmust jne. Kõik avastatud puudused tuleb kõrvaldada enne kütmise algust. Ahju tarvitamise perioodil tuleb korstnaid ja trüpe puhastada tahmast mitte harvemini kui kaks korda kuus.

20. Tööde vaheaegadel on tarvis kontrollida ja tahmast puhastada rehehoonete, rehtede ja kuivatiste ahjud, trübid ja korstnad.

21. Kuivatise ruumi tuleb paigutada tünn veega, mille juures peab olema ämber. Väljapoole kuivatist tuleb asetada 2—4 tünni (aami) veega (olenevalt kuivatise suuruselt).

22. Kuivatise juurde kogunenud põhk tuleb õigeaegselt eemaldada.

23. Eriti teravilja hoidmiseks kohandatud aidaruumidel peab olema mitte-põlevast materjalist katus (katusetelistest, eterniidist, saviõlest) või kui katus on põlevast materjalist, siis üle võõbatud savi-lubjavärviga.

24. On keelatud ehitada viljaaita eluruumi.

25. Viljaaitade hoonete-vahelised kujud peavad olema alati vabad ja neid ei tohi millegagi täis kuhjata.

26. Ahiküttesüsteemi ehitamine viljaaitadesse ei ole lubatud. Ahikütet on lubatud tarvitada aitades, mis on määratud erikultuuride (viljade) hoidmiseks, mis vajavad soojendamist (mais peades, sorgo vihkudes).

27. Vajaduse korral seada viljaaidas sisse alaline valgustus, võib see olla ainult elektervalgustus, mis on ehitatud vastavalt välisjuhtmestiku ja armatuuride kohta kehtivaile juhiseile. Eriti aga:

a) juhtmestikku peab asetama eraldi kongsudele-isolaatoritele:

b) lampidel peavad olema klaasist kaitsekuplid, mis ei lase lambile (pirnile) tolmu koguneda.

c) lülitid ja sulavkaitsmed peavad olema paigutatud välja.

28. Neis asustatud kohtades, kus ei ole elektervalgustust, lubatakse erandina kasutada viljaaida valgustamiseks tormilaternaide, Petrooleumilampide ja küünalde tarvitamine viljaaida valgustamiseks on keelatud.

29. Viljaaida ukсед peavad avanema väljapoole ja neid ei tohi millegagi kinni kuhjata.

30. Soojal ajal tuleb viljaaida juurde paigutada tünnid (aamid) veega, iga aida juurde neli nõu ja iga nõu juurde üks ämber.

31. Kõik viljaaidaruumid tuleb aeg-ajalt (perioodiliselt) tolmust puhastada.

32. Viljaaitade juurde tuleb üles seada tuletõrje-helisignaalinõud (raudplaadid, rõõpatükid) kodanike ja vabatahtliku tuletõrje hälitamiseks tulikahju puhkemisel.

33. On keelatud suitsetamine ja tuletõrjeimine nii aida sisemuses kui ka aida läheduses.

V. Tuleohutusjuhised metsade kaitseks tulikahjude vastu

34. Vastavalt NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu poolt kinnitatud määrusele maa asustatud punktide tuletõrje kohta, pannakse ka metsakaitse profülaktiliste tööde ja organiseeritud kustutustööde läbiviimine asustatud punkti vabatahtliku tuletõrjeüksuse peale.

35. Vabatahtliku tuletõrjeüksuse üles ja liikmete peamiseks ülesandeks metsatulikahjude vältimiseks on laialdase selgitustöö läbiviimine kohalike elanike hulgas. Selleks eesmärgiks tuleb selgitustöö läbiviimisel kasutada esmajoones noori vabatahtliku tuletõrje liikmeid, kommunistlikke noori ja laialdaselt kasutada kohalikke pioneeriosasid ja -laagreid.

36. Vabatahtliku tuletõrje liikmed peavad kõigi abinõudega kaasa aitama tulikahjude vältimisele metsades (vestluste, seinalehtede, metskonnatöötajate loengute kaudu); tuleb selgitada kohalikele elanikele kahju, mida tekitavad ühiskonnale metsade põlemised; tuleb selgitada kodanikele metsatulikahjude põhjusi ja ettevaatusabinõusid tulega metsas ümberkäimisel; nõuda alati kõigilt kodanikelt tuleohutusmääruste ja -reeglite täitmist. Määruste rikkujad tuleb võtta metsakaitseorganite ja külanõukogude esimeeste kaudu kohtulikule vastutusele.

37. Metsatulikahjude peamised põhjused on järgmised:

- a) Põlevate tuletikkude ja paberossiotsade mahaviskamine metsas. Vabatahtlik tuletõrje peab nõudma elanikkonnalt tulega ettevaatlikku ümberkäimist, eriti metsas kuiva ja tuulise ilmaga suitsetamisel. Tuleb teha selgitustööd jahimeeste, kalurite, seene- ja marjakorjajate, karjaste, laste (nii kooliealiste kui ka eelkooliealiste) jne. hulgas.
 - b) Tuletegemine metsas, eriti kuival ajal, ja tule jätmine valveta. Tuletegemine metsas on lubatud ainult äärmisel vajadusel (söögikeetmine). Tulease tuleb puhastada rohust, prahist ja hagudest. Maapind lõkke ümber tuleb üles kaevata ja lõkke teha puudest eemale. Kategooriliselt on keelatud lahkuda tule juurest enne, kui tuli on kustutatud (veega üle valades või mullaga kattes).
 - c) Jahil paberist, vatist, kaltsudest padrunitroppide kasutamine. Tuleb nõuda jahimeestelt jahil vildist, korgist või muust mittepõlevast materjalist valmistatud troppide kasutamist.
 - d) Vedurikorstnaist väljalendavad sädemed, traktoriite ja teiste jõumasinate summutajaist väljalendavad sädemed metsaveotöödel. Kuiva aja tulekuga peab vabatahtlik tuletõrje välja panema valvepostid raudtee ääres asetsevate okaspuumetsade aladele, samuti metsasihtidele ja teedele, kus töötavad nimetatud jõuvankrid.
 - e) Tulega ettevaatamatu ümberkäimine metsatöödel, peamiselt metsapuhastamisel. Vanadelt raielankidelt okste ja prahi eemaldamist põletamise teel võib teostada ainult varakevadel või hilissügisel, mitte mingil juhul kuival ajal. Värsked raielangid tuleb puhastada kohe metsatööde ajal.
 - f) Sihilikud metsasüütamised. Kuna palju metsapõlemisi toimub süütamise tagajärjel, peavad vabatahtliku tuletõrje liikmed olema alati valvel ja halastamatult paljastama meie vaenlasi — süütajaid.
38. Aidates kaasa metsakaitsele, peab vabatahtlik tuletõrje samal ajal teostama ühiskondlikku kontrolli metsakaitseteenistujate üle, kontrollima, kuidas on ehitatud teed, millel on tulekaitseline tähtsus, kuidas on teh-

tud teeärsed tulekaitseribad (mättakorra äravõtmine), noorte okaspuukultuuride piiramine künniga, tulekaitseribade (vahede) tegemine jne.

Kõigist avastatud puudusist peavad vabatahtliku tuletõrjeüksuse ülem ja liikmed teatama metsamajanduse direktorile ja maakonna tuletõrjeinspektorile.

39. Tuleohtlikul kuival suveperioodil peab vabatahtliku tuletõrjeüksuse ülem osutama erilist tähelepanu tuleohu vastu võitlemisele metsas. Vabatahtliku tuletõrjeüksuse ülem peab aitama metsavalvel organiseerida valveteenistuse pidamist vaatlustornides, tõmmates sellele kaasa koolinoori, pioneere ja kommunistlikke noori.

Valvepostid ja piilurid, märgates metsas tulikahju tekkimist, peavad asuma kohe selle kustutamisele; kui nad ise pole selleks võimelised, peavad nad viivitamatult tulikahjust teatama lähimasse metsavalvepunkti, vabatahtliku tuletõrjeüksuse ülemale või külanõukogule (täitevkomiteele). Iga valvepost ja piilur peab kaasas kandma raudlabidat ja tulepesa avastamisel selle kohe mullaga katma.

40. Vabatahtliku tuletõrjeüksuse ülem, saanud teate metsas, mis kuulub tema rajooni, puhkenud tulikahjust, saadab viivitamatult vabatahtliku tuletõrjeüksuse liikmeist salga salgaülesmä juhtimisel kustutustöödele, teatades ühtlasi tulikahjust külanõukogule või täitevkomiteele, ja võtab aktiivselt osa elanikkonna organiseerimisest, kogumisest ja tulekustutustöödele saatmisest, juhul kui väljasaadetud vabatahtliku tuletõrje salga jõududest on vähe tulele piiripanemiseks.

41. Samuti nagu vabatahtliku tuletõrje liikmed, nii peavad ka teised kodanikud asustatud punktis, saanud teate metsatulikahjust, ilmuma kogunemiskohale (tuletõrjedepoo juurde) oma tulekaitseinventariga (labidad, maakirved, ämbrid, kirved jne.).

42. Tuletõrjesalga väljasaatmine ja elanike kogunemine peab toimuma maksimaalse kiirusega, mingisugused viivitused salga väljaastumisel ei ole lubatavad. Selleks, et metsatulikahjude kustutamine toimuks organiseeritult ja kiiresti, hoolitseb vabatahtliku tuletõrjeüksuse ülem juba enne suvise kuiva aja algust külanõukogu esimehe kaudu transpordi, toitlustamise ja joogivee kohaletoometamise korraldamise eest.

43. Kui metsatulikahju juures puudub metskonna juhtiv administratsioon, võtab juhtimistööd enda peale vabatahtliku tuletõrjeüksuse ülem.

44. Tarvilike teadmiste omandamiseks metsatulikahjude kustutamise alal peab vabatahtliku tuletõrjeüksuse ülem konsulteerima metsakaitseinspektoriga või metsnikuga, paludes neid mõningatel juhtudel korraldada loenguid ja praktilisi õppusi vabatahtliku tuletõrjeüksuse liikmetele.

45. Erilist tähelepanu peab vabatahtliku tuletõrjeüksuse ülem pöörama kohaliku tähtsusega metsadele, samuti metsadele, mis on antud eluaegseks kasutamiseks kolhoosidele ja mis asuvad selle asustatud punkti läheduses.

Neis metsades ei ole tavaliselt erivalvet, ja vabatahtlik tuletoorje peab neid taelikult kaitsma tuleoahu eest.

46. Suurte metsatulikahjude puhkemise korral aladel, mis kuuluvad asustatud naaberpunktile, peab vabatahtliku tuletoorjeuiksuse ulem kokkuleppel kuilanoukogu esimehega abi andma nendele asustatud punktidele metsatulikahju kustutamisel.

47. Vabatahtlike tuletoorjeuiksuste ulematel on soovitav oma naabritega korraldada sotsialistlik voistlus metsade, poeldude ja asustatud punktide tulekaitse ja tuleoahu vastu voitlemise alal.

NSV Liidu SaRk-i Tuletoorje Peavalitsuse
Profuulaktikaosakonna ulem
insener **Korelski**

KINNITAN
E. Tšekmenev
NSV Liidu sovhooside ministri asetaitja
11. maarsil 1948. a.

Kooskoalastatud NSV Liidu SM
Tuletoorje Peavalitsusega
3. maarsil 1948. a. nr. 10(1)461.

JUHENDID

TULIKAHJUDE ARAHOIDMISE ABINOODE KOHTA NSV LIIDU SOVHOOSIDE MINISTEERIUMI SOVHOOSIDES, TEHASTES, ETTEVOTETES, BAASIDES JA LADUDES

Tulikahjude tekkimise arahoidmiseks tuleb kinni pidada alljaargnevaist reegleist:

1. Enne kuumishooaja algust koigis hooneis ja ruumides laebi viia koigi kuumteseadmete hoolikas ulevaatus ning vootta tarvitusele vajalikud abinoud koigi valjaselgitatud puuduste korvaldamiseks. Rikkisolevaid ahjusid ja suitsuloore mitte lubada ekspluateerimiseks.

2. Suitsukorstnate puhastamist teostada alljaargnevatel tahtaegadel:

- tavaliste kuumisahjude korstnad — uks kord kuus;
- intensiivsema kuumisega ahjude, nagu: saunade, kookide, veekeeteaparaatide, pagaritootustuste jne. korstnad — vahemalt kaks korda kuus.

M a r k u s: tahma poletamine suitsuloorides on keelatud. Ahjude ja suitsulooride korrasolekut peab kontrollima vahemalt uks kord kuus maargitud defektide koheise parandamisega.

3. Raud- ja teiste ajutiste ahjude ulesseadmine ei ole lubatud. Neil juhitudel, kui tehniliste tingimuste tottu (aarimine niiskus, kuumteseadmete puudumine jne.) on vaja ules seada ajutist ahju, voidakse seda lubada tule-

tõrje järelevalveorganite eriloal kõigist tuletõrjetechnilistest reeglitest kinnipidamisega.

4. Kõigi ehitiste juures peavad olema üles seatud katuseni küündivad statsionaarsed välisredelid.

5. Tuletõrjevoolikud, pumbad, tulekustutajad ja muud tuletõrjevahendid ja -inventar tuleb hoida alalises tegevusvalmiduses, puhtana ja korras.

6. Sovhoosi iga osakond ja farm peab tulikahju puhuks olema veega kindlustatud veevõtukohtade, paisude korraldamise, veetõrte ülesseadmise teel. Olemasolevad veevõtukohad peavad olema perioodiliselt puhastatud ning talvisel ajal tuleb jõgedel, järvedel ja tiikidel teha jääaugud soome viisil. Selleks külmutatakse jääauku tavaline ühe põhjaga tünn niiviisi, et tünni põhi asetseks võimalikult sügaval vees. Pealt kaetakse tünn soojastatud kaanega ja sõnniku või mingi muu soojustava materjali kihiga ja sellepeale lumega. Tulikahju korral tünni põhi lüüakse sisse ja tekkinud avause kaudu võetakse vett.

7. Teed ja juurdesõiduteed veevõtukohtadele peavad olema alati puhastatud ja juurdepääsu võimaldavas seisukorras.

8. Igas majavalduuses peab olema tulikahju kustutamise juhiks veetagara tunnides vähemalt 15 ämbrit.

9. Tulikahjude tekkimise ärahoidmise eesmärgil on keelatud:

a) suitsetamine põõninguil, keldreis, laorumides, heinaküünides, rehetaredes, viljapeksuküünides, viljaladudes, naftasaaduste ladudes, metsaladudes, tallides, autogaraažides jm., ühiskondlike kokkutulekute ruumides, tootmisruumides, kus on olemas kergestisüttivaid ja tuleohtlikke aineid, välja arvatud erikohad, mis on suitsetamiseks määratud. Metsades ja suvisel ajal kõigis kohtades, kus on üles pandud silt „Suitsetamine keelatud“.

Märkus: hoovide, ladude, tallide ja teiste karjapidamisobjektide külastamine on lubatud korrasolevate laternatega „Nahkhiir“ või küünaldega, mis on pandud kindlatesse klaasvutlariga laternatesse;

b) valada petrooleumi põlevatesse lampidesse ja priimustesse;

c) jahipüssidest laskmisel hõõgvate tropiste tarvitamine (suvisel ajal);

d) tulelõkete tegemine lähemale kui 50 meetrit puuehitistest, ladudest, põlevaist aineist, samuti ka tulelõkete kustutamata jätmine pärast vajaduse möödumist nendes;

e) tuha ja süte väljaviskamine puuehitiste ja tarade lähedusse ilma neid veega üle valamata või mullaga katmata. Tuha kogumine on lubatud ainult metallnõudesse;

f) kustutamata lubja hoidmine, ilma et see oleks kaitstud vihma ja põhjavete eest;

g) tänavate, põiktänavate, läbisõidukohtade ja hoonete vahekohtade millegagi täis'kuhjamine;

h) ahjude kütmise, küünalde, petrooleumilampide ja sõepannide süütamise usaldamine alaealistele lastele, raukadele, nõrkadele, haigetele, pimedatele, samuti põlevate valgustus- või kütteseadmete järelevalveta jätmine;

i) elumajades ja samuti majades, kus asuvad lastesõimed, lasteaiad, koolid, haiglad jt., igasuguste töökodade ja ladude sisseseadmine ilma tuletõrje järelevalveorganite loata;

j) igasugustes töökodades elamise korraldamine ja neisse laastude ning teiste tuldvõtvate jätete jätmine, mis tuleb koristada ohutusse paika;

k) kuivanud rohu põletamine, kändude ja hagude põletamine suvisel ajal metsades, samuti metsade ja viljapõldude naabruses ilma kohaliku tuletõrje järelevalve eelneva loata;

l) kõrgema, kui see on antud elektrivõrgule kindlaks määratud, võimsusega elektrilampide ja elektersoojendusaparaatide kasutamine, lambivarjude asemel paberi ümber elektrilampide mähkimine, igasuguste muudatuste teostamine olemasolevas elektrivõrgus ilma elektri-järelevalveorgani loata, igasuguste elektriaparaatide väljalülitamatult jätmine ilma valveta.

Tuletõrjeabinõud põllutööde ajal

Enne viljade valmimist võtta tarvitusele järgmised abinõud:

Viljapõldude, mis piirnevad metsa- või turbamassiividega, samuti raudteeliinidega, ümber peab olema üles küntud ühe meetri laiune kaitseriba, selleks, et tulikahju korral metsas, turbarabas või vedurisädemetest süüdata rohult tuli ei kanduks üle viljale.

Viljakoristamise ja -peksu ajal on tingimata vajalik täita järgmisi tuletõrjeabinõusid:

1. Viljakuhilad (rõugud) põllul peavad asetsema paariviisi, vahedega kuhilate vahel mitte alla 20 m, aga kuhilapaaride vahel mitte alla 100 m; peksmata vilja kuhilaid ei tohi asetada lähemale kui 200 m iga liiki ehitistest (elumajadest, küünidest, loomalautadest, tallidest jne.).

2. Vilja suurtesse kuhilatesse asetamise kohad olgu kindlustatud veega täidetud ja maasse kaevatud tunnidega ja nende juures asetsevate roguskist või rohelistest okstest tehtud luudadega, arvestades iga kuhila kohta 2 tunni, 2 pange ja 6 luuda; samuti peab olema organiseeritud vilja valve tulikahju eest alaliste valvurite või vabatahtlike tuletõrje valvelikmete poolt.

3. Kütteinad ja määrdeõlid traktorite ja kombainide tarvis peavad asetsema mitte lähemal kui 100 m põllutöömashinate, viljapeksukohtade, kuhilate jne. asupaigast; kütte- ja määrdeainete hoidmiseks on kõige otstarbekohasem valmistada muldonn, pealt mullaga ja ümberringi mätastega kaetud, või püstitada lehtpuuokstest või presendist telk jne; kütte- ja määrde-

ainete hoiukohad kindlustatakse tulekustutajatega ja liivakastidega, mis on varustatud labidatega.

4. Viljakoristamiseks on lubatud kasutada ainult täielikult korras olevaid traktoreid, kombaine ja autosid; seejuures traktori- ja kombainimootorite väljavisketorud olgu varustatud sädemekustutajatega; kombainimootorid olgu kaitstud neisse õlgede sattumise eest; igal «tõttaval kombainil olgu tulekustutaja ja raudlabidas; tulekustutajate puudumisel asendatakse neid ämbritega ja veega täidetud tünnidega, niiviisi kohaldatult, et kombaini töötamise ajal vesi neist välja ei loksuks.

5. Viljapeksumasinaid käivitavate traktorite kütteainetega varustamist on tingimata vajalik teostada seismapandud mootori ja kinnipandud mootorikatte juures leetri kasutamise; kütteaine traktorite juurde kandmine peab toimuma ainult kinnistes metallnõudes; mootorite kütteainega varustamine öösel on keelatud, kuid äärmise vajaduse korral võib see teostuda lähedaleasetatud autolaternate tuledega valgustamisel; kütteainetega varustamise koha valgustamine tikkudega, tõrvikutega või laternatega ei ole lubatud.

6. Iga traktori poolt käivitav rehepeksumasin olgu traktoriga ühendatud keti või trossiga viljapeksumasina ohutusse kohta eemaldamiseks tülakahju korral.

7. Viljapeksukohad kindlustatakse tuletõrje tarbeseadmetega (tuletõrje käsipumpadega, veega täidetud tünnidega, vaatidega, liivakastidega, tulekustutajatega jne.); igal viljapeksukohal olgu mitte vähem kui üks tuletõrjeprits, kolm veega täidetud vaati hobuvankritel, neli maasse kaevatud veega täidetud tünni, 6 ämbrit, 8 labidat ja 10 kustutusluuda.

NSV Liidu Sovhooside Ministeerium

Käesolevas kogumikus on tarvitatud järgmisi lühendeid:

- SaRk — Siseasjade Rahvakomissariaat.
- RKN — Rahvakomissaride Nõukogu.
- KÕ — Kohalik Õhukaitse.
- ST — Sõjaväelistatud tuletõrje.
- KRK — Kaitse Rahvakomissariaat.
- SMLRK — Sõja-Merelaevastiku Rahvakomissariaat.
- RTRK — Rasketööstuse Rahvakomissariaat.
- TV — Tuletõrje Valitsus.
- MTO — Maakonna Tuletõrje Osakond.
- RTV — Rajooni Tuletõrje Valitsus.
- LTO — Linna Tuletõrjeosakond.
- LTK — Linna tuletõrjekomando.
- STK — Sõjaväelistatud tuletõrjekomando.

	Lk.
Saateks	3
I osa. Üldeeskirjad	
Töö- ja Kaitsenõukogu määrus	5
NSV Liidu Kesktäitevkomitee ja Rahvakomissaride Nõukogu määrus nr. 52/654. Riikliku tuletoerjelise järelevalve ja linnatuletõrje kohta	5
NSV Liidu Kesktäitevkomitee ja Rahvakomissaride Nõukogu määrus nr. 7/934	8
Vastutusest tuleohutusmääruste rikkumise eest. NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määrus nr. 1364	8
NSV Liidu Siseasjade Rahvakomissariaadi ja NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi juhend	9
Akt. Lisa 1. Vorm nr. 1	16
Otsus, Lisa 2. Vorm nr. 2	18
Raamatupidamisele, Lisa 3. Vorm nr. 3	20
Juhend objektide tulekaitselise tehnilise ülevalatuse teostamise korra kohta	21
Riikliku Tuletõrjelise Järelevalve etekirjutus	26
NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määrus nr. 1816	27
Määrus tuletoerje kohta maakohtade asustatud punktides	27
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus nr. 166 vabatahtliku tuletoerje organiseerimise kohta, Eesti NSV Teataja nr. 10 — 1945	30
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Eesti NSV Vabariikliku Vabatahtliku Tuletõrjeühingu varade korraldamise kohta	32
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus tuletoerje veevõtukohtade kasutamiskõhlikus seisukorras hoidmise kohta talvel	32
Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus metsatulikahjude vastu võitlemise kohta	33
II osa. Tuleohutusmäärused	
Tuleohutusjuhised põllumajandus-ettevõtteis	39
Tuleohutuse tüüpjuhendid alg- ja keskkoolides, lasteaedades, lastekodudes ja teistes lasteasutistes	51
Määrused ohutustehnika, tulekaitsese ja töötervishoiu nõuete kohta rändkinodes töötamisel	62
Määrused ohutustehnika, tuleohutuse ja töötervishoiu nõuete kohta statsionaarsetes kinoteatrites	69
Instruktsioon tuleohutusrežiimi kohta teatris ja teistes vaatamangu-ettevõtteis	90
Väljavõte ohutustehnika, tulekaitsese ja töötervishoiu määrustest kinoremonditõkkodades	94
Tuleohutusjuhend ehitustööde juures ja ehituste juurde kuuluvais abimajandeis	95
Tuleohutusjuhised automajandi eksploatatsiooni puhul	107
Tuleohutuse tüüpjuhised ühiselamuis ja teistes majavaldustes	118
Väljavõte GOCT 2127-43: „Ahiküte. Suure ja keskmise soojusmahutavusega ahjud. Projekteerimise normid“. Lisa 3. Tuletoerje profülaktika	121
Juhised maa vabatahtlikele tuletoerjeüksustele tulikahjude vältimiseks	123
Juhised tulikahjude ärahoidmise abinõude kohta NSV Liidu Sovhooside Ministeriumi sovhoosides, tehastes, ettevõtetes ja ladudes	137

Vastutav toimetaja I. Nõmm.

Tehniline toimetaja E. Tetsmann.

Сборник пожарных профилактических постановлений и норм.
На эстонском языке.

Ladumisele antud 12. XI 1948. Trükkimisele antud 21. I 1949. Paber
61×86, 1/16. Tiraaz 10 000. Täheruum trükipoognas 51 560. Trükipoognaid 9.
Trükikoda „Punane Täht“, Tallinn, MB-01228. Arvutuspoognaid 10,17.
Pikk t. 54/58. Tellimise nr. 1647.

Tasuta

A-17598

TÜ RAAMATUKOGU

1 0300 00495083 0